

Il-Gurnal Ufficjali tal-Unjoni Ewropea

Edizzjoni bil-Malti

Informazzjoni u Avviżi

C 41

Volum 62

1 ta' Frar 2019

Werrej

III Atti preparatorji

IL-QORTI TAL-AWDITURI

2019/C 41/01

Opinjoni Nru 7/2018 (skont l-Artikolu 322(1)(a) TFUE) rigward il-proposti tal-Kummissjoni għal regolamenti relatati mal-Politika Agrikola Komuni ghall-perjodu wara l-2020 (COM(2018) 392, 393 u 394 final)

1

MT

III

(Attī preparatorji)

IL-QORTI TAL-AWDITURI**OPINJONI Nru 7/2018**

(skont l-Artikolu 322(1)(a) TFUE)

rigward il-proposti tal-Kummissjoni għal regolamenti relatati mal-Politika Agrikola Komuni għall-perjodu wara l-2020**(COM(2018) 392, 393 u 394 final)**

(2019/C 41/01)

WERREJ

	<i>Paragrafu</i>	<i>Pagna</i>
KONKLUŽJONIJIET ĠENERALI	1 – 12	3
INTRODUZZJONI	13 – 25	5
Kuntest tal-proposta	15	5
Bażi ġuridika, sussidjarjetà u proporzjonalità	16 – 18	6
Riżultati tal-evalwazzjonijiet ex post, tal-konsultazzjonijiet mal-partijiet ikkonċernati u tal-valutazzjonijiet tal-impatt	19 – 23	7
Implikazzjonijiet baġitarji	24	8
Elementi oħra	25	8
VALUTAZZJONI TAL-PROPOSTA	26 – 96	9
Valutazzjoni tal-ħtiġijiet tal-PAK	27 – 32	9
Valutazzjoni tal-objettivi tal-PAK	33 – 41	11
Valutazzjoni tal-inputs tal-PAK	42 – 49	14
Valutazzjoni tal-proċessi tal-PAK	50 – 67	16
L-irbit tal-inputs, l-outputs, ir-riżultati u l-impatti tal-PAK	68 – 80	20
Valutazzjoni tal-obbligu ta' rendikont għall-PAK	81 – 96	24
ANNESS I – KUMMENTI SPEċIFIċI DWAR L-INDIKATURI PROPOSTI	32	
ANNESS II – L-IRBIT TAL-OBJETTIVI, L-INTERVENTI U L-INDIKATURI	48	

IL-QORTI EWROPEA TAL-AWDITURI

Wara li kkunsidrat it-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikoli 38 sa 44, 287(4), it-tieni subparagrafu, 317, 318 u 322 tiegħu,

Wara li kkunsidrat il-komunikazzjoni tal-Kummissjoni “Il-GeVjeni tal-Ikel u tal-Biedja”⁽¹⁾,

Wara li kkunsidrat il-proposta tal-Kummissjoni għal Regolament dwar l-appoġġ għall-pjanijiet strategiċi li jridu jitfasslu mill-Istati Membri taht il-Politika Agrikola Komuni⁽²⁾ (“ir-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK”),

Wara li kkunsidrat il-proposta tal-Kummissjoni għal Regolament dwar il-finanzjament, il-ġestjoni u l-monitoraġġ tal-politika agrikola komuni⁽³⁾ (“ir-Regolament Orizzontali”),

Wara li kkunsidrat il-proposta tal-Kummissjoni għal Regolament li jemenda r-Regolamenti (UE) Nru 1308/2013, (UE) Nru 1151/2012, (UE) Nru 251/2014, (UE) Nru 228/2013 u (UE) Nru 229/2013⁽⁴⁾ (“ir-Regolament Emendantorju”),

Wara li kkunsidrat il-proposta tal-Kummissjoni għal Regolament li jistipula dispożizzjonijiet komuni⁽⁵⁾ (“ir-Regolament dwar Dispożizzjonijiet Komuni”),

Wara li kkunsidrat ir-rapporti annwali u r-rapporti speċjali tal-Qorti kif ukoll id-Dokumenti Informativi u Analitiċi tagħha dwar il-GeVjeni tal-finanzi tal-UE⁽⁶⁾, dwar il-proposta tal-Kummissjoni għall-Qafas Finanzjarju Pluriennali 2021-2027⁽⁷⁾ u dwar il-GeVjeni tal-PAK⁽⁸⁾,

Wara li kkunsidrat it-talba tal-Kummissjoni tal-1 ta' ġunju 2018 u dik tal-Parlament Ewropew tal-11 ta' ġunju 2018 għal opinjoni dwar il-proposta msemija hawn fuq,

ADOTTAT L-OPINJONI LI ĜEJJA:

⁽¹⁾ COM(2017) 713 final: Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Regjuni – Il-GeVjeni tal-Ikel u tal-Biedja.

⁽²⁾ COM(2018) 392: Proposta għal Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jistabbilixxi regoli dwar l-appoġġ għall-pjanijiet strategiċi li jridu jitfasslu mill-Istati Membri taht il-Politika Agrikola Komuni (il-Pjanijiet Strategiċi tal-PAK) u ffinanzjati mill-Fond Agrikolu Ewropew ta' Garanzija (FAEG) u mill-Fond Agrikolu Ewropew għall-Iżvilupp Rurali (FAEZR) u li jhassar ir-Regolament (UE) Nru 1305/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill u r-Regolament (UE) Nru 1307/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill.

⁽³⁾ COM(2018) 393: Proposta għal Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar il-finanzjament, il-ġestjoni u l-monitoraġġ tal-politika agrikola komuni u li jhassar ir-Regolament (UE) Nru 1306/2013.

⁽⁴⁾ COM(2018) 394: Proposta għal Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jemenda r-Regolamenti (UE) Nru 1308/2013 li jistabbilixxi organizzazzjoni komuni tas-swieq fi prodotti agrikoli, (UE) Nru 1151/2012 dwar skemi tal-kwalità għal prodotti agrikoli u oġġetti tal-ikel, (UE) Nru 251/2014 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar id-definizzjoni, id-deskrizzjoni, il-prezentazzjoni, it-tikkettar u l-protezzjoni tal-indikazzjonijiet ġeografiċi tal-prodotti tal-inbid aromatizzat, (UE) Nru 228/2013 li jistabbilixxi miżuri specifiċi għall-agrikoltura fir-regjuni ultraperiferici tal-Unjoni u (UE) Nru 229/2013 li jistabbilixxi miżuri specifiċi għall-agrikoltura favur il-GeVjeni tal-Viži.

⁽⁵⁾ COM(2018) 375: Proposta għal Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jistipula dispożizzjonijiet komuni dwar il-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Regionali, il-Fond Soċjali Ewropew Plus, il-Fond ta' Koejzjoni, u l-Fond Ewropew għall-Affarijiet Marittimi u s-Sajd u r-regoli finanzjarji għalihom u għall-Fond għall-Ażil u l-Migrazzjoni, il-Fond għas-Sigurtà Interna u l-Instrument għall-GeVjeni tal-Frontieri u tal-Viži.

⁽⁶⁾ Id-Dokument Informativ u Analitiku tal-QEA – Future of EU finances: reforming how the EU budget operates (Il-Futur tal-finanzi tal-UE: nirriformaw il-mod kif jopera l-baġit tal-UE) (Frar 2018).

⁽⁷⁾ Id-Dokument Informativ u Analitiku tal-QEA – The Commission's proposal for the 2021-2027 Multiannual Financial Framework (Il-proposta tal-Kummissjoni għall-Qafas Finanzjarju Pluriennali 2021-2027) (Lulju 2018).

⁽⁸⁾ Id-Dokument Informativ u Analitiku tal-QEA – Il-GeVjeni tal-PAK (Marzu 2018).

KONKLUŽJONIJIET ĜENERALI

1. Meta l-Kummissjoni ppubblikat il-proposta tagħha għall-politika agrikola komuni (PAK) wara l-2020, hija enfasizzat li "Politika Agrikola Komuni mmodernizzata trid iżżejjid il-valur miżjud Ewropew tagħha billi tkun aktar ambizzju ja f'dak li għandu x'jaqsam mal-ambjent u mal-klima u billi tindirizza l-aspettattivi tač-ċittadini b'rabta ma' saħħithom, mal-ambjent u mal-klima". Il-valutazzjoni tal-impatt imwettqa mill-Kummissjoni li tappoġġa l-proposti tinkludi l-ippjanar sal-2030. Madankollu, il-viżjoni fit-tul tagħha għall-agrikoltura tal-UE (b'kont meħud tax-xejriet fit-tul għal bidliet teknoloġici, klimatiċi, socjetali u demografici, ecċi) mhix evidenti. Il-bidliet ewlenin għall-PAK li ġew ipprezentati fil-proposta huma stabbiliti fil-Kaxxa 1.

Kaxxa 1 – Bidliet ewlenin ipprezentati fil-proposta

Bejn l-opzjonijiet ta' politika proposti u l-PAK attwali hemm ħafna similaritajiet, iżda l-bidliet ewlenin li ġejjin huwa importanti li jiġu enfasizzati:

- Pjan strategiku tal-PAK għal kull Stat Membru għall-infıq kollu taħt il-PAK (pagamenti diretti, żvilupp rurali u miżuri tas-suq).
- Tentattiv biex issir bidla għal sistema bbażata fuq il-prestazzjoni.
- Tentattiv biex tiġi ddefinita mill-ġdid l-el-ġibbiltà tal-infıq (l-outputs irrappurtati u kunċett ġdid ta' legalità u regolarità).
- Bidliet fis-sistemi ta' kontroll (bidla fl-irwol tal-korpi tač-ċertifikazzjoni).

2. Fxi oqsma ewlenin, il-Kummissjoni ma identifikatx il-ħtiġijiet fuq il-baži ta' evidenza soda. Filwaqt li l-każ favur l-azzjonijiet tal-UE rigward l-ambjent u t-tibdil fil-klima huwa wieħed b'saħħtu, id-data u l-argumenti użati biex tiġi appoġġata l-valutazzjoni tal-ħtiġijiet għall-introjtu tal-bdiewa mhumiex bizzejjed. Il-Kummissjoni eliminat l-opzjoni li l-PAK titneħha mill-valutazzjoni tal-impatt tagħha, fuq il-baži ta' nuqqas ta' konformità mal-obbligli tat-Trattat. Madankollu, hija ma pprovdietx evidenza ekonomika robusta li tappoġġa l-opzjonijiet finali li jżommu l-miżuri tradizzjonali tal-PAK: il-pagamenti diretti, il-miżuri tas-suq u l-iżvilupp rurali. Peress li l-akbar parti tal-baġit tal-PAK tkompli tiffinanzja l-pagamenti diretti favur il-bdiewa, jeħtieg li jiġi osservat li ma hemmx rekwiżit li jirrikjedi li l-Istati Membri jiġbru statistika affidabbli u komparabbli dwar l-introjtu disponibbli tal-azjendi agrikoli.

3. Minkejja l-ambizzjonijiet tal-Kummissjoni u l-appell tagħha favur PAK aktar ekoloġika, il-proposta ma tirriflettix żieda cara fl-ambizzjoni tagħha rigward l-ambjent u l-klima. Ahna nirrikonox Xu li l-proposta tinkludi ghodod li jindirizzaw l-objettivi relatati mal-ambjent u l-klima. Madankollu, l-Istati Membri jkunu responsabbli għall-prioritazzjoni tat-tipi ta' interventi li għandhom jiġi ffinanzjati fil-pjanijiet strategiċi tal-PAK tagħhom. Mhuwiex car kif il-Kummissjoni se tivverifikasi dawn il-pjanijiet biex tizgura l-ambizzjoni tagħha rigward l-ambjent u l-klima. L-istima tagħha tal-kontribut tal-PAK għall-miri relatati tal-UE tidher li mhix realistika.

4. Skont il-proposta, il-fondi tal-UE ma jiġux allokati fuq il-baži ta' valutazzjoni tal-ħtiġijiet imwettqa fil-livell tal-UE u r-riżultati mistennija u l-livelli proposti ta' kofinanzjament ma jkunux jirriflettu livelli differenti tal-valur miżjud mistenni tal-UE. Kull Stat Membru jalloka sehem mill-pakkett finanzjarju tieghu li jkun gie stabbilit minn qabel għal interventi spċifici fuq il-baži ta' valutazzjoni tal-ħtiġijiet proprija tagħhom (dawn l-allocazzjonijiet jibqgħu suġġetti għal bosta restrizzjonijiet sinifikanti). B'mod partikolari, il-proposta tkompli timponi fuq l-Istati Membri l-użu ta' pagamenti diretti bbażati fuq ammont partikolari ta' ettari ta' art li tappartjeni lill-bdiewa jew li huma jużaw. Dan l-strument la huwa adattat biex jindirizza parti kbira mill-problemi ambientali u klimatiċi, u lanqas huwa l-aktar mod effiċċienti biex jiġi appoġġat l-introjtu vijabbbi tal-azjendi agrikoli.

5. Il-proposta żżomm certi karakteristiċi ewlenin bhas-Sistemi Integrati ta' Amministrazzjoni u Kontroll. Hijha tnaqqas il-qafas leġiżlattiv minn hames għal tliet regolamenti. Il-programmazzjoni konġunta, fi pjan strategiku nazzjonali wieħed taht il-PAK, ta' miżuri li attwalment jinsabu misfruxin bejn il-Fond Agrikolu Ewropew ta' Garanzija (FAEG) u l-Fond Agrikolu Ewropew għall-Iż-żvilupp Rurali (FAEŻR), tista' tikkontribwixxi biex tiġi żgurata l-konsistenza bejn diversi miżuri tal-PAK. Madankollu, mhuwiex car jekk, b'mod kumplessiv, il-PAK hijiex se tkun aktar sempliċi, minhabba li l-kumplessitħ ta' tiż-żebbu.

6. Il-valutazzjoni tal-eligibbiltà tal-Kummissjoni tkun ibbażata fuq miżuri relatati mal-output u mal-operat tas-sistemi ta' governanza, u teskludi r-regoli għal beneficiarji individwali li jinsabu fil-pjanijiet strategici tal-PAK. "Output" mhix iddefinita b'mod ċar fil-proposta. Fil-fehma tagħna, hemm interventi fejn l-outputs jiddependu fuq il-konformità tal-beneficiarji mal-impenji stabbiliti fil-pjanijiet strategici tal-PAK.

7. L-ażenżiji tal-pagamenti jkollhom jiġguraw il-legalità u r-regolarità tal-operazzjonijiet iffinanzjati mill-PAK. Il-korpi taċ-ċertifikazzjoni jivverifikaw il-funzjonament tas-sistemi ta' governanza, li jikkonsistu f'korpi ta' governanza u "rekwiżiti bažiċċi tal-Unjoni". Dawn tal-ahħar ikunu ddefiniti bhala r-regoli stabbiliti fir-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK u fir-Regolament Orizzontali. Mhux ċar jekk il-kontrolli tal-korpi taċ-ċertifikazzjoni jkopru id-definizzjonijiet u l-kriterji specifiċi ta' eligibbiltà stabbiliti fil-pjanijiet strategici tal-PAK.

8. Ghall-PAK, il-Kummissjoni għandha l-ghan li tibdel minn mudell ta' implementazzjoni bbażat fuq il-konformità għal mudell ibbażat fuq il-prestazzjoni. Aħna nilqghu l-ambizzjoni li ssir bidla lejn mudell ibbażat fuq il-prestazzjoni. Madankollu, nikkunsidraw li l-proposta ma fihiex l-elementi meħtieġa ta' sistema ta' prestazzjoni effettiva. In-nuqqas ta' objettivi ċari, specifiċi u kkwantifikati fil-livell tal-UE johloq incertezza dwar kif il-Kummissjoni tivaluta l-pjanijiet strategici tal-PAK tal-Istati Membri. Dan ifisser ukoll li l-ilhuq tal-objettivi tal-UE ma jistax jitkejjel. Fir-rigward tal-prestazzjoni, il-qafas propost jipprova incēntivi li huma relattivament dghajfa. Il-miri jistgħu ma jintlahqux b'margni konsiderevoli u jkollhom impatt żgħir fuq il-finanzjament li jingħata mill-UE. Prestazzjoni tajba tistal-aktar l-aktar tiskatta bonus marginali għall-“prestazzjoni”.

9. B'mod partikolari, jeħtieg li jkun hemm dawn l-elementi li ġejjin:

- objettivi ċari, specifiċi u kkwantifikati fil-livell tal-UE li t-twettiq tagħhom ikun jista' jitkejjel;
- miżuri li jkunu marbuta b'mod ċar mal-objettivi;
- ġabra kompletament żviluppata ta' indikaturi tal-output, tar-riżultati u tal-impatti;
- rekwiżiti għall-Istati Membri biex jiġbru statistika affidabbli u komparabbli dwar l-introjtu disponibbli tal-azjendi agrikoli;
- kriterji trasparenti għall-valutazzjoni tal-kontenut u tal-kwalità tal-pjanijiet strategici tal-PAK;
- pagamenti bbażati fuq il-prestazzjoni għall-Istati Membri.

10. Aħna nilqghu t-tentativ tal-Kummissjoni li tibdel għal valutazzjoni bbażata fuq il-prestazzjoni. Madankollu, din il-bidla ma teliminax il-ħtieġa li jigu kkontrollati l-legalità u r-regolarità. Il-proposta tal-Kummissjoni żżomm rekwiżiti bhar-regola tal-“bidwi ġenwin” u l-użu ta' pagamenti diretti bbażati fuq ammont partikolari ta' ettar ta' art li tappartjeni lill-bdiewa jew li huma jużaw, li jigu ssorveljati permezz tas-sistema integrata ta' amministrazzjoni u kontroll, inkluż is-sistema ta' identifikazzjoni tal-irqajja' tal-art. Dan ifisser li l-pagament favur beneficiarju jkun regolari biss jekk jissodisfa dawn ir-rekwiżiti (anke jekk dawn ikunu – fuq il-baži tar-rekwiżiti tal-UE – specifikament iddefiniti mir-regoli tal-Istat Membri). Fil-proposta, ir-rwol superviżorju tal-Istati Membri ma jinbidilx, ghalkemm il-kontroll tal-legalità u tar-regolarità mill-korpi taċ-ċertifikazzjoni ma jibqax obbligatorju. Ir-rappurtar u l-acċertament li l-Kummissjoni tikseb jinbidlu b'mod sinifikanti. Skont il-proposta, il-Kummissjoni la tirċievi statistika ta' kontroll mill-aż-żejt tal-pagamenti, u lanqas acċertament dwar il-pagamenti li jsiru favur il-bdiewa individwali mill-korpi taċ-ċertifikazzjoni.

11. Fl-ahħar mill-ahħar, il-Kummissjoni tibqa' responsabbi għall-implimentazzjoni tal-bagit⁽⁹⁾, inkluż il-pagamenti li jsiru fi ħdan l-Istati Membri, skont ir-regoli stabbiliti fil-legiżlazzjoni tal-UE, u dawk il-partijiet tal-pjanijiet strategici tal-PAK meħtieġa mir-regolamentazzjoni tal-UE. Aħna nifhmu li l-impatt tal-proposta jdḡajnejf l-obbligu ta' rendikont tal-Kummissjoni f'dan ir-rigward.

12. Il-proposta tal-Kummissjoni ma tipprovdix bażi għal approċċ ta' “attestazzjoni” għad-dikjarazzjoni ta' assigurazzjoni, li attwalment qed nikkunsidraw. Skont il-proposta, il-Kummissjoni ma tkunx tista' tikkwantifika aktar sa liema punt il-pagamenti jkunu saru bi ksur tar-regoli. Il-proposta tagħmilha wkoll aktar diffiċċi li jiġi applikat approċċ ta' awditi uniku, b'mod partikolari minħabba r-rwol inqas importanti tal-korpi taċ-ċertifikazzjoni.

⁽⁹⁾ L-Artikoli 317-319 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-UE (TFUE).

INTRODUZZJONI

13. Fl-1 ta' Ĝunju 2018, il-Kummissjoni ppubblikat il-proposta leġiżlattiva tagħha ghall-PAK wara l-2020, li fiha tliet regolamenti akkumpanjati minn valutazzjoni tal-impatt⁽¹⁰⁾ u memorandum ta' spjegazzjoni li jkɔpri t-tliet regolamenti. Din l-introduzzjoni ssegwi l-istruttura tal-memorandum u jintużaw l-istess intestaturi.

14. Fil-kapitolu ta' wara l-introduzzjoni, ahna nivvalutaw il-proposta. Fl-**Annessi I u II**, ahna nikkummentaw dwar il-qasas ta' prestazzjoni propost mill-Kummissjoni.

Kuntest tal-proposta

15. Il-memorandum ta' spjegazzjoni tal-Kummissjoni jenfasizza li "Politika Agrikola Komuni mmodernizzata trid iżżejjid il-valur miżjud Ewropew tagħha billi tkun aktar ambizzjuja fdak li għandu x'jaqsam mal-ambjent u mal-klima u billi tindirizza l-aspettativi tač-ċittadini b'rabta ma' saħħithom, mal-ambjent u mal-klima"⁽¹¹⁾. Il-Kummissjoni interpretat l-objetivi tal-PAK stabbiliti fit-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (TFUE) bhala li jaqblu mal-kuntest attwali, u l-proposta tiddefinixxi disa' "objetivi specifiċi" (ara l-**Figura 1**).

Figura 1

Objettivi tal-PAK

Objettivi tal-PAK mogħtija fit-Trattat

- li tkabbar il-produzzjoni agrikola billi tippromwovi progress tekniku u billi tassigura l-iżvilupp razzjonal ta' produzzjoni agrikola u l-ahjar utilizzazzjoni possibbli tal-fatturi ta' produzzjoni, speċjalment tan-nies tax-xogħol;
- li tassigura b'dan il-mod livell ġust ta' ghajxien għall-popolazzjoni agrikola, partikolarmen billi tkabbar il-qligh individuali tal-ħaddiemha fl-agrikoltura;
- li tagħmel is-swieq stabbli;
- li tigarantixxi d-disponibbiltà tal-provvisti;
- li tassigura prezzi jiet raġonevoli fil-konsenza tal-prodotti lill-konsumatur.

Objettivi għall-perjodu wara l-2020

Ekonomici

Ambjentali u klimatiċi

Socjali

Objettivi generali li jitrawwem settur agrikolu intelligenti, reżilenti u diversifikat li jiżgura s-sigurtà tal-ikel

li jissahħu l-ħarsien ambjentali u l-azzjoni klimatika u jingħata kontribut lill-objetivi tal-Unjoni relatati mal-ambjent u l-klima

li tissahħħa in-nisġa soċjoekonomika taż-żoni rurali

Objettiv trażversali

Il-modernizzazzjoni tas-settur billi jitrawmu u jiġu kondiċi i-l-għarfien, l-innovazzjoni u d-digitalizzazzjoni fl-agrikoltura u ż-żoni rurali, u jitħiegx l-użu tagħhom

Objettivi specifiċi

- jiġu appoġġati l-introjtu vijabbi tal-azjendi agrikoli u r-reżiljenza tagħhom fl-Unjoni kollha biex tissaħħa is-sigurtà tal-ikel; - tissaħħa l-orientazzjoni lejn is-suq u tiżidiekk il-kompetitività inkluż permezz ta' aktar enfasi fuq ir-ricerka, it-teknoloġija u d-digitalizzazzjoni; - titnejeb il-pożizzjoni tal-bdiewa fil-katina tal-valur;	- jingħata kontribut lill-mitigazzjoni u l-adattament għat-tibdil fil-klima, kif ukoll lill-enerġija sostenibbli; - jitrawwem l-iżvilupp sostenibbli u l-ġestjoni effiċjenti tar-riżorsi naturali bħall-ilma, il-ħamrija u l-arja; - jingħata kontribut lill-protezzjoni tal-bijodiversità, jissahħu s-servizzi tal-ekosistema u jiġu preservati l-habitats u l-pajsa ggħiġi;	- jiġu attirati bdiewa żgħażaq u jiġi ffacilitat l-iżvilupp tan-negożju fiż-żoni rurali; - jiġu promossi l-impjieg, it-tkabbir, l-inklużjoni socjali u l-iżvilupp lokali fiż-żoni rurali, inkluż il-bioekonomija u l-forestrija sostenibbli; - tittejjeb ir-reazzjoni tal-agrikoltura tal-UE għad-domandi soċjetali għall-ikel u s-saħħha, inkluż ikel sikur, nutritiv u sostenibbli, il-hela tal-ikel, kif ukoll il-benessri tal-animali

Sors: Il-QEA, ibbaż fuq l-Artikolu 39 tat-TFUE u l-Artikoli 5 u 6 tar-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK.

⁽¹⁰⁾ Disponibbli fuq https://ec.europa.eu/commission/publications/natural-resources-and-environment_en.

⁽¹¹⁾ Il-paġna 1 tal-memorandum ta' spjegazzjoni tal-Kummissjoni.

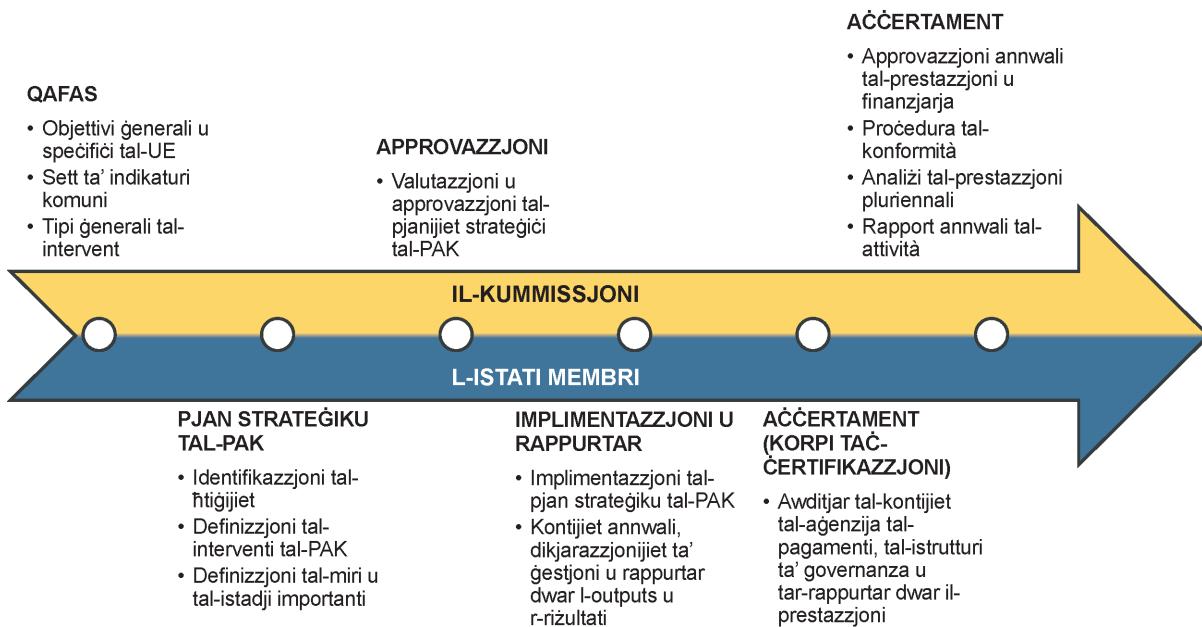
Baži ġuridika, sussidjarjetà u proporzjonalità

16. Il-proposta tnaqqas il-qafas legiżlattiv minn hames għal tliet regolamenti. Ir-“Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK” ikopri l-objettivi tal-PAK, it-tipi ta’ interventi⁽¹²⁾ ffinanzjati taħt il-politika u r-rekwiziti ġenerali għat-thejjija ta’ pjanijiet strategici tal-PAK. Ir-“Regolament Orizzontali” jinkludi regoli finanzjarji u l-qafas ta’ monitoraġġ u evalwazzjoni, filwaqt li r-“Regolament Emendantorju” principalment jittrasferixxi parti kbira mir-regoli tar-“Regolament dwar l-organizzazzjoni komuni tas-swieq”⁽¹³⁾ għar-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK.

17. Il-Kummissjoni tiproponi mudell ta’ implementazzjoni ġdid, filwaqt li tissuggerixxi li dan iwassal għal sussidjarjetà akbar u għal żieda fl-obbligu ta’ rendikont tal-Istati Membri. Bl-istabbiliment ta’ certi parametri biss fil-leġiżlazzjoni tal-UE u bl-ghoti ta’ għażla usa’ ta’ strumenti ta’ politika lill-Istati Membri, kif ukoll bl-irbit parzjali tal-pagamenti mal-ksib tal-outputs, il-Kummissjoni qed tfittex li tibdel il-fokus tal-PAK mill-konformità għall-prestazzjoni. Il-**Figura 2** turi stampa tal-mudell ta’ implementazzjoni ġdid.

Figura 2

Il-mudell ta’ implementazzjoni ġdid

Sors: Il-QEA, ibbażat fuq il-proposta tal-Kummissjoni ghall-PAK wara l-2020 u l-valutazzjoni tal-impatt li takkumpanjaha.

18. Is-settur agrikolu jvarja b'mod sinifikanti bejn l-Istati Membri, u r-regoli attwali tal-UE jagħtu lill-Istati Membri certa libertà fid-definizzjoni tal-applikazzjoni tal-PAK. Fir-rapport tagħna dwar l-Iskema ta’ Pagament Bażiku⁽¹⁴⁾, ahna indikajna li hemm differenzi sinifikanti hafna fil-mod kif l-iskemi attwalment qed jiġu mmexxija fi Stati Membri differenti. Pereżempju, il-Ġermanja kienet qed tikkonverġi rapidament ir-rati tal-ghajjnuna għall-bdiewa tagħha, filwaqt li Spanja żammet differenzi kbar fl-ammonti mħallsa lill-bdiewa. Id-data tal-Kummissjoni⁽¹⁵⁾ turi wkoll li, filwaqt li hafna Stati

⁽¹²⁾ L-Artikolu 3 tar-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK jiddefinixxi “intervent” bhala strument ta’ appoġġ b’sett ta’ kundizzjonijiet ta’ eligibbiltà kif spifikat mill-Istati Membri fil-Pjanijiet Strategici tal-PAK.

⁽¹³⁾ Ir-Regolament (UE) Nru 1308/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta’ Dicembru 2013 li jistabbilixxi organizzazzjoni komuni tas-swieq fi prodotti agríkoli (GU L 347, 20.12.2013, p. 671).

⁽¹⁴⁾ Ir-Rapport Specjal Nru 10/2018: Skema ta’ Pagament Bażiku għall-bdiewa – qed topera tajjeb, iżda għandha impatt limitat fuq is-simplifikazzjoni, l-immirar u l-konvergenza tal-livelli ta’ ghajnejha.

⁽¹⁵⁾ https://ec.europa.eu/agriculture/sites/agriculture/files/direct-support/direct-payments/docs/direct-payments-schemes_en.pdf, il-**Figura 6**.

Membri għamlu użu minn appoġġ akkoppjat, is-sehem tal-infıq użat għal dan ir-rigward (u t-tip ta' produzzjoni appoġġgata) kien ivarja hafna. Skont il-mudell il-ġidid, li jinkludi inqas regoli tal-UE, il-formulazzjoni tal-politika u tal-interventi spċifici tkun tiddependi dejjem aktar mill-għażiż li l-Istati Membri jagħmlu fil-pjanijiet strategiċi tal-PAK tagħhom u mill-approvazzjoni ta' dawn il-pjanijiet min-naha tal-Kummissjoni. Il-Kummissjoni għandha l-ghan li telimina r-rabta bejn l-UE u l-benefiċjarji finali. Dan ifisser li l-Istati Membri jkollhom ir-responsabbiltà li jiddefinixxu fid-dettal ir-regoli ta' eliġibbiltà applikabbli għall-benefiċjarji finali. Madankollu, il-proposta tinvolvi restrizzjonijiet sinifikanti fuq l-ghażiż li qed-żebbu minn l-istat. Il-Kummissjoni tqis li dan huwa meħtieġ sabiex tinżamm il-karakteristika tal-PAK bhala politika komuni (¹⁶).

Riżultati tal-evalwazzjonijiet ex post, tal-konsultazzjonijiet mal-partijiet ikkonċernati u tal-valutazzjonijiet tal-impatt

19. Precedentement, aħna kkritikajna (¹⁷) l-fatt li l-evalwazzjonijiet *ex post* ma jkunux disponibbli fil-ħin biex ikollhom impatt reali fuq il-politiki l-ġoddha, u rrakkmandajna li l-Kummissjoni ssegwi l-principju ta' "l-ewwel evalwa" meta tirrevedi l-legiżlazzjoni eżistenti (¹⁸). Madankollu, ir-rapport inizjali tal-Kummissjoni li jinkludi l-ewwel riżultati dwar il-prestazzjoni tal-PAK attwali se jkun disponibbli biss fi tmiem l-2018 (¹⁹). Kif irrappurtajna fid-dokument informattiv u analitiku tagħna (²⁰), l-eżaminar tal-infıq min-naha tal-Kummissjoni ma jipprovdix valutazzjoni ta' – jew konklużjoni dwar – il-valur miżjud tal-UE ta' programmi spċifici. Għalhekk, hija ma tantx tipprovd fehim approfondit li jiggwida d-deċiżjonijiet futuri li jittieħdu mil-legiżlaturi tal-UE fir-rigward tal-finanzjament.

20. Fit-thejjija tal-proposta, il-Kummissjoni kkonsultat lill-partijiet interessati (²¹). Filwaqt li l-konsultazzjoni żvelat livell għoli ta' interessa fīż-żamma ta' politika agrikola komuni – b'mod partikolari mill-benefiċjarji – fir-rigward tal-flessibbiltà ma tantx kien hemm kunsens. Ċerti risposti appellaw biex jingħata aktar lok sabiex Jadattaw ghall-htigjiet lokali. Ohrajin talbu għal azzjoni aktar b'sahħitha min-naha tal-UE biex tiggarantixxi kundizzjonijiet ekwi. Il-konsultazzjoni indikat li l-adattament għat-tibdil fil-klima u l-protezzjoni ambjentali huma oqsma li jiġi indirizzati l-ahjar permezz ta' azzjoni tal-UE.

21. Fil-valutazzjoni tal-impatt tagħha, il-Kummissjoni vvalutat diversi kombinamenti ta' strumenti ta' politika, li inizjalment kopriet linja baži u erba' opzjonijiet. Madankollu, il-Kummissjoni eliminat l-opzjoni li l-PAK (²²) titneħha mill-valutazzjoni tal-impatt fuq il-baži tar-rakkmandazzjoni tal-Bord tal-Iskrutinju Regolatorju u minhabba li hija ddecidiet li l-eliminazzjoni gradwali tal-PAK ma tkunx konformi mal-obbligli tat-Trattat. Matul l-integrazzjoni tal-Għanijiet ta' Žvilupp Sostenibbli fil-valutazzjoni tal-impatt tagħha, il-Kummissjoni hadet kont tal-problemi relatati mal-ugwaljanza bejn is-sessi, iżda jidher li dan ma tantx kellu impatt fuq il-proposta.

22. Ir-riżultati tal-valutazzjoni tal-impatt jenfasizzaw kompromessi diffiċċi, iżda ma jru l-ebda konklużjoni dwar xi kombinament ippreferut ta' strumenti ta' politika. Il-proposta finali tal-Kummissjoni ma tikkorrispondi mal-ebda waħda mill-opzjonijiet ivvalutati fil-valutazzjoni tal-impatt. Kif digħi rrapprtajna precedentemente (²³), mhuwiex faċċi li jiġi identifikati r-riżultati u l-messagġi principali tal-valutazzjoni tal-impatt. B'mod partikolari, huwa diffiċċi li jiġi identifikat kif il-miżuri proposti jilhq u l-objettivi stabbiliti mill-Kummissjoni.

23. Il-valutazzjoni tal-impatt fiha nfisha ma kinitx suġġetta għal konsultazzjoni pubblika. Il-verżjoni finali ġiet ippublikata flimkien mal-proposta. Precedentement, aħna rrakkmandajna li l-Kummissjoni (²⁴) tippubblika, għal skopijiet ta' informazzjoni u kummenti, dokumenti *interim* bhal pjaniżiet direzzjonali u abbozzi ta' valutazzjonijiet tal-impatt.

(¹⁶) It-Taqsima 1.4.2 tar-Rapport Finanzjarju Legiżlattiv li jakkumpanja l-proposta.

(¹⁷) Pereżempju, ir-Rapport Specjali Nru 16/2017: Programmazzjoni tal-İż-żilupp Rurali: jeħtieġ li jkun hemm inqas kumplessitā u aktar fokus fuq ir-riżultati.

(¹⁸) Ir-Rakkmandazzjoni 4 tar-Rapport Specjali Nru 16/2018: Rieżami *ex post* tal-legiżlazzjoni tal-UE: sistema stabbilita tajjeb, iżda mhux kompleta.

(¹⁹) L-Artikolu 110(5) tar-Regolament (UE) Nru 1306/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill: "Il-Kummissjoni għandha tippreżenta rapport inizjali dwar l-implementazzjoni ta' dan l-Artikolu, inkluzi l-ewwel riżultati dwar ir-rendiment tal-PAK, lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill sal-31 ta' Dicembru 2018. It-tieni rapport li jinkludi valutazzjoni tar-rendiment tal-PAK għandu jiġi ppreżentat sal-31 ta' Dicembru 2021." (GU L 347, 20.12.2013, p. 549).

(²⁰) Id-Dokument Informattiv u Analitiku tal-QEA – Il-proposta tal-Kummissjoni ghall-Qafas Finanzjarju Pluriennali 2021-2027 (Lulju 2018).

(²¹) Bl-inklużjoni ta' konsultazzjoni pubblika online li rċeviet 58 520 risposta, li 36,5 % minnhom kienu minn bdiewa, laqgħat ma' "gruppi ta' djalogu civili" u sessjonijiet ta' hidma speċjalizzati.

(²²) Iċ-Ċentru Konġunt tar-Ričerka (JRC): Scenar 2030 – Pathways for the European agriculture and food sector beyond 2020 (Perkorsi għas-settur agrikolu u alimentari Ewropew wara l-2020).

(²³) Ir-Rapport Specjali Nru 3/2010: Il-valutazzjonijiet tal-impatt fl-Istituzzjoni tal-UE huma ta' appoġġ għat-tehid tad-deċiżjonijiet?

(²⁴) Ir-Rapport Specjali Nru 3/2010: Il-valutazzjonijiet tal-impatt fl-Istituzzjoni tal-UE huma ta' appoġġ għat-tehid tad-deċiżjonijiet?

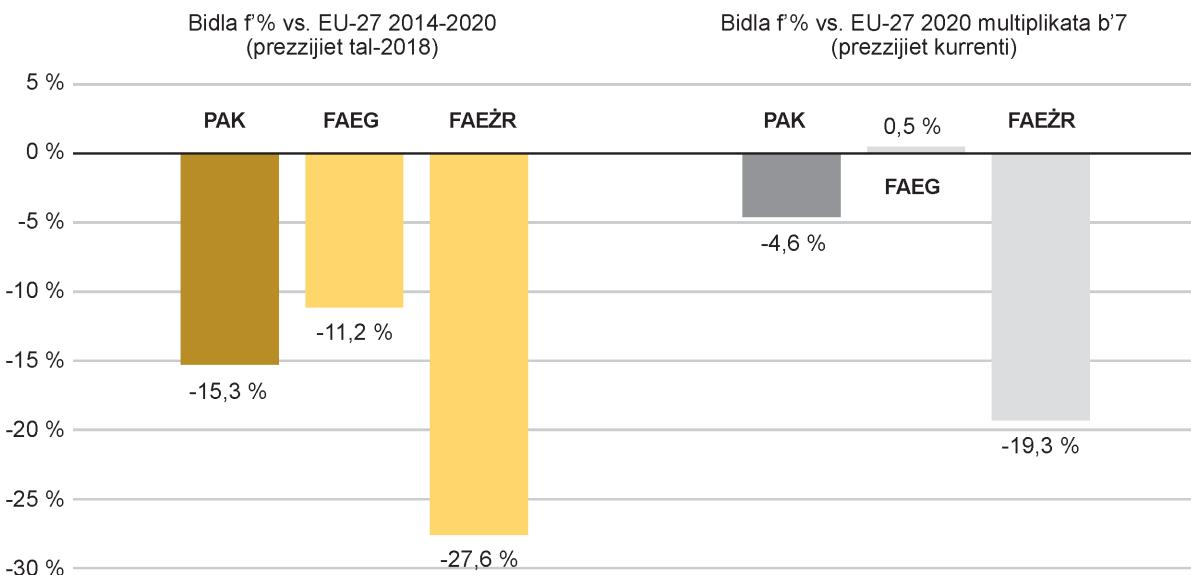
Implikazzjonijiet baġitarji

24. L-allokazzjoni finanzjarja proposta għall-PAK tkun inqas minn dik tal-perjodu attwali⁽²⁵⁾. Il-kobor ta' dan it-tnejjix jiddep fuq il-kalkolu tiegħu. Fid-dokument informattiv u analitiku tagħna dwar il-proposta għal qafas finanzjarju pluriennali, irrapportajna tnaqqis ta' 15 %, filwaqt li l-Kummissjoni spiss tirreferi għal tnaqqis ta' 5 %⁽²⁶⁾ (ara l-**Figura 3**). Fil-biċċa l-kbira, id-differenzi jiddependu fuq il-linjal bażi magħżula għat-taqabbil⁽²⁷⁾ u fuq jekk jintużawwx prezziżiet attwali jew kostanti⁽²⁸⁾.

Figura 3

Modi differenti ta' kif tiġi kkalkulata l-bidla proposta fil-baġit tal-PAK

Bidla fil-baġit tal-PAK

Sors: Il-QEA, ibbażat fuq *data* tal-Kummissjoni.

Elementi oħra

25. Il-Kummissjoni tiproponi li tinżamm in-nomenklatura eżistenti ta' żewġ strumenti ta' finanzjament għall-agrikoltura (l-FAEG u l-FAEZR), għalkemm dawn ma jkunux aktar suġġetti għal proċessi ta' programmazzjoni separati fl-Istati Membri. Il-Kummissjoni tiproponi li l-“programmi ta’ žvilupp rurali”⁽²⁹⁾ jiġu sostitwiti bi pjaniżiet strategici tal-PAK, li jkopru l-miżuri kollha tal-PAK (pagamenti diretti, miżuri tas-suq, miżuri ta’ žvilupp rurali)⁽³⁰⁾. Madankollu, l-għażiex fir-rigward tal-infıq taħt il-PAK ikunu limitati mir-restrizzjoniċi stabbiliti fil-**Kaxxa 2**.

⁽²⁵⁾ Anke mingħajr is-sehem tar-Renju Unit tal-baġit tal-PAK, li kien ta' EUR 27,7 biljun fl-2014-2020.

⁽²⁶⁾ Memorandum ta' spjegazzjoni ghall-proposta tar-Regolament COM(2018) 392 u d-Dokument informattiv u analitiku: Il-proposta tal-Kummissjoni għall-Qafas Finanzjarju Pluriennali 2021-2027.

⁽²⁷⁾ Ibbażat fuq id-Dokument ta' Hidma tal-Kummissjoni – Tabella ta' tqabbil bejn il-Proposta għall-Qafas Finanzjarju Pluriennali 2021-2027 u l-Qafas Finanzjarju Pluriennali 2014-2020 – is-6 ta' Ġunju 2018. Filwaqt li z-żewġ kalkoli jeskludu s-sehem tar-Renju Unit tal-baġit, wieħed minnhom jieħu l-ahhar sena tal-Qafas Finanzjarju Pluriennali attwali bhala l-punt ta' tqabbil (immultiplikat b'seħħa, biex jiġi eskużi l-effetti tal-konvergenza tal-pagamenti diretti u d-deċiżjoniċi tal-Istati Membri fir-rigward tat-tranżizzjoni tal-fondi bejn il-FAEG u l-FAEZR), filwaqt li l-ieħor jieħu l-allokazzjoni totali għall-perjodu 2014-2020 bhala linjal bażi.

⁽²⁸⁾ Il-Kummissjoni tuża t-terminu “prezzijiet attwali” biex tirreferi għal amonti assoluti li għandhom jitħallsu jew jiġi impenjati f'sena partikolari. Biex tieħu kont tal-inflazzjoni, il-Kummissjoni tuża wkoll “prezzijiet kostanti” (prezzijiet tal-2011 għall-perjodu attwali u prezzijiet tal-2018 għall-perjodu li jmiss), ikkalkulati bl-užu ta’ “deflatur annwali” ta' 2 %, li jikkorrispondi għall-mira ta’ inflazzjoni tal-Bank Centrali Ewropew. Dan l-aġġustament huwa konvenzjoni baġitarja tal-UE u mhux neċċessarjament jirrifletti r-rata ta’ inflazzjoni reali gewwa l-UE.

⁽²⁹⁾ Id-Dokumenti ta’ programmazzjoni attwali għall-FAEZR regolati mir-Regolament (UE) Nru 1305/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (GU L 347, 20.12.2013, p. 487).

⁽³⁰⁾ Digà sar l-ippjanar strategiku għall-FAEZR bhala parti mill-programmi ta’ žvilupp rurali.

Kaxxa 2 – L-ambitu għall-ippjanar strategiku tal-pagamenti diretti

Għalkemm l-Istati Membri jkollhom japplikaw ippjanar strategiku għall-pagamenti diretti, il-proposta tillimita b'mod sinifikanti l-flessibbiltà tal-Istati Membri.

Huma jistgħu jużaw madwar 7 %⁽³¹⁾ għal interventi settorjali u sa 12 %⁽³²⁾ għal pagamenti akkoppjati, iżda l-bqja tal-FAEG ikun riżervat għal appoġġ dżżakkoppjat għall-introjtu⁽³³⁾ u skemi ekoloġiči⁽³⁴⁾ għall-bdiewa.

L-Istati Membri jkunu meħtieġa li joffru skemi ekoloġiči, iżda ma jkun hemm l-ebda rekwizit baġitarju minimu, u l-is-kemi jkunu volontarji. Għalhekk, probabbilment l-akbar sehem tal-FAEG jibqa' jiġi allokat għal appoġġ dżżakkoppjat għall-introjtu għall-bdiewa, imħallas għal kull ettar ta' art. L-Istati Membri jeħtieg li jallinjaw ir-rati tal-ghajnejha f'regjun jew inaqqsu l-varjazzjoni fil-valur tal-unità tagħhom bejn il-bdiewa (l-hekk imsejha konvergenza interna)⁽³⁵⁾.

Il-proposta tintroduci limiti massimi obbligatorji għall-pagamenti li jsiru favur il-bdiewa individuali⁽³⁶⁾ u tagħmel il-pagamenti ridistributtivi obbligatorji⁽³⁷⁾.

VALUTAZZJONI TAL-PROPOSTA

26. B'segwitu għall-komunikazzjoni tal-Kummissjoni dwar il-ġejjeni tal-ikel u l-biedja f'Novembru 2017, aħna ppubblikajna dokument informattiv u analitiku dwar il-ġejjeni tal-PAK. F'dan id-dokument, aħna pprezentajna l-kriterji għar-reviżjoni tagħna tal-proposta leġiżlattiva tal-PAK wara l-2020. Dawn il-kriterji jiggwidaw il-valutazzjoni tagħna f'din il-parti tal-opinjoni. Dawn huma bbażati fuq il-mudell logiku tal-programm tagħna (spiegat fil-paragrafu 19 u fil-Figura 4 tad-dokument informattiv u analitiku tagħna), li jistabbilixxi kif l-interventi pubblici jistgħu jiksbu ekonomija, effiċjenza u effettività. B'dan il-mod, l-opinjoni tagħna hija valutazzjoni tal-ekonomija, l-effiċjenza u l-effettività u l-konklużjonijiet tagħna huma mmirati biex jippromwovu soluzzjonijiet li jtejbu dawn it-tliet elementi.

Valutazzjoni tal-ħtiġijiet tal-PAK

Kriterji

- 1.1. Il-ħtiġijiet huma identifikati fuq il-baži ta' evidenza solida.
- 1.2. Il-valur miżjud fl-indirizzar ta' dawn il-ħtiġijiet jiġi ddimostrat permezz ta' azzjoni tal-UE.
- 1.3. Il-proposta tal-PAK tiehu kont ta' xejriet fit-tul.
- 1.4. Il-proposta tal-PAK hija čara fir-rigward tal-impatti distribuzzjonali tagħha.

27. Il-Kummissjoni stabbiliert dak li hija identifikat bħala l-ħtiġijiet l-aktar importanti tas-settur tal-biedja ġewwa l-UE fil-komunikazzjoni tagħha dwar il-ġejjeni tal-ikel u l-biedja. Hijha kompliet telabora dwar dawn fid-dokumenti ta' sfond tagħha dwar l-is-fidhi ekonomiċi, socjoekonomiċi, ambjentali u dawk relatati mat-tibdil fil-klima. Bħala argument għall-pagamenti diretti, hija ssemmi li d-dħul minn attivitajiet agrikoli huwa inqas mill-pagi medji tal-ekonomija kollha kemm hi⁽³⁸⁾. Madankollu, kif indikajna fid-dokument informattiv u analitiku tagħna, id-data tal-Kummissjoni ma tihux kont tas-sorsi tal-introjtu appartī l-biedja.

⁽³¹⁾ Madwar EUR 21 biljun, ikkalkulati bhala d-differenza bejn il-baġit totali propost tal-FAEG u l-allokazzjonijiet riżervati għal pagamenti diretti abbażi tal-Artikolu 81(1) u l-Anness IV tar-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK.

⁽³²⁾ L-Artikolu 86(5) tar-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK.

⁽³³⁾ L-ghoti ta' appoġġ għall-introjtu bażiķu lill-bdiewa huwa obbligatorju skont l-Artikolu 17 tar-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK.

⁽³⁴⁾ L-Artikolu 28 tar-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK.

⁽³⁵⁾ Skont l-Artikolu 20 tar-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK, l-Istati Membri jridu jiżguraw li, sa mhux aktar tard mis-sena tat-talba 2026, id-drittijiet kollha għall-pagament jeħtieg li jkollhom valur ta' mill-inqas 75 % tal-ammont unitarju medju ppjanat għall-appoġġ għall-introjtu bażiķu għas-sena tat-talba 2026, kif stabbilit fil-pjan strategiku tal-PAK. Huma jistgħu jiddeċiedu dwar tnaqqis massim lu ma jistax ikun inqas minn 30 %.

⁽³⁶⁾ L-Artikolu 15 tar-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK.

⁽³⁷⁾ Skont ir-regoli attwali, il-pagamenti ridistributtivi huma volontarji (l-Artikoli 1 u 41 tar-Regolament (UE) Nru 1307/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jistabbilixxi regoli għal pagamenti diretti lil bdiewa skont skemi ta' appoġġ fil-qafas tal-politika agrikola komuni (GU L 347, 20.12.2013, p. 608)).

⁽³⁸⁾ Il-valutazzjoni tal-impatt, il-Parti I, il-paġna 7.

28. Fid-dokument informativ u analitiku tagħna dwar il-ġejjeni tal-PAK, aħna esprimejna l-fehma li d-data ppubblikata dwar id-dħul tal-bdiewa ma kinitx bizzżejjed biex “tappoġġa d-dikjarazzjoni li l-unitajiet domestiċi ta’ azjendi agrikoli, meqjusa fl-intier tagħhom, jehtieġu appoġġ sinifikanti biex jiksbu standard ġust tal-ghajxien”. L-analizi li l-Kummissjoni wettqet fir-rigward tad-dħul tal-bdiewa ma nbidlitx fil-valutazzjoni tal-impatt u ma hemm l-ebda rekwiżit għall-Istati Membri biex jiġi statistika affidabbli u komparabbli dwar id-dħul disponibbli tal-azjendi agrikoli (³⁹). Id-data u t-tendenzi ewlenin l-oħra rilevanti għas-settur tal-biedja li aħna enfasizzajna fid-dokument informativ u analitiku tagħna huma:

- azjendi agrikoli inqas numeruži iżda akbar fid-daqs: fl-2013 kien hemm 10,8 miljun azjenda agrikola (tnaqqis ta’ 22 % meta mqabbel mal-2007) filwaqt li d-daqs medju żidied minn 12,6 ettaru għal 16,1 ettaru;
- tnaqqis ta’ 25 % fil-forza tax-xogħol agrikola (minn 12,8 miljun ekwivalenti full-time fl-2005 għal 9,5 miljuni fl-2017);
- mill-2010 1 hawn, l-UE saret esportatur nett tal-ikel, b’surplus kummerċjali ta’ EUR 20,5 biljun fl-2017, li prinċipalment irriżulta minn ikel ipproċessat u xorb – l-UE saret importatur nett ta’ prodotti agrikoli mhux ipproċessati (⁴⁰);
- azjenda agrikola ta’ daqs medju tipprovdi xogħol għal inqas minn persuna waħda full-time;
- filwaqt li l-prestazzjoni ta’ setturi differenti tvarja ħafna, kien hemm żieda sinifikanti fl-introjtu mill-biedja għal kull persuna full-time;
- il-popolazzjoni tal-biedja li qed tixjeħ, u l-ghadd dejjem jonqos ta’ bdiewa żgħażaq: għal kull 100 maniġer ta’ azjendi agrikoli li għandhom aktar minn 55 sena, l-ghadd ta’ maniġers ta’ azjendi agrikoli taħt il-35 sena naqas minn 14 fl-2010 għal 11 fl-2013.

29. Il-Kummissjoni tidher li ġadet kont tal-ippjanar fuq terminu medju, minħabba li l-valutazzjoni tal-impatt tagħha tinkludi l-ippjanar sal-2030. Madankollu, il-viżjoni aktar fit-tul tagħha rigward l-agrikoltura fl-UE (b'kont meħud tal-bidla teknoloġika, klimatika, soċjetali u demografika, eċċ.) mhix evidenti.

30. L-Istati Membri jivalutaw il-htiġijiet lokali tagħhom fil-pjanijiet strategiċi tal-PAK u jibbażaw l-għażla tagħhom ta’ interventi fuq dawn. Il-mudell propost jittraferixxi aktar responsabbiltajiet mill-UE lill-Istati Membri, mhux biss għall-FAEZR iżda wkoll għall-FAEG. Eżempju wieħed ta’ dan jirrigwarda r-rakkomandazzjoni (⁴¹) recenti tagħna, li l-Kummissjoni jehtieg li tivvaluta l-pożizzjoni tal-introjtu għall-gruppi kollha ta’ bdiewa u tanalizza l-htiġeja tagħhom ta’ appoġġ għall-introjtu qabel ma tagħmel xi proposta għat-tfassil futur tal-PAK (ara l-Kaxxa 3). Skont il-proposta, l-Istati Membri jkunu responsabbli għat-twettiq ta’ dawn il-valutazzjonijiet (⁴²). Madankollu, kif rajna, l-istruмент ewlieni tal-introjtu huwa fil-biċċa l-kbira stabbilit mil-leġiżlazzjoni proposta tal-UE (ara l-paragrafu 25). Għalhekk Stat Membru, pereżempju, li jkun imħasseb dwar l-impatt tas-sussidji fuq is-sessi (iċ-ċifri tal-Kummissjoni jissuġġerixxu li l-irġiel jirċievu madwar tlieta minn kull hamsa ta’ dawn is-sussidji, filwaqt li n-nisa jirċievu wieħed minn kull tmienja, u l-kumpaniji jirċievu l-bqija) ikollu ffit opzjonijiet biex ibiddel din id-distribuzzjoni.

(³⁹) Din l-istatistika teżisti fxi wħud mill-Istati Membri; ara l-paragrafu 29 u l-Kaxxa 1 tar-Rapport Specjali 1/2016: Is-sistema tal-Kummissjoni ghall-kejġi tal-prestazzjoni fir-rigward tal-introjtu tal-bdiewa hija mfassla tajjeb u bbażata fuq data soda?

(⁴⁰) Ara l-Figura 3 tad-dokument informativ u analitiku tagħna dwar il-ġejjeni tal-PAK.

(⁴¹) Ir-Rapport Specjali Nru 10/2018: Skema ta’ Pagament Bażiķu ghall-bdiewa – qed topera tajjeb, iżda għandha impatt limitat fuq is-simplifikazzjoni, l-immirar u l-konvergenza tal-livelli ta’ ġgħajnejna.

(⁴²) L-Artikoli 95(1) u 96 tar-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK jiddikkaraw li l-Istati Membri jkollhom jidentifikasiw il-htiġijiet għal kull objettiv spċċifiku stabbilit fl-Artikolu 6 tal-istess Regolament.

Kaxxa 3 – Rakkomandazzjoni 3 mir-Rapport Specjali Nru 10/2018⁽⁴³⁾

Qabel ma tagħmel xi proposta għad-disinn futur tal-PAK, jenhtieg li l-Kummissjoni tivvaluta l-pożizzjoni tal-introjtu ghall-gruppi kollha ta' bdiewa u tanalizza l-htiega tagħhom ta' appoġġ għall-introjtu, filwaqt li tieu inkunsiderazzjoni d-distribuzzjoni attwali tal-appoġġ tal-UE u dak nazzjonali, il-potenzjal agrikolu tal-art, id-differenzi fl-erjas prinċipalment iddedikati ghall-produzzjoni agrikola jew għall-manutenzjoni, l-ispiża u l-vijabbiltà tal-biedja, l-introjtu mill-ikel u minn produzzjoni agrikola oħra kif ukoll minn sorsi mhux agrikoli, il-fatturi għall-effiċjenza u l-kompetitività tal-azjendi agrikoli kif ukoll il-valur tal-beni pubblici li l-bdiewa jipprovdu.

Jenhtieg li l-Kummissjoni torbot, mill-bidu nett, il-miżuri proposti ma' objettivi u ma' linji bażi operazzjonali xierqa li magħhom tkun tista' titqabbel il-prestazzjoni tal-appoġġ.

31. Il-Kummissjoni għandha l-għandha l-ġħażu li tindirizza l-konċentrazzjoni tal-appoġġ fuq azjendi ta' daqs akbar billi tipproponi limiti massimi obbligatorja u distribuzzjoni mill-ġdid tal-pagamenti diretti⁽⁴⁴⁾, fkonformità mar-rakkomandazzjonijiet li għamilna fl-2011⁽⁴⁵⁾. Madankollu, il-possibbiltà li jitnaqqus l-ispejjeż għas-salarji – inkluzi l-ispejjeż għal xogħol mhux imħallas – mill-ammont ta' pagamenti diretti kkunsidrat għal-limitu massimu, tillimita l-impatt tal-miżura.

32. B'mod ġenerali, il-Kummissjoni ma pprovdietx evidenza soda li hemm il-htiega ta' intervent mill-UE fl-oqsma kollha proposti. Filwaqt li l-każ rigward l-azzjonijiet tal-UE relatati mal-qasam tal-ambjent u t-tibdil fil-klima huwa b'sahħtu, id-data użata biex tappoġġa l-valutazzjoni tal-ħtiġijiet għall-introjtu tal-bdiewa mhix biżżejjed. Għalkemm il-valutazzjoni tal-impatt tal-Kummissjoni analizzat l-impatt distribuzzjonali tal-opzjonijiet ikkunsidrat, ma hemm l-ebda analiżi għal dan irrigward ghall-proposta finali.

Valutazzjoni tal-objettivi tal-PAK

Kriterji

- 2.1. L-objettivi tal-PAK tal-UE jkunu ddefiniti b'mod čar u jkunu jirriflettu l-ħtiġijiet identifikati u l-viżjoni fuq terminu twil għall-PAK.
- 2.2. L-objettivi tal-PAK tal-UE jiġu kkonkretizzati f'miri kwantifikati fil-livell tal-impatti u tar-riżultati.
- 2.3. L-objettivi tal-PAK tal-UE jkunu konsistenti ma' objettivi oħra ta' politika tal-UE, kemm ġenerali kif ukoll settorjali, u ma' impenji internazzjonali⁽⁴⁶⁾.

33. Filwaqt li l-proposta tal-Kummissjoni tifformula objettivi ta' politika (ara l-paragrafu 15), hija tagħti r-responsabbiltà għat-teħid ta' deciżjonijiet dwar interventi u miri specifiċi lill-Istati Membri (permezz tal-“pjanijiet strategici tal-PAK”). L-akbar parti tal-baġit tal-PAK tkompli tiffinanza pagamenti diretti favur il-bdiewa⁽⁴⁷⁾. Minħabba n-nuqqas ta' informazzjoni preciża dwar l-introjtu tal-unitajiet domestiċi tal-bdiewa (ara l-paragrafi 27 u 28), huwa diffiċli li wieħed jara kif l-objettivi u l-miri specifiċi jistgħu jiġi fformulati u segwiti.

34. L-“objettivi specifiċi” fl-Artikolu 6 tar-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK mhumiex iddefiniti b'mod čar; dawn la huma specifiċi u lanqas huma kkonkretizzati f'miri kkwantifikati. Kif irrappurtajna précédentement⁽⁴⁸⁾, objettivi ta' livell għoli li ma jkunux issukkati biżżejjed ma jwasslux għal suċċess operazzjonali. In-nuqqas ta' objettivi čari u miri

⁽⁴³⁾ Ir-Rapport Specjali Nru 10/2018: Skema ta' Pagament Bażiku ghall-Bdiewa – qed topera tajjeb, iżda għandha impatt limitat fuq is-simplifikazzjoni, l-imirar u l-konvergenza tal-livelli ta' ghajnejna.

⁽⁴⁴⁾ L-Artikoli 15, 18(2), 26 u 27 tar-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK.

⁽⁴⁵⁾ Ir-Rapport Specjali Nru 5/2011: Skema ta' Pagament Uniku (l-SPS): problemi li għandhom jiġu indirizzati biex titjieb il-ġestjoni finanzjarja soda tagħha.

⁽⁴⁶⁾ Perezempju, l-impenji li rriżultaw mill-Konferenza tan-Nazzjonijiet Uniti dwar it-Tibdil fil-Klima (COP 21) tal-2015, mill-Għanijiet ta' Žvilupp Sostenibbli u mill-Organizzazzjoni Dinjija tal-Kummerċ.

⁽⁴⁷⁾ Ara l-Figura 4.

⁽⁴⁸⁾ Ara l-Kapitolu 3 tar-Rapport Annwali 2014 tagħna.

kkwantifikati huwa punt rikorrenti fir-rapporti specjali tagħna⁽⁴⁹⁾. Fħafna oqsma, il-Kummissjoni għandha bizzżejjed informazzjoni biex tidentifika linja bażi li hija tista' tuża biex tivvaluta l-miri tal-Istati Membri fil-pjanijiet strategiċi tal-PAK tagħhom.

35. Il-fatt li l-proposta tiddikjara, b'mod kemxejn vag, li l-Istati Membri għandhom "jimmiraw" li jiġguraw li l-pagamenti diretti jkunu jistgħu jingħataw biss jekk jikkontribwxu b'mod effettiv⁽⁵⁰⁾ għall-objettivi tal-PAK (ara l-paragrafu 15) huwa eżempju tar-rabta dghajfa bejn it-tipi ta' interventi u l-objettivi proposti. Madankollu, mhuwiex ċar għal liema objettivi specifiċi qed tirreferi, jew kif dan il-kontribut jista' jitkejjel. Wieħed mill-objettivi ewlenin proposti għall-pagamenti diretti huwa relatat mas-sikurezza tal-ikel⁽⁵¹⁾. Fil-formulazzjoni attwali tiegħu, ir-rilevanza tal-objettiv għall-kuntest Ewropew hija dubjuża. Biex tkun żgurata s-sigurtà tal-ikel fil-futur, l-indirizzar tat-tibdil fil-klima x'aktarx li sejkun aktar rilevanti mill-appoġġ għall-introjt tal-azjendi agrikoli (ara l-Kaxxa 4).

Kaxxa 4 – Is-sigurtà tal-ikel

Il-kunċett ta' sigurtà tal-ikel huwa relatat mal-provvista tal-ikel u mal-acċess tal-persuni għalih. Ir-rapport finali mis-Summit Dinji dwar l-ikel tal-1996 jiddikjara li s-sigurtà tal-ikel teżisti meta l-persuni kollha, fi kwalunkwe mument, ikollhom acċess fiziċku u ekonomiku għal ikel suffiċċenti, sikur u nutrittiv li jissodisfa l-htigġi u l-preferenzi alimentari tagħhom sabiex ikunu jistgħu jgħixu ħajja attiva u fsaħħitha⁽⁵²⁾. Din id-definizzjoni tiggħida l-qafas ta' politika tal-UE għas-sigurtà tal-ikel li ġie adottat fl-2010⁽⁵³⁾.

Valutazzjoni reċenti⁽⁵⁴⁾ turi li d-denuttrizzjoni fl-UE hija rari u li l-prevalenza tan-nuqqas ta' sigurtà fl-ikel hija baxxa. Madankollu, l-Organizzazzjoni tal-ikel u l-Agrikoltura tan-Nazzjonijiet Uniti tikkonkludi li l-effetti tat-tibdil fil-klima jippreżentaw sfidi sostanzjali għall-agrikoltura. L-indirizzar tat-tibdil fil-klima u l-isfidi ambjentali (inkluż il-metodi ta' produzzjoni sostenibbli), it-tnejjix fit-telf u fl-iskart tal-ikel u s-salvagwardja tar-riżorsi naturali huma essenziali għas-sigurtà tal-ikel tagħna fil-futur.

36. Bosta mill-objettivi jikkombinaw kunċetti differenti, li jagħmluha diffiċli li jingħata segwit u li jitkejjel l-ilħuq ta' dawn l-objettivi. Jekk il-leġiżlatur ikollu l-ghan li jżomm dawn l-objettivi ta' politika, jista' jkun jeħtieg li jikkjarifika l-ambitu tagħhom, pereżempju:

- l-Artikolu 6(1)(a) huwa relatat ma' bosta objettivi li fir-rigward tagħhom ma ġietx iddimostrata r-relazzjoni kawżali. Ir-ripartizzjoni tal-objettivi tiffacilita l-istabbiliment tal-miri u l-kejl tal-ilħuq tagħhom;
- l-Artikolu 6(1)(b), fil-formulazzjoni attwali tiegħu, jimplika li l-ambitu huwa usa' minn dak tas-settur tal-biedja, madankollu, l-indikaturi tar-riżultati u tal-impatti proposti fl-Anness I tar-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK għal dan u l-objettiv huma limitati għall-biedja u l-kummerċ agroalimentari;
- l-Artikolu 6(1)(g) jipprovd obbjettiv li jkopri żewġ kunċetti differenti ħafna, il-bdiewa żgħażaq u l-iżvilupp tan-negożju fiz-żoni rurali; jekk l-ahħar kunċett jiġi ttransferit għall-objettiv li jingħata fl-Artikolu 6(1)(h) il-konsistenza taż-żewġ obbjettivi titjeb.

⁽⁴⁹⁾ Pereżempju, ir-Rapport Specjali Nru 25/2015: L-appoġġ mill-UE għall-infrastruttura rurali: il-potenzjal li jinkiseb valur sinifikativamente akbar għall-flus; ir-Rapport Specjali Nru 1/2016: Is-sistema tal-Kummissjoni għall-kejġi tal-prestazzjoni fir-rigward tal-introjt tal-bdiewa hija mfassla tajjeb u bbażata fuq data soda?; ir-Rapport Specjali Nru 21/2017: Ekologizzazzjoni: skema aktar kumplessa ta' appoġġ għall-introjt, li għadha mhix jekk ambjentalment effettiva; ir-Rapport Specjali Nru 16/2017: Programmazzjoni tal-İżvilupp Rurali: jeħtieg li jkun hemm inqas kumplessità u aktar fokus fuq ir-riżultati; ir-Rapport Specjali Nru 10/2017: Jenħtieg li l-appoġġ li jingħata mill-UE lil bdiewa żgħażaq u l-kummerċ agroalimentari.

⁽⁵⁰⁾ L-Artikolu 16(2) tar-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK.

⁽⁵¹⁾ L-Artikolu 6(1)(a) tar-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK: jiġu appogġati l-introjt vijabbbi tal-azjendi agrikoli u r-reziljenza tagħhom fl-Unjoni kolha biex tissahħħah is-sigurtà tal-ikel.

⁽⁵²⁾ Summit Dinji dwar l-ikel tal-1996: id-Dikjarazzjoni ta' Ruma dwar is-Sigurtà Dinjija tal-ikel. <http://www.fao.org/docrep/003/w3613e/w3613e00.htm#Note1>

⁽⁵³⁾ KUMM(2010)127 finali: Qafas ta' politika tal-UE biex jghin lill-pajjiżi li qed jiżviluppaw jindirizzaw l-isfidi fil-qasam tas-sigurtà tal-ikel.

⁽⁵⁴⁾ L-Organizzazzjoni tal-ikel u l-Agrikoltura tan-Nazzjonijiet Uniti (2017): The state of food security and nutrition in Europe and Central Asia (L-istat tas-sigurtà tal-ikel u n-nutriżzjoni fl-Ewropa u fl-Asja Centrali).

37. L-UE għamlet impenji internazzjonali kkwantifikati dwar il-prevenzjoni tat-tibdil fil-klima. Wahda mill-miri ewlenin tal-UE hija li, sal-2030, l-emissjonijiet globali ta' gassijiet serra fl-UE jitnaqqsu b'40 % meta mqabbla ma dawk tal-1990⁽⁵⁵⁾. Abbażi tal-proposta, il-Kummissjoni tistenna li 40 % tal-allokazzjoni finanzjarja totali tal-PAK⁽⁵⁶⁾ tmur ghall-kisba ta' din il-mira. Madankollu, il-kontribut ta' dawn il-fondi fir-rigward tal-prevenzjoni tat-tibdil fil-klima mhuwiex magħruf, billi dan jiddependi mill-miżuri magħżula mill-Istati Membri fil-pjanijiet strategici tal-PAK ta' tagħhom.

38. L-akbar kontribut ghall-mira relatata mal-infiq huwa l-ponderazzjoni ta' 40 %⁽⁵⁷⁾ għall-appoġġ għall-introjtu bażiku. Din l-istima hija bbażata fuq il-kontribut mistenni mill-“kundizzjonalità”⁽⁵⁸⁾, is-suċċessur tas-sistema ta' kundizzjonalità u l-ekologizzazzjoni. Ahna digħi kellna dubju dwar il-ġustifikazzjoni għaċ-ċifra korrispondenti mill-perjodu attwali – 19,46 %⁽⁵⁹⁾ – u rrappurtajna li din ma kinitx stima prudenti⁽⁶⁰⁾. Għalhekk, ahna nsibu li l-kontribut stmat tal-PAK għall-objettivi tat-tibdil fil-klima mhuwiex realistiku. L-istimi eċċessivi tal-kontribut tal-PAK jistgħu jwasslu biex il-kontribuzzjonijiet finanzjarji għal oqsma oħra ta' politika jkunu aktar baxxi, u b'hekk titnaqqas il-kontribuzzjoni kumplessiva tal-infiq tal-UE għall-mitgħad u l-adattament għat-tibdil fil-klima. Minflok ma tintuża l-ponderazzjoni ta' 40 % għall-appoġġ fil-forma ta' pagamenti diretti, mod aktar affidabbli biex tigi stmat l-kontribuzzjoni jkun li din il-ponderazzjoni tintuża biss għall-appoġġ fil-forma ta' pagamenti diretti li jkun maħsub għal żoni fejn il-bdiewa realment japplikaw prattiki biex jimmītigaw it-tibdil fil-klima (pereżempju, il-protezzjoni ta' artijiet mistaghħdra u ta' torbiera⁽⁶¹⁾).

39. Il-proposta tal-Kummissjoni tenfasizza li l-objettivi relatati mal-ambjent u l-klima huma ta' priorità għolja u li l-PAK jenħtieg li tkun aktar ambizzju fir-rigward ta' dawn l-objettivi⁽⁶²⁾. Il-livell ta' ambizzjoni jiġi ddeterminat – suggħett għar-restrizzjonijiet diskussi hawn fuq – mill-pjanijiet strategici tal-PAK. L-Istati Membri jiddefinixxu miri kkwantifikati għall-indikaturi tar-riżultati fil-pjanijiet strategici tal-PAK ta' tagħhom. L-Istati Membri jkollhom jiġiġustifikaw dawn il-miri⁽⁶³⁾, iżda l-proposta ma tiddikjarax li dawn jeħtieg li jipprovd evidenza tas-sitwazzjoni bazi sabiex il-Kummissjoni tkun tista' tivvaluta l-ambizzjoni tal-miri. Il-Kummissjoni tivvaluta dawn il-miri u l-ġustifikazzjoni tagħhom fil-kors tal-approvazzjoni tal-pjanijiet strategici tal-PAK. Il-mod kif hija twettaq il-valutazzjoni tagħha jew tiżgura ambizzjoni suffiċċenti mhuwiex ċar, minhabba li ma jkun hemm l-ebda mira kkwantifikata fil-livell tal-UE. Il-leġiżlatur jista', pereżempju, jinkludi miri stabbiliti fil-livell tal-UE u impenji relatati mal-SDG, bħaqqa tħalli kif il-Kummissjoni tkun tista' tivvaluta l-pjanijiet strategici tal-PAK⁽⁶⁴⁾.

40. Il-proposta ma tispiegax kif il-Kummissjoni se twettaq il-valutazzjoni tagħha tal-pjanijiet strategici tal-PAK. Irreferenza fl-Artikolu 92 tar-regolament tal-pjan strategiku tal-PAK għal “aktar ambizzjoni fir-rigward tal-objettivi relatati mal-ambjent u mal-klima” tkun tiggħida l-valutazzjoni tal-Kummissjoni. Madankollu, it-tifsira ta' formulazzjonijiet bħal “għandhom jimmiraw li jagħmlu kontribut generali akbar”, u “fil-pjanijiet strategici tal-PAK tagħhom ... jispiegaw ... kif għandhom l-intenzjoni jiksbu l-kontribut generali akbar” mhix spjegata. Għadu mhuwiex ċar kif il-Kummissjoni tista' tivvaluta jew tkejjel din l-ambizzjoni.

41. Regolament ma jistax jantiċipa l-isfidi futuri ewlenin kollha għal politika ta' nfiq diversa u kbira, bhalma hi l-PAK. Dan ifisser li l-Kummissjoni tkun teħtieg certu livell ta' flessibbiltà fil-ġestjoni tal-politika. Madankollu, din il-kunsiderazzjoni ma tispiegax għalfejn l-objettivi proposti għall-PAK la huma ddefiniti b'mod ċar u lanqas huma kkonkretizzati f'miri kkwantifikati. Mingħajr objettivi ċari u miri kkwantifikati, il-Kummissjoni ma tkunx tista' tivvaluta l-prestazzjoni tal-politika mal-eżitu mixtieq. Objettivi ċari u specifici għandhom ikunu l-punt tat-tluq ta' sistema effettiva bbażata fuq il-prestazzjoni.

⁽⁵⁵⁾ https://ec.europa.eu/clima/citizens/eu_mt

⁽⁵⁶⁾ Traċċar tal-klima (il-premessa 52 u l-Artikolu 87 tar-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK).

⁽⁵⁷⁾ L-Artikolu 87 tar-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK.

⁽⁵⁸⁾ L-Artikolu 11 tar-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK u “Kundizzjoni agrikola u ambjentali tajba tal-art” fl-Anness III tar-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK.

⁽⁵⁹⁾ Ara l-Figura 7 fir-Rapport Speċjali Nru 31/2016: Infiq ta' mill-inqas euro wieħed minn kull ħamsa mill-baġit tal-UE fuq l-azzjoni klimatika: qed isir xogħol ambizzju, iżda hemm riskju serju li ma jkunx suffiċċienti.

⁽⁶⁰⁾ Il-“konservatività” hija wieħed mill-Principji Komuni għat-Tracċar tal-Finanzjament għall-Klima żviluppati mill-grupp konġunt dwar il-finanzjament għall-klima tal-banek multilaterali tal-izvilupp (MDBs) u l-Klabb tal-Finanzjament għall-izvilupp Internazzjonali (IDFC). Hija tirrikjedi li, fejn ma jkunx hemm data disponibbli, fir-rigward tal-finanzjament għall-klima, huwa preferibbi li jsir sottorappurtar aktar milli rappurtar zejjed sabiex tingħeleb l-inċerterza.

⁽⁶¹⁾ “Kundizzjoni agrikola u ambjentali tajba tal-art”, in-Numru 2 tal-Anness III tar-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK.

⁽⁶²⁾ Pereżempju, fil-valutazzjoni tal-impatt u l-premessa 16 tar-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK.

⁽⁶³⁾ L-Artikoli 96-97 u 115-116 tar-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK.

⁽⁶⁴⁾ L-Artikolu 106(2) tar-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK.

Valutazzjoni tal-inputs tal-PAK

Kriterji

- 3.1. Il-fondi jiġu allokati fuq il-baži ta' valutazzjoni tal-ħtiġijiet u ta' riżultati mistennija.
- 3.2. Il-fondi jintefqu fejn jistgħu jiksbu valur miżjud tal-UE sinifikanti.

42. Fil-valutazzjoni tal-impatt tagħha, il-Kummissjoni analizzat l-allokazzjoni ta' fondi għal skemi differenti. Hija għamlet dan permezz ta' simulazzjoni tal-effett ta' diversi kombinamenti ta' opzjonijiet ta' politika u allokazzjonijiet ta' fondi fuq l-objettivi tal-PAK. Il-valutazzjoni tal-impatt ma fformulatx konklużjoni dwar liema opzjoni tkun l-ahjar, iżda pjuttost ikkonkludiet b'mod ġenerali li ježisti kompromess diffiċċi bejn l-opzjonijiet ta' politika. Pereżempju, opzjonijiet li jinkludu skemi ambjentali aktar ambizzjuži huma assoċjati ma' tnaqqis mistenni fl-introjtu tal-bdiewa.

43. Il-FAEG ikopri l-appoġġ direkti lill-bdiewa, b'finanzjament ta' 100 % mill-baġit tal-UE. Il-FAEZR ikopri l-impenji ambjentali u klimatiċi, l-investimenti tal-azjendi agrikoli u certi proġetti rurali oħra, b'kofinanzjament mill-Istati Membri. Minkejja li inizjalment il-Kummissjoni kellha l-intenzjoni li tiproponi intensitajiet ta' finanzjament li jiddependu fuq il-valur miżjud tal-UE⁽⁶⁵⁾, dan mhuwiex rifless fil-livelli proposti ta' kofinanzjament. Pereżempju, l-ekoskemi jiġu ffinanzjati 100 % mill-UE⁽⁶⁶⁾, anke jekk dawn jistgħu jkunu inqas ambizzjuži minn impenji ambjentali, li jkunu jehtiegu kofinanzjament ta' 20 % mill-Istati Membri⁽⁶⁷⁾. Ma hemm l-ebda raġuni għalfejn għandha tinżamm din id-distinzjoni u terminoloġija li tirreferi għal “fondi” separati. Il-kombinament tagħhom, pereżempju, jiffaċilita t-tqabbil tal-livell ta' kofinanzjament tal-UE mal-valur miżjud tal-UE.

44. L-Annessi tar-Regolament dwar il-pjan strateġiku tal-PAK jinkludu l-allokazzjoni finanzjarja proposta għal kull Stat Membru. Dawn l-allokazzjonijiet la huma ddeterminati fuq il-baži tal-ħtiġijiet tal-Istati Membri u lanqas fuq impenji ghall-ksib ta' riżultati specifiċi. L-Istati Membri jallokaw fondi għal miżuri individwali bbażati fuq il-valutazzjoni tal-ħtiġijiet tagħhom fil-pjanijiet strateġici tal-PAK. Il-**Figura 4** turi l-flessibbiltà proposta u r-restrizzjoni tal-baġit tal-PAK.

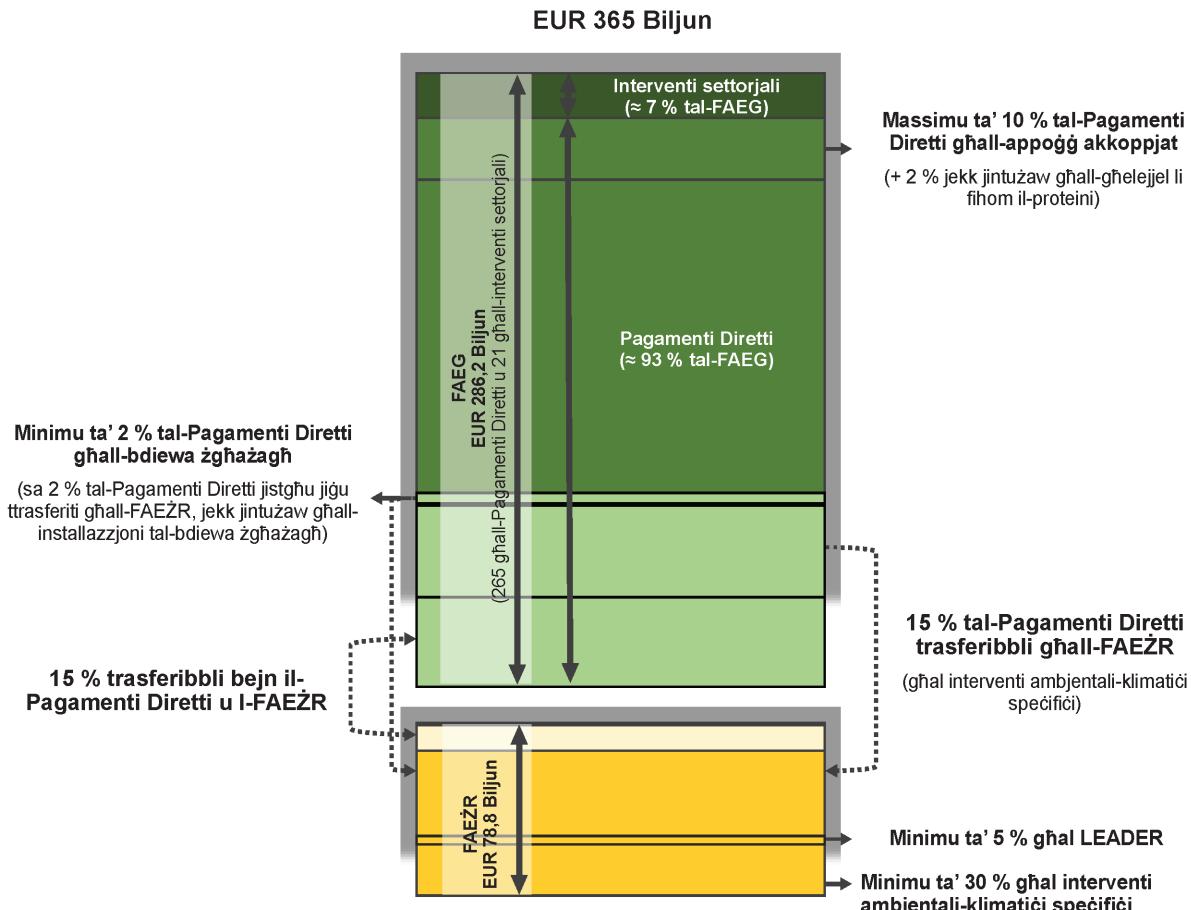
⁽⁶⁵⁾ Ara paġna 11 tad-Dokument ta' Riflessjoni tal-Kummissjoni dwar il-futur tal-finanzi tal-UE.

⁽⁶⁶⁾ Skemi ghall-klima u ghall-ambjent ibbażati fuq l-Artikoli 14(6)(d) u 28 tar-Regolament dwar il-pjan strateġiku tal-PAK jiġu ffinanzjati mill-FAEG, skont l-Artikolu 79(1) tal-istess Regolament.

⁽⁶⁷⁾ L-impenji ambjentali u klimatiċi bbażati fuq l-Artikolu 65 tar-Regolament dwar il-pjan strateġiku tal-PAK jiġu ffinanzjati sa massimu ta' 80 % mill-FAEZR, skont l-Artikolu 79(2) u 85(3) tal-istess Regolament.

Figura 4

Il-flessibbiltà u r-restrizzjonijiet tal-baġit tal-PAK

Sors: Il-QEA, ibbażat fuq l-Artikoli 82, 83 u 86 u l-Annessi IV-IX tar-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK u fuq dokumenti ta' hidma tal-Kummissjoni.

45. Ir-Regolament jiproponi infiqt ta' mill-inqas 30 % tal-FAEZR⁽⁶⁸⁾ fuq azzjonijiet relatati mal-ambjent u t-tibdil fil-klima, u ammont ekwivalenti ta' mill-inqas 2 % tal-allokazzjoni tal-FAEG⁽⁶⁹⁾ fuq tiġid generazzjoni. L-allokazzjoni tal-fondi, flimkien ma' għadd ta' elementi oħra⁽⁷⁰⁾ fil-proposta, jirriflettu l-priorità mogħiġa biex jiġu attirati bdiewa żgħażagh u jiġu indirizzati d-dghufijiet identifikati fir-rapport speċjali reċente tagħna dwar is-suġġett⁽⁷¹⁾. Id-demografija tal-komunità rurali tvarja ħafna minn Stat Membru għal iehor, iżda l-ebda Stat Membru ma jista' jikkonkludi li huma meħtieġa sforzi ulterjuri għall-promozzjoni tat-tiġid generazzjoni. Il-fatt li l-fondi tal-UE dejjem sejkun awtomatikament disponibbi għal dawn l-iskopijiet idghajnejf l-incentiv tal-Istati Membri biex jużaw strumenti ta' politika oħra għall-ksib tat-tiġid generazzjoni.

⁽⁶⁸⁾ L-Artikolu 86(2) tar-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK.

⁽⁶⁹⁾ L-Artikoli 27(2) u 86(4) tar-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK.

⁽⁷⁰⁾ Pereżempju, definizzjoni aktar ambizzju ta' bidwi żaghżugh (l-Artikolu 4(1)(e)), żieda fl-ammont massimu ta' ghajjnuna għall-installazzjoni ta' bdiewa żgħażagh (il-premessa 43 u l-Artikolu 69), il-flekk b'għadha minn il-FAEG u l-FAEZR jekk jintużaw għal qotnejiet tħalli għall-PAK.

⁽⁷¹⁾ Ir-Rapport Speċjali Nru 10/2017: Jenħtieg li l-appoġġ li jingħata mill-UE lil bdiewa żgħażagh ikun immirat ahjar biex jitrawwem tiġid generazzjoni effettiv.

46. Ir-rapport specjali tagħna dwar l-appogg li jingħata mill-UE lil bdiewa żgħażagh irrakkomanda li l-ġħajnuna tiġi mmirata ahjar, inkluż li jiġi specifikati b'mod aktar ċar l-objettivi tal-ġħajnejha u l-impatt mistenni tagħha fuq ir-rata ta' tiġidid ġenerazzjonali u l-vijabbiltà tal-azjendi appoġġati. Skont il-proposta, l-Istati Membri jistgħu jiddeċiedu li jużaw il-biċċa l-kbira mill-ammont delimitat għal bdiewa żgħażagh biex dawn jingħataw appoġġ għall-introjtū komplementari (pagamenti diretti) aktar milli għajnejha għall-installazzjoni. Kif wera l-awditi tagħna, din tal-ahħar toffri aktar opportunitajiet biex l-ġħajnejha li tingħata lil bdiewa żgħażagh tiġi mmirata ahjar u tappoġġahom, pereżempju, biex itejbu l-vijabbiltà tal-azjendi tagħhom, jintroduċu inizjattivi li jiffrankaw l-ilma jew l-enerġija, jinvolvu ruħħom fil-biedja organika jew jistabbilixxu ruħħom f'żoni żvantaġġati.

47. L-allokazzjoni delimitata tal-FAEŻR ta' 30 % li qed proposta għall-ambjent u l-klima (li issa teskludi l-pagamenti għal żoni b'restrizzjonijiet naturali) tista' taġixxi bħala incētiv biex jiżdied l-infiq fuq dawn l-objettivi. Il-possibbiltà għall-Istati Membri li jittraferixxu fondi mill-FAEG għall-FAEŻR biex jappoġġaw l-impenji ambjentali u klimatici ffinanzjati 100 % mill-UE tista' wkoll tikkontribwixxi għal dan ir-rigward. L-Istati Membri ma jkollhomx għalfejn jallokaw fondi għall-ekoskemi introdotti taħt il-FAEG. Dawn l-iskemi jkunu sugġetti għal limitu massimu obbligatorju għall-pagamenti li jsir favur il-bdiewa individwali⁽⁷²⁾. Dan ifisser li l-bdiewa li jircievu appoġġ għall-introjtū bażiku li jkun qrib jew aktar mil-limitu massimu ma jkollhom l-ebda incētiv biex jużaw ekoskemi bħal dawn.

48. Il-proposta tal-PAK ma tiddhirx li qed tagħti segwit u għall-htiegħa li titnaqqas id-diskrepanza fl-investiment fis-settur agrikolu u li jiġi mmobilizzat il-baġit tal-UE⁽⁷³⁾. Hijha ma tipprovdix incētiv specifiku biex isir aktar użu mill-strumenti finanzjarji.

49. Bħala konklużjoni, skont il-proposta, il-fondi tal-UE ma jiġux allokat fuq il-baži ta' valutazzjoni tal-ħtiġijiet imwettqa fil-livell tal-UE u r-riżultati mistennija. Kull Stat Membru jalloka l-pakkett finanzjarju tiegħu li jkun għie stabbilit minn qabel għal interventi specifiċi bbażati fuq il-valutazzjoni tal-ħtiġijiet specifiċi tal-pajjiż, għalkemm dawn l-allokazzjoni jibqgħu sugġetti għal bosta restrizzjonijiet sinifikanti. Il-proposta ma tipprovdix mekkaniżmu għal rata oħħla ta' kofinanzjament mill-UE għal miżuri b'valur miżjud akbar tal-UE.

Valutazzjoni tal-processi tal-PAK

Kriterji

- 4.1. Il-politika tiġi implementata permezz ta' strumenti kosteffettivi bbażati fuq evidenza soda.
- 4.2. Ikun hemm konsistenza bejn il-PAK u politiki oħra tal-UE u bejn strumenti differenti tal-PAK.
- 4.3. Ir-regoli ta' implementazzjoni jkunu semplicei u ma jikkompromettux il-kosteffettività.
- 4.4. Jiġi proposti arranġamenti adegwati għat-tranżizzjoni għall-mudell ta' implementazzjoni ġdid.

Kosteffettività

50. Il-valutazzjoni tal-impatt ma tinkludi l-ebda analizi tal-kosteffettività tal-opzjonijiet ta' politika kkunsidrati, iżda tivvaluta l-effettività ta' diversi strumenti fir-rigward tal-ilhuu tal-objettivi tal-PAK.

51. Il-Kummissjoni tiproponi li jiġi rregolati t-tipi ta' pagamenti li l-Istati Membri jistgħu jagħmlu lill-benefiċjarji finali⁽⁷⁴⁾. Il-proposta tiddikjara li l-Istati Membri jistgħu jfasslu skemmi ta' pagament ibbażati fuq ir-riżultati li jheġġu lill-bdiewa biex isħażu b'mod sinifikanti l-kwalitetta tal-ambjent fuq skala akbar u b'mod li jista' jitkejjel⁽⁷⁵⁾. Il-proposta ma tippermettix li jintużaw pagamenti bbażati fuq ir-riżultati għall-benefiċjarji għal skopijiet oħra, skont ir-Regolament dwar dispożizzjonijiet komuni (CPR), li huwa applikabbli għall-fondi strutturali⁽⁷⁶⁾. Ma narawx għalfejn din l-opzjoni ma tigħix estiżha għall-impenji ta' gestjoni kollha introdotti fl-istess artikolu.

⁽⁷²⁾ L-Artikoli 14, 15 u 29 tar-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK.

⁽⁷³⁾ L-Artikolu 75 u l-premessi 16 u 42 tar-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK.

⁽⁷⁴⁾ L-Artikolu 77 tar-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK.

⁽⁷⁵⁾ L-Artikolu 65(7) tar-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK.

⁽⁷⁶⁾ Il-finanzjament mhux marbut mal-ispejjeż (l-Artikolu 46 tas-CPR).

52. Sussidjarjetà akbar tista' tgħin lill-Istati Membri jiddefinixxu interventi li jkunu mmirati ahjar lejn il-ħtiġijiet spċifici tagħhom. Madankollu, kif ġie identifikat mill-Kummissjoni nfiska fil-valutazzjoni tal-impatt⁽⁷⁷⁾, kriterji ta' eligibbiltà varjabbli jistgħu wkoll jippreżentaw ir-riskju li ma jiġux garantiti kundizzjonijiet ekwi li, skont dak li rriżulta mill-konsultazzjoni pubblika, huma element fundamentali⁽⁷⁸⁾. Pereżempju, il-proposta ma tinkludix id-definizzjoni ta' durabbiltà⁽⁷⁹⁾ tal-operazzjonijiet⁽⁸⁰⁾, li jfisser li din tista' tiġi ddefinita b'mod differenti minn kull Stat Membru (sakemm ma tiġix indirizzata fil-valutazzjoni tal-Kummissjoni tal-pjanijiet strategici tal-PAK, ara l-paragrafu 58).

53. Il-proposta tirrikjedi li l-Istati Membri jiddefinixxu l-kunċett ta' "bidwi ġenwin"⁽⁸¹⁾. Skont ir-regoli attwali, l-Istati Membri jistgħu jagħżlu li ma jħallsux appoġġ lil persuni li l-attivitàajiet agrikoli tagħhom jkunu jiffurmaw biss parti insinifikanti tal-attivitàajiet ekonomiċi tagħhom jew li l-attività ta' negozju ewlenija tagħhom ma tkunx relatata mal-agrikoltura. Skont il-proposta l-ġdidha, din l-opzjoni mbaghad issir ir-regola ġenerali. L-Istati Membri jkollhom ir-responsabbiltà li jfasslu kriterji oggettivi u mhux diskriminatorji li jkunu effettivi fl-immirar tal-ghajnejha⁽⁸²⁾ favur "bdiewa ġenwin" mingħajr ma jiġgeneraw spejjeż amministrattivi sproporzjonati. Ibbażat fuq ix-xogħol reċenti tagħna (ara l-Kaxxa 5), ahna nantiċċipaw li t-tfassil ta' definizzjoni kosteffettiva jista' jkun diffiċli għall-Istati Membri.

Kaxxa 5 – Il-kunċett ta' "bidwi attiv" fil-perjodu attwali

F'tentattiv biex jiġi mmirat ahjar l-appoġġ dirett tal-UE lejn il-bdiewa attivi, ir-riforma tal-PAK tal-2013 introduċiet lista negattiva mmirata biex teskludi lil beneficiarji li l-funzjoni primarja tagħhom ma kinitx l-agrikoltura⁽⁸³⁾. Ahna sibna⁽⁸⁴⁾ li, b'mod ġenerali, din il-lista kienet biss parżjalment effettiva u kienet timponi piż amministrattiv sinifikanti fuq l-aġenziji tal-pagamenti. B'kunsiderazzjoni ta' dawn id-diffikultajiet, il-Kunsill u l-Parlament qablu li, mill-2018, l-Istati Membri jistgħu jiddeċiedu jekk inaqqsux il-kriterji ghall-applikanti li jru li l-istatus tagħhom ikun ta' "bidwi attiv" jew jekk iwaqqfx l-applikazzjoni tal-"lista negattiva". Il-bidla kienet iġġustifikata minn thassib li d-diffikultajiet u l-ispejjeż amministrattivi ghall-implimentazzjoni tal-klawsola ta' bidwi attiv ikunu akbar mill-benefiċċju miksub mill-esklużjoni ta' ghadd limitat hafna ta' beneficiarji mhux attivi mill-iskemi ta' appoġġ dirett.

Konsistenza

54. Wahda mill-bidlet ewlenin fil-proposta tal-PAK wara l-2020 hija l-programmazzjoni kongunta, kemm tal-FAEG kif ukoll tal-FAEŻR, fi pjan strategiku ġenerali tal-PAK. Dan jista' jikkontribwixxi biex tiġi żgurata l-konsistenza bejn id-diversi strumenti tal-PAK.

55. Madankollu, ahna kkritikajna l-kumplessità li teżisti minħabba bosta strumenti ambjentali u klimatiċi paralleli fil-perjodu attwali⁽⁸⁵⁾. Filwaqt li l-proposta tabolixxi l-ekologizzazzjoni, l-introduzzjoni ta' ekoskemi tfisser li xorta se jkun hemm tliet strumenti ambjentali differenti⁽⁸⁶⁾:

- "Kundizzjonalità" għall-pagamenti diretti (l-Artikolu 11)

⁽⁷⁷⁾ Il-valutazzjoni tal-impatt, l-Anness 4, il-paġna 71.

⁽⁷⁸⁾ Il-konsultazzjoni pubblika tal-Kummissjoni Ewropea: "L-immodernizzar u s-Simplifikazzjoni tal-Politika Agrikola Komuni" PUNTI EWLENIN.

⁽⁷⁹⁾ Ahna d-definnejna t-terminu "durabbiltà" bhala "l-kapaċiṭà ta' progett biex iżomm il-benefiċċji tiegħu għal zmien twil wara li l-progett ikun ġie kkompletat" fir-Rapport Specjali Nru 8/2018: Appoġġ mill-UE għal investimenti produktivi fin-negozji – jeħtieg li jkun hemm fokus akbar fuq id-durabbiltà.

⁽⁸⁰⁾ Is-CPR (l-Artikolu 59 tal-proposta dwar is-CPR COM(2018) 375 final) għadu jinkludi r-rekwizit ta' durabbiltà ta' hames snin.

⁽⁸¹⁾ L-Artikolu 4(1)(d) tar-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK jirrikjedi li, fil-Pjanijiet Strategici tal-PAK tagħhom, l-Istati Membri għandhom jipprovdu definizzjoni ta' "bdiewa ġenwin", "b'mod li jiġi żgurat li l-ebda appoġġ ma jingħata l-idaw li l-attività agrikola tagħhom tifforma parti insinifikanti biss tal-attivitàajiet ekonomiċi tagħhom jew li l-attività ta' negozju ewlenija tagħhom mhijiex agrikola, filwaqt li ma jiġux eskużi mill-appoġġ il-bdiewa pluriattivi. Id-definizzjoni għandha tippermetti li jiġi determinat liema bdiewa mhumiex ikkunsidrati bdiewa ġenwin fuq il-bażi ta' kundizzjonijiet bhal pereżempju t-testijiet tal-introjt, l-inputs lavorattivi fuq l-azjenda agrikola, l-ghanijiet tal-kumpanija u/jew l-inkluzjoni fir-registri".

⁽⁸²⁾ Id-definizzjoni tintuża għall-appoġġ għall-introjt bażiķu skont l-Artikoli 16(2) u 17(3), għall-ekoskemi skont l-Artikolu 28, għall-appoġġ għall-introjt akkoppjat skont l-Artikolu 29, għall-pagamenti għal żoni b'restrizzjoni naturali jew restrizzjoni spċifici oħrajn taż-żona skont l-Artikolu 66 u għall-ghodod għall-għadha impatt limitat fuq is-simplifikazzjoni, l-immirar u l-konvergenza tal-livelli ta' ghajnejha.

⁽⁸³⁾ Bħal ajruporti, servizzi ferrovjarji, netwerks tal-ilma, servizzi ta' proprjetà immoblli jew persuni li jamministrav faċilitajiet sportivi jew rikreativi permanenti.

⁽⁸⁴⁾ Ir-Rapport Specjali Nru 10/2018: Skema ta' Pagament Bażiķu għall-bdiewa – qed topera tajjeb, iżda għandha impatt limitat fuq is-simplifikazzjoni, l-immirar u l-konvergenza tal-livelli ta' ghajnejha.

⁽⁸⁵⁾ Pereżempju, ir-Rapport Specjali Nru 21/2017: Ekologizzazzjoni: skema aktar kumplessa ta' appoġġ għall-introjt, li għadha mhijiex ambjentalment effettiva.

⁽⁸⁶⁾ Proposta fir-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK.

- Ekoskemi ffinanzjati mill-FAEG (l-Artikolu 28)
- Impenji għall-ġestjoni ambjentali u klimatika ffinanzjati mill-FAEŻR (l-Artikolu 65)

56. Il-“kundizzjonalità” tkun is-suċċessur tas-sistema ta’ kundizzjonalità u l-ekologizzazzjoni. L-ambitu tagħha jkun usa’ minn dak tal-predeċessur tagħha, li jkopri l-benefiċjarji kollha (mingħajr eżenzjonijiet għall-azjendi agrikoli ż-żgħar), u jinkludi rekwiżiti ġoddha, bħan-newba tal-għejejel obbligatorja mmirata biex ittejeb il-protezzjoni u l-kwalitā tal-ħamrija. Minkejha l-użu tat-terminu “kundizzjonalità”, il-pagamenti diretti ma jkunux kundizzjonal għar-rispett ta’ sett ta’ rekwiżiti bažiċi relatati mal-ambjent u mal-klima. Minflok, l-Istati Membri jimponu penali amministrattivi fuq il-benefiċjarji li ma jikkonformawx ma’ dawn ir-rekwiżiti (⁸⁷).

57. Fil-fatt, l-linkorporazzjoni tar-rekwiżiti tal-ekologizzazzjoni fil-kundizzjonalità tista’ tagħmilhom inqas ta’ deterrent. Fir-Rapport Specjali Nru 5/2011, ahna rrakkomandajna li t-tnejjix fil-pagamenti għan-nuqqas ta’ rispett tal-obbligli tal-kundizzjonalità jenhtieg li jkun aktar dissaważ. Minflok, il-Kummissjoni tipproponi sistema ta’ penali bbażata fuq dik attwali tal-kundizzjonalità; ara l-**Kaxxa 6** għal eżempju.

Kaxxa 6 – Eżempju ta’ konsegwenzi li jirriżultaw min-nuqqas ta’ rispett tal-kundizzjonalità, meta mqabbla ma’ dawk tal-ekologizzazzjoni

Il-proposta tħalli kemm rati ta’ kontroll imnaqqsa (ġeneralment minn 5 % għal 1 %) (⁸⁸) kif ukoll sanzjonijiet. Skont il-qafas tal-ekologizzazzjoni attwali, bidwi li ma josservax ir-rekwiżiti tad-diversifikazzjoni tal-għejejel jista’ jiffaċċja tmaqqis ta’ massimu ta’ 50 % (jekk ma jkun wettaqt ebda diversifikazzjoni) tal-pagament ta’ ekologizzazzjoni għar-raba’ li jinhad, b’penali amministrattiva addizzjonal ta’ massimu ta’ 25 % tal-pagament ta’ ekologizzazzjoni. Skont il-proposta tal-Kummissjoni, in-newba tal-għejejel (⁸⁹), integrata fil-qafas tal-kundizzjonalità, tissostitwixxi d-diversifikazzjoni tal-għejejel. B’riżultat ta’ dan, il-penali għan-nuqqas ta’ osservazzjoni tar-rekwiżiti relatati man-newba tal-għejejel minhabba negliżenza, skont l-Artikolu 86(2) tar-Regolament Orizzontali, ġeneralment tkun ta’ 3 % tal-pagament totali (⁹⁰).

58. L-Istati Membri jiddefinixxu l-istandardi nazzjonali tagħhom għall-kundizzjonalità fil-pjanijiet strategiċi tal-PAK tagħhom. Ghall-kuntrarju tal-perjodu attwali, il-Kummissjoni se tapprova dawn l-istandardi (⁹¹). Meta tagħmel dan, huwa importanti li l-Kummissjoni tapplika kriterji čari u oġġettivi.

59. Filwaqt li l-iskema ta’ pagament proposta għal impenji għall-ġestjoni ambjentali u klimatika (⁹²) tkun tixbah l-iskema ta’ pagament agroambjentali attwali, l-ekoskemi (⁹³) jkunu intervent ambjentali ġdid. Dawn iż-żewġ skem ijkon dividu l-istess objettivi, u l-proposta saħansitra tistipula li l-Istati Membri jridu jiżguraw li ma jkunx hemm trikkib. Kif osservajna preċedentement (⁹⁴), din id-duplikazzjoni zzid il-kumplessità, minhabba li tirrikjedi li l-Istati Membri jiżviluppaw arrangamenti kumplessi biex jiżguraw li l-iskemi jmorru lil hinn mir-rekwiżiti tal-kundizzjonalità (⁹⁵) filwaqt li jevitaw ir-risku ta’ finanzjament dopju.

⁽⁸⁷⁾ L-Artikolu 11 tar-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK.

⁽⁸⁸⁾ L-Artikolu 31 tar-Regolament ta’ Implementazzjoni tal-Kummissjoni (UE) Nru 809/2014 (GU L 227, 31.7.2014, p. 69) u l-Artikolu 84(3)(d) tar-Regolament Orizzontali, rispettivament.

⁽⁸⁹⁾ “Kundizzjoni agrícola u ambientali tajba tal-art”, in-Numru 8 tal-Anness III tar-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK.

⁽⁹⁰⁾ Fil-kaz ta’ nuqqas ta’ konformità intenzjonal, il-perċentwal ikun oghla u, skont l-Artikolu 86(4) tar-Regolament Orizzontali, jista’ jkun sa 100 %.

⁽⁹¹⁾ L-Artikolu 106(2) tar-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK.

⁽⁹²⁾ L-Artikolu 65 tar-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK.

⁽⁹³⁾ L-Artikolu 28 tar-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK.

⁽⁹⁴⁾ Ir-Rapport Specjali Nru 21/2017: Ekologizzazzjoni: skema aktar kumplessa ta’ appogg għall-introjtu, li għadha mhijiex ambjentalment effettiva.

⁽⁹⁵⁾ L-Artikoli 11 u 12 tar-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK.

60. Barra minn hekk, filwaqt li l-impenji ambjentali u klimatiċi generalment ikunu jkopru perjodu ta' minn hames sa seba' snin (⁹⁶) biex jinkisbu beneficijji ambjentali u klimatiċi akbar, l-ekoskemi ma jipponu l-ebda rekwiżit biex l-azzjonijiet idumu aktar minn sena (⁹⁷). Filwaqt li certi beneficijji jistgħu jinkisbu permezz ta' skemi annwali, jehtieg li jittieħdu impenji għal bosta snin li jiprovvu certi beneficijji ambjentali u klimatiċi (pereżempju, zieda fil-materja organika tal-hamrija u fis-sekwestru tal-karbonju).

Simplifikazzjoni

61. Permezz tal-proposta l-hames regolamenti attwali jiġu kkonsolidati fi tlieta (ara l-paragrafu 16). Tliet regolamenti b'bosta kontroreferenzi jagħimlu t-test legali kkumplikat biex jinqara (ara l-Kaxxa 7).

Kaxxa 7 – Ezempji ta' kontroreferenzi fil-proposta

L-Artikolu 101 tar-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK jistipula l-informazzjoni li l-Istati Membri jkollhom jipprovdu fil-pjanijiet strategici tal-PAK tagħhom dwar is-“Sistemi ta’ governanza u ta’ koordinazzjoni”. Madankollu, il-kriterji għal dawn is-sistemi huma stabbiliti fir-Regolament Orizzontali.

L-isem tat-Titolu VII tar-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK huwa “Monitoraġġ, rappurtar u evalwazzjoni”, filwaqt li r-Regolament Orizzontali jkopri “il-finanzjament, il-ġestjoni u l-monitoraġġ”. L-Artikolu 121(7) tar-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK jipprevedi li l-Kummissjoni twettaq approvazzjoni annwali tal-prestazzjoni msemmija fl-Artikolu 52 tar-Regolament Orizzontali. L-Artikolu 121(9) tar-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK ikopri r-rapporti annwali dwar il-prestazzjoni u jirreferi għal pjanijiet ta’ azzjoni skont l-Artikolu 39(1) tar-Regolament Orizzontali. L-Artikolu 39(1) tar-Regolament Orizzontali dwar is-“Sospensjoni tal-pagamenti b’rabta mal-monitoraġġ pluriennali tal-prestazzjoni” min-naha tieghu jirreferi ghall-Artikoli 115 u 116 – u l-Artikolu 39(2) sal-Artikolu 121 – tar-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK. Minbarra l-bosta kontroreferenzi li jikkumplikaw il-qari tat-test, il-kombinament tal-kuncetti ta’ annwali u pluriennali johloq konfuzjoni. L-objettivi tal-qafas ta’ prestazzjoni wkoll joholqu konfuzjoni, peress li xi drabi jirreferu ghall-valutazzjoni tal-“PAK” (l-Artikolu 116(a)) u drabi ohra jirreferu ghall-“pjan strategiku tal-PAK” (l-Artikolu 116(c) u (d)).

L-Artikoli 84 u 85 tar-Regolament Orizzontali jirrigwardaw is-sistema ta’ kontroll u l-penali għall-“kundizzjonalità”, filwaqt li l-kundizzjonijiet għalihom huma stabbiliti fir-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK. L-Artikolu 86 tar-Regolament Orizzontali jikkonċerna l-kalkolu tal-penali amministrattivi previsti fir-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK.

62. Il-proposta tinkludi simplifikazzjoni, bħal pereżempju li jkun hemm pjan għal kull Stat Membru (⁹⁸) kif ukoll kumitat ta’ monitoraġġ (⁹⁹). Iż-żamma tal-istruttura attwali tal-aġenziji tal-pagamenti, il-korpi ta’ koordinazzjoni, l-awtoritajiet kompetenti u l-korpi ta’ certifikazzjoni (¹⁰⁰) tikkontribwixxi biex jiġu salvagwardjati l-konsistenza u l-istabbiltà. Il-Kummissjoni tipproponi wkoll li sistemi bħas-Sistema Integrata ta’ Amministrazzjoni u Kontroll u s-Sistema ta’ Identifikazzjoni tal-Irqajja’ tal-Art għandhom jinżammu.

63. L-UE inizjalment introduċiet pagamenti diretti bbażati fuq drittijiet kkalkulati fuq il-livelli ta’ produzzjoni preċedenti biex jikkumpensaw lill-bdiewa għat-naqqis mistenni fil-prezzijiet tal-ikel matul ir-riformi preċedenti tal-PAK. Skont il-proposta, id-drittijiet għall-pagamenti ma jkunux obbligatorji, hija tintroduci l-opzjoni ta’ pagamenti b’rata fissa għal kull ettar għall-Istati Membri kollha mingħajr l-ebda obbligu li jintużaw id-drittijiet (¹⁰¹). Din tkun simplifikazzjoni sinifikanti għall-Istati Membri li attwalment japplikaw il-BPS, minhabba r-regoli kumplessi u l-kalkoli li normalment jakkumpanjaw id-drittijiet.

⁽⁹⁶⁾ L-Artikolu 65(8) tar-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK.

⁽⁹⁷⁾ L-Artikolu 28 tar-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK.

⁽⁹⁸⁾ Meta mqabbel ma’ 118-il programm ta’ ġvilupp rurali matul il-perjodu 2014-2020.
⁽⁹⁹⁾ L-Artikolu 111 tar-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK jiddikjara b’mod car li Stat Membri jrid jistabbilixxi kumitat biex jidmonitorja l-implementazzjoni tal-pjan strategiku tal-PAK. Il-Premessa 70 tar-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK tirreferi wkoll għall-fużjoni tal-Kumitat għall-“Iżvilupp Rurali” mal-Kumitat għall-“Pagamenti Diretti” biex jaġħmlu kumitat ta’ monitoraġġ wieħed. Fil-perjodu attwali, l-Artikolu 47 tar-Regolament (UE) Nru 1303/2013 jirrikjedi li l-Istati Membri jistabbilixu kumitat għall-monitoraġġ tal-implementazzjoni tal-programm.

⁽¹⁰⁰⁾ Ghalkemm il-korpi jibqgħu l-istess, ir-rwl tal-korpi ta’ certifikazzjoni jibidel b’mod partikolari (ara l-**Figura 9** u l-paragrafu 89).
⁽¹⁰¹⁾ Skont ir-regoli attwali, it-18-il Stat Membri li japplikaw l-iskema ta’ pagament bażiku (BPS) jużaw drittijiet għall-pagamenti, filwaqt li l-10 Stati Membri li jifsdal japplikaw skema simili mingħajr drittijiet (l-iskema ta’ pagament uniku skont l-erja).

64. Il-fatt li l-proposta telimina xi wħud mir-rekwiżiti tal-UE jista' jkun pozittiv għas-simplifikazzjoni imma mhux għall-gestjoni finanzjarja soda. Pereżempju:

- Il-proposta toħloq⁽¹⁰²⁾ il-possibbiltà għall-Istati Membri biex jiffinanzjaw il-VAT, li attwalment mhix eligibbli. Il-finanzjament tal-VAT ma jkunx jikkostitwixxi użu effettiv tal-fondi tal-UE, billi dan ma jikkontribwix għall-objettivi tal-UE iżda għall-baġit proporu tal-Istat Membru biss⁽¹⁰³⁾.
- Ghall-kuntrarju tal-perjodu attwali, il-proposta tippermetti li l-finanzjament tal-proġetti jibda qabel id-data tal-applikazzjoni⁽¹⁰⁴⁾. Dan iżid ir-riskju ta' deadweight.

65. Ċerti dispozizzjonijiet tal-proposta jżidu l-kumplessità. Pereżempju, l-Artikolu 15 tar-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK jistipula kif jitnaqqsu l-ammonti tal-pagamenti diretti. Aħna nissuġġerixxu li din id-dispozizzjoni tiġi kkjarifikata, billi hija ma tirreferix b'mod espliċiū għall-ammont li għandu jitnaqqas mill-Istati Membri fil-każ ta' xogħol imħallas. Min-naħha waħda, il-punt (2)(a) ta' dan iż-żgħid minn-istat Membri jenhtieg li jnaqqsu s-salarji, it-taxxi u l-kontribuzzjonijiet soċċali kif iddiċċi mill-bidwi. Min-naħha l-ohra, is-subparagrafu finali tal-Artikolu 15(2) jirreferi għall-kalkolu bbażat fuq is-salarji standard medji. Anke jekk din id-dispozizzjoni tiġi kkjarifikata, hija tkun kumplessa biex tiġi applikata.

66. Fil-qosor, l-istumenti magħżula mhux dejjem jirriflettu l-opzjonijiet l-aktar kosteffettivi. Pereżempju, il-kombinament tal-iskemi ambjentali u d-differenzjar tal-kofinanzjament għal interventi bbażati fuq il-valur miżjud tal-UE tagħhom (ara l-paragrafu 43) jistgħu jnaqqsu l-piżżejjiet amministrattivi mingħajr ma jikkompromettu l-użu effettiv tal-fondi tal-UE. Madankollu, il-proposta tissimplifika bosta aspetti tal-PAK u l-introduzzjoni tal-pjan strategiku tal-PAK tista' tikkontribwixxi biex jinħolqu sinergi bejn diversi strumenti tal-PAK. Il-Kummissjoni għadha ma stipulatx l-arranġamenti ta' ġestjoni għat-tranżizzjoni għall-mudell ta' implementazzjoni ġdid. Għaldaqstant, għadu kmieni wisq biex dawn jiġu vvalutati.

67. L-iżgurar ta' kundizzjonijiet ekwi u livell suffiċjenti ta' ambizzjoni jkunu fost l-isfidi ewleni li l-Kummissjoni jkollha fir-rigward tal-approvazzjoni tal-pjanijiet strategici tal-PAK. Il-proposta ma tinkludi l-ebda dettalji dwar kif il-Kummissjoni se tivvaluta dawn il-pjanijiet⁽¹⁰⁵⁾. Nixtiequ nena sizzaw dwar l-importanza li l-Kummissjoni tkun trasparenti fl-aspettattivi tagħha rigward il-kontenut u l-kwalità tal-pjanijiet strategici tal-PAK, u possibbilment tippubblika mudell tal-pjan strategiku tal-PAK u kriterji ghall-valutazzjoni tieghu f'atti ta' implementazzjoni.

L-irbit tal-inputs, l-outputs, ir-riżultati u l-impatti tal-PAK

Kriterji

- 5.1. Sistema effettiva tal-prestazzjoni li torbot l-objettivi tal-politika mal-outputs, ir-riżultati u l-impatti tagħha.
- 5.2. Ikun hemm rabta ċara bejn il-flus imħalla mill-baġit tal-UE u l-ilhuq ta' miri tal-prestazzjoni maqbula.
- 5.3. Il-prestazzjoni ta' politika u fatturi esterni rilevanti jkunu mmonitorjati u l-politika tiġi aġġustata meta jkun meħtieġ.

⁽¹⁰²⁾ L-Artikolu 68(3) tar-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK jistipula li l-Istati Membri għandhom jistabbilixxu lista ta' investimenti u kategoriji ta' nefqa mhux eligibbli kif ukoll rekwiżiti minimi għal din il-lista. F'dan l-Artikolu, il-VAT ma tissemmiex.

⁽¹⁰³⁾ Ghalkemm il-finanzjament tal-VAT rekuperabbi jkun konformi mal-proposta tal-Kummissjoni dwar is-CPR għal oqsma ohra ta' politika, dan ikun kontra l-principji applikabbli għall-ġestjoni direttu skont l-Artikolu 186 tar-Regolament Finanzjarju.

⁽¹⁰⁴⁾ L-Artikolu 73(5) tar-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK.

⁽¹⁰⁵⁾ L-Artikolu 106(2) tar-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK jinkludi deskrizzjoni ta' livell għoli tal-proċess ta' approvazzjoni.

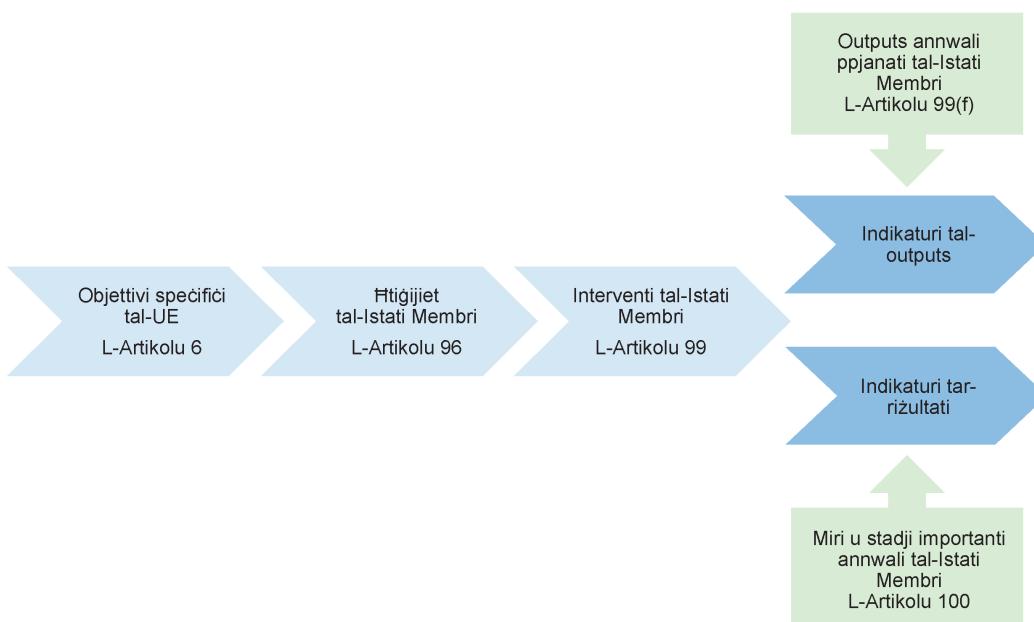
Tfassil tas-sistema tal-prestazzjoni

68. Fil-proposta, ir-relazzjoni bejn l-inputs u l-outputs, u bejn ir-riżultati u l-impatti, inkluż fil-livell tal-benefiċjarju finali, spiss mhixx cara jew ma tintwerier (il-pagamenti diretti pereżempju, ara l-paragrafu 33). Minkejja t-tentattiv ta' bidla għal mudell ta' implementazzjoni bbażat fuq il-prestazzjoni, fil-proposta, ir-rabta bejn l-objettivi, l-azzjonijiet individuali u l-indikaturi għadha vaga.

69. Il-proposta ma torbotx tipi ta' interventi mal-objettivi. Fil-pjanijiet strategici tal-PAK tagħhom, l-Istati Membri jiddefinixxu l-interventi rilevanti u l-indikaturi tal-output u tar-riżultati korrispondenti⁽¹⁰⁷⁾ (ara l-**Figura 5**).

Figura 5

Ir-rabta bejn l-objettivi tal-UE u l-indikaturi

Sors: Il-QEA, ibbażat fuq ir-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK.

70. Fl-Anness I tar-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK, il-Kummissjoni tiproponi indikaturi komuni tal-prestazzjoni. Dawn l-indikaturi jkunu element kruċjali tas-sistema tal-prestazzjoni, iżda għadhom ma ġewx żviluppati ghalkkol. Il-Kummissjoni tirrikonoxxi li "se jkunu meħtieġa aktar investimenti ghall-iżvilupp ta' indikaturi xierqa"⁽¹⁰⁸⁾. Hija thejji wkoll atti ta' implementazzjoni dwar il-kontenut tal-qafas ta' prestazzjoni⁽¹⁰⁹⁾, inkluż aktar definizzjonijiet tal-indikaturi.

71. Ahna analizzajna l-indikaturi, filwaqt li hadna kont tad-definizzjonijiet ippreżentati fil-**Figura 6**. Il-pertinenza u l-kwalità tal-indikaturi proposti jvarjaw, u inkludejna l-kumenti ddettagħi li għamilna fir-rigward tagħhom fl-**Anness I**. Dawk l-indikaturi tal-output li jikkontribwixxu b'mod ċar ghall-ilhuq tal-objettivi ddikjarati biss huma sinifikanti. Il-maġgoranza tal-indikaturi tar-riżultati, fil-realtà, pjuttost jirriflettu l-outputs u bosta "indikaturi tal-impatti" ma jindirizzawx l-impatti reali.

⁽¹⁰⁶⁾ L-Artikolu 96(b) tar-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK.

⁽¹⁰⁷⁾ L-Artikolu 91 tar-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK.

⁽¹⁰⁸⁾ Il-pagna 9 tal-memorandum ta' spiegazzjoni.

⁽¹⁰⁹⁾ L-Artikolu 120 tar-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK.

Figura 6

Definizzjoni ta' input, output, riżultat, u impatt

Sors: Il-QEA, il-Manwal tal-Awdit u Prestazzjoni

L-irbit tal-flus imħallsa mal-prestazzjoni miksuba

72. Il-kejl tal-prestazzjoni (l-output u r-riżultati) fil-livell tal-Istat Membru, b'konsegwenzi finanzjarji possibbli, jista' jkun incenċit biex l-Istati Membri jilhqu l-miri tagħhom. Madankollu, f'sistema bħal din il-kwalitā tal-indikaturi u l-affidabbiltà tad-data tal-monitoraġġ tkun kruċjali. Kemm ahna⁽¹¹⁰⁾ kif ukoll is-Servizz tal-Awditjar Intern tal-Kummissjoni⁽¹¹¹⁾ kkritikajna l-qafas komuni attwali ta' monitoraġġ u evalwazzjoni.

73. Skont il-proposta, mħwiex ċar jekk l-Istati Membri humiex awtorizzati, minbarra l-indikaturi komuni (ara l-paragrafu 70), jiżviluppaw l-indikaturi propri tagħhom biex ikej lu l-prestazzjoni. Dan huwa implikat fl-Artikolu 97(1) (a) tar-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK, billi jsemmi li "kull indikatur tar-riżultati spēċifiku rilevanti ... tal-Pjan Strategiku tal-PAK". Madankollu, dan it-tip ta' indikatur ma jissemmiex fil-kontenut tal-qafas ta' prestazzjoni deskritt fl-Artikolu 115(2)(a) tal-istess Regolament, u l-Artikolu 91 jiddikjara li l-Istati Membri għandhom jiddefinixxu l-miri tagħhom fuq il-baži tal-indikaturi komuni.

⁽¹¹⁰⁾ Pereżempju, il-Kapitolu 3 tar-Rapport Annwali 2015 tagħna; il-Kapitolu 3 tar-Rapport Annwali 2016 tagħna; ir-Rapport Specjali Nru 12/2013: Jistgħu l-Kummissjoni u l-Istati Membri juru li l-baġit tal-UE allokat ghall-politika ta' žvilupp rurali jintnefaq tajjeb; ir-Rapport Specjali Nru 12/2015: Il-priorità tal-UE li tipprovvisti ekonomija rurali bbażata fuq l-gharfiem għiet affettwata minn ġestjoni hażina ta' miżuri ta' trasferiment tal-gharfiem u ta' konsulenza; ir-Rapport Specjali Nru 1/2016: Is-sistema tal-Kummissjoni ghall-kejl tal-prestazzjoni fir-rigward tal-introjt tal-bdiewa hija mfassla tajjeb u bbażata fuq *data soda?*; ir-Rapport Specjali Nru 31/2016: Infiq ta' mill-inqas euro wieħed minn kull hamsa mill-baġit tal-UE fuq l-azzjoni klimatika; qed isir xogħol ambizzju, iżda hemm riskju serju li ma jkun suffiċċienti; ir-Rapport Specjali Nru 1/2017: Jenħtieg li jsir aktar sforzi biex il-potenzjal shih tan-network Natura 2000 jiġi implementat; ir-Rapport Specjali Nru 2/2017: In-negożjar, li sar mill-Kummissjoni, tal-Ftehimiet ta' Shubja 2014-2020 u l-programmi fil-qasam tal-Koeżjoni, ghall-kejl tal-prestazzjoni qed ikunu dejjem aktar kumplessi; ir-Rapport Specjali Nru 10/2017: Jenħtieg li l-appoġġ għi Jingħha mill-UE lil bdiewa żgħażaq tagħha kien immirat ahjar biex jitrawwem tigħid generazzjoni effettiv; ir-Rapport Specjali Nru 16/2017: Programmazzjoni tal-İżvilupp Rurali: jeħtieg li jkun hemm inqas kumplessità u aktar fokus fuq ir-riżultati; ir-Rapport Specjali Nru 5/2018: Enerġija rinnovabbli għal žvilupp rurali sostenibbli: sinerġiji sinifikanti huma possibbli iżda fil-biċċa l-kbira mhumiex qed jiġu realizzati.

⁽¹¹¹⁾ COM(2017) 497 final – Rapport annwali 2016 tal-IAS.

74. Il-forniment ta' finanzjament minn aktar minn programm wieħed għal "investimenti territorjali integrati" (¹¹²) jista' jikkontribwi sabiex jinħolqu sinerġiji bejn l-oqsma ta' politika. Madankollu, l-awtoritajiet ta' ġestjoni jkollhom jiżguraw li l-operazzjonijiet, l-output u r-riżultati relatati ma' dawn l-investimenti jkunu identifikabbli. Billi n-nuqqas ta' ksib tal-outputs u tar-riżultati jista' jkollu konsegwenzi finanzjarji għall-pagamenti li jsiru taht il-PAK, l-attribuzzjoni ta' dawn l-outputs u r-riżultati għall-fond it-tajjeb tkun kruċjali, u għadu mhux ċar kif l-Istati Membri se jirrapprtaw dwar l-outputs u r-riżultati għal investimenti li jiġu ffinanzjati minn aktar minn fond wieħed. Filwaqt li l-proposta tal-PAK tistipula li l-opinjoni tal-korp taċ-ċertifikazzjoni trid tindirizza l-affidabbiltà tar-rappurtar tal-prestazzjoni (¹¹³), is-CPR ma jinkludix dispozizzjonijiet simili dwar l-affidabbiltà tal-indikaturi għall-oqsma l-ohra ta' politika. Dan joħloq riskju ta' rappurtar doppiu dwar l-outputs u r-riżultati miksuba, li huwa aspett li l-korpi taċ-ċertifikazzjoni jkollhom jikkunsidraw matul il-valutazzjonijiet tagħhom.

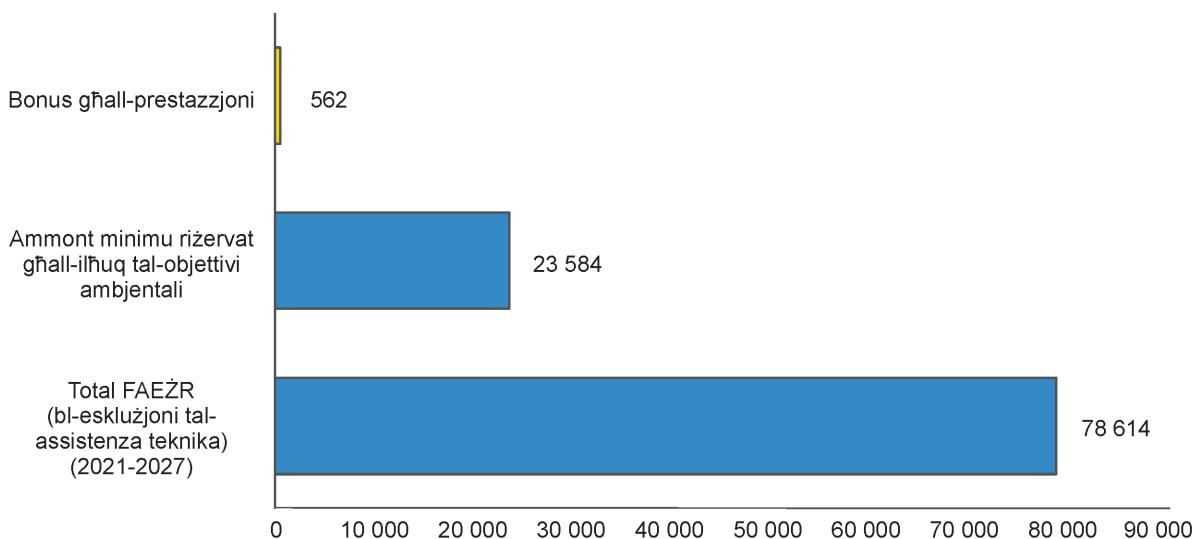
75. Kull sena, l-Istati Membri jirrapprtaw dwar il-kisba tal-outputs u tar-riżultati. Il-Kummissjoni tqabbel l-outputs mal-infq iddiċċarat (¹¹⁴) u r-riżultati mal-miri stabbiliti fil-pjanijiet strategiċi tal-PAK (¹¹⁵). Jekk ir-riżultati rrappurtati jkunu sinifikattivament inqas mill-ammont li jikkorrispondi għall-infq iddiċċarat (differenza ta' aktar minn 50 %) (¹¹⁶), il-Kummissjoni tista' tissospendi jew tnaqqas (¹¹⁷) il-pagamenti lill-Istati Membri. Jekk l-Istati Membri ma jilhqux il-miri relatati mar-riżultati, il-Kummissjoni tista' titlobhom sabiex iheju pjanijiet ta' azzjoni. Hija tista' wkoll tissospendi l-pagamenti jew, bħala l-aħħar għażla, tista' tnaqqashom.

76. Il-pertinenza u l-kwalità tal-indikaturi mhumiex uniformi (ara l-paragrafu 71). Ghall-biċċa l-kbira mill-infq, il-Kummissjoni thallas lill-Istati Membri fuq il-baži tal-benefiċjarji u tal-ettari appoggati. F'dawn iċ-ċirkustanzi, mhuwiex probabbli li jkun hemm differenza ta' aktar minn 50 % bejn l-outputs u l-infq. Fil-fehma tagħna, skont il-proposta, il-biċċa l-kbira mill-pagamenti ma jkunux ibbażati fuq il-prestazzjoni, billi l-Istati Membri ma jithallsux għall-kisba tal-miri ta' prestazzjoni.

77. Ghall-perjodu l-ġdid, il-Kummissjoni tipproponi s-sostituzzjoni tar-riżervva ta' prestazzjoni introdotta fil-perjodu attwali b'bonus għall-prestazzjoni għall-ilħuq tal-miri relatati mal-ambjent u l-klima. Minħabba l-impatt finanzjarju limitat ta' dan il-bonus għall-prestazzjoni (ara l-**Figura 7**), mhuwiex probabbli li dan jaġixxi bħala incitentiv għall-Istati Membri biex jilħqu dawk il-miri.

Figura 7

Valur aggregat tal-bonus għall-prestazzjoni f'miljuni ta' euro mqabbel mal-ammont delimitat għall-pagamenti ambjentali u l-baġit totali propost tal-FAEŻR

Sors: Il-QEA, ibbażat fuq l-Artikoli 86, 123 u 124 u l-Anness IX tar-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK.

(¹¹²) L-Artikolu 2(2) tar-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK, l-Artikolu 24 tal-proposta dwar is-CPR (COM(2018) 375 final).

(¹¹³) L-Artikolu 11(1)(c) tar-Regolament Orizzontali.

(¹¹⁴) Approvazzjoni annwali tal-prestazzjoni tal-indikaturi tal-outputs: l-Artikoli 38 u 52(2) tar-Regolament Orizzontali.

(¹¹⁵) Monitoraġġ pluriennali tal-prestazzjoni tal-indikaturi tar-riżultati: l-Artikolu 39 tar-Regolament Orizzontali.

(¹¹⁶) Skont l-Artikoli 38(2) tar-Regolament Orizzontali jekk "...jkun hemm differenza ta' iktar minn 50 % bejn in-nefqa ddikjarata u l-ammont li jikkorrispondi mal-output rilevanti rrappurtat u l-Istat Membri ma jkunx jista' jiġġiustifka dan kif xieraq...".

(¹¹⁷) Bl-adozzjoni ta' att ta' implementazzjoni skont l-Artikolu 52 tar-Regolament Orizzontali.

Monitoraġġ tal-prestazzjoni tal-politika u ta' fatturi esterni rilevanti

78. Minbarra li twettaq ir-rieżami annwali tal-prestazzjoni u tapprova l-outputs u r-riżultati li jiġu rrappurtati mill-Istati Membri, il-Kummissjoni tkejjel il-prestazzjoni għal kull pjan strategiku tal-PAK u ghall-PAK fl-intier tiegħu. L-Istati Membri jridu jikkompletaw evalwazzjonijiet komprensivi tal-pjanijiet strategiči tal-PAK tagħhom⁽¹¹⁸⁾, u l-Kummissjoni twettaq evalwazzjonijiet *interim* u *ex post*⁽¹¹⁹⁾ li jmorru lil hinn mir-rieżamijiet annwali tal-prestazzjoni u li ma jinvolvu l-ebda konsegwenza fir-rigward tal-pagamenti lill-Istati Membri.

79. Dawn l-evalwazzjonijiet tal-Kummissjoni jinvolvu l-valutazzjoni tal-indikaturi tal-impatti⁽¹²⁰⁾ fuq il-baži ta' sorsi tad-data esterni aktar milli fuq rappurtar mill-Istati Membri. Il-fatturi esterni jagħmluha diffiċli biex jitkejjel l-impatt dirett tal-politika. Konsegwentement, l-evalwazzjonijiet li jivvalutaw l-indikaturi tal-impatti ma jistgħux jorbtu direttament l-impatt tal-politika mal-interventi ffinanzjati mill-pjanijiet strategiči tal-PAK.

80. Bhala konklużjoni, ahna ma nikkunsidrawx li l-mudell propost huwa sistema effettiva ta' gestjoni tal-prestazzjoni. L-objettivi tal-politika ma jistgħux jiġi marbuta b'mod ċar mal-interventi jew mal-outputs, ir-riżultati u l-impatti tagħhom. Il-varazzjonijiet kbar fl-ilhuq tal-miri ftit li xejn ikollhom impatt fuq il-finanzjament mill-UE. Ir-riżultati u l-impatti tal-politiki ffinanzjati mill-baġit tal-UE ma jkunux ġari. Il-preżentazzjoni tal-elementi proposti f'qafas koerenti, (ara l-Annex II) tkun utli biex jiġi kkunsidrati l-kopertura u l-konsistenza tagħhom.

Valutazzjoni tal-obbligu ta' rendikont ghall-PAK

Kriterju

6.1. Ikun hemm katina b'saħħitha ta' obbligu ta' rendikont u ta' awditjar.

81. Il-bidla deċiżiva lejn il-prestazzjoni, b'sistema ta' gestjoni tal-prestazzjoni b'saħħitha, tista' ssahħħah l-obbligu ta' rendikont, iżda ma teliminax il-htieġa li jiġi vverifikat li l-benefiċjarji jissodisfaw il-kundizzjonijiet ghall-ghoti tal-appoġġ (element ewleni tal-legalità u r-regolarità). Fil-fehma tagħna, sistema robusta ta' aċċertament estern hija meħtieġa biex tiżgura l-konformità mar-regoli u l-kundizzjonijiet applikabbli. Minhabba l-karatteristiċi tal-mudell ta' implementazzjoni propost, u l-limitazzjonijiet tal-mudell ta' prestazzjoni propost (ara pereżempju l-paragrafu 76), il-proposti x'aktarx li jwasslu biex il-qafas tal-obbligu ta' rendikont jiddghajjf.

Eligibbiltà

82. Waħda mill-bidliet ewlenin fil-proposta tkun id-definizzjoni mill-ġdid tal-eligibbiltà tal-UE ghall-pagamenti li jsiru taħt il-PAK. Il-Kummissjoni tiddikjara li l-eligibbiltà tal-pagamenti jeħtieġ li ma tkunx tiddepend aktar fuq il-legalità u r-regolarità tal-pagamenti lil beneficijarji individwalu⁽¹²¹⁾. Skont il-proposta, il-pagamenti tal-Istat Membru jkunu eligibbli ghall-finanzjament tal-UE jekk ikunu jaqblu mal-outputs korrispondenti u jsiru skont is-sistemi ta' governanza applikabbli. Dan ikollu konsegwenzi sinifikanti għall-katina tal-awditjar.

83. Il-**Figura 8** turi l-kriterji ta' eligibbiltà proposti għall-finanzjament mill-UE tal-PAK u sa liema punt dawn ikopru l-infiq taħt il-PAK.

⁽¹¹⁸⁾ L-Artikolu 126(7) tar-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK.

⁽¹¹⁹⁾ L-Artikolu 127 tar-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK.

⁽¹²⁰⁾ L-indikaturi komuni tal-impatti huma proposti fl-Anness I tar-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK.

⁽¹²¹⁾ Il-Premessa 25 u l-Artikolu 35 tar-Regolament Orizzontali.

Figura 8

Il-kriterji ta' eligibbiltà tal-UE proposti ghall-infiq taħt il-PAK

Kriterji ta' eligibbiltà proposti tal-UE	Kopertura bbażata fuq il-proposta	Kopertura alternattiva possibbi
(a) imwettqa mill-aġenziji akkreditati tal-pagamenti,	100 % tal-PAK	
(b) imwettqa skont ir-regoli applikabbi tal-Unjoni, jew	Nefqa koperta mir-Regolament (UE) Nru 1308/2013 -> 2 % tal-PAK	100 % tal-PAK (bis-sostituzzjoni ta' "jew" b"u")
(c) fir-rigward tat-tipi ta' interventi msemmija fir-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK: (i) tkun taqbel ma' output irrapportat li jkun jikkorrispondi magħha, u (ii) imwettqa skont is-sistemi ta' governanza applikabbi, li ma jestendux għall-kundizzjonijiet ta' eligibbiltà għal beneficijarji individwali stabbiliti fil-Pjanijiet Strategiċi nazzjonali tal-PAK.	Nefqa koperta mir-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK -> 98 % tal-PAK	Nefqa koperta mir-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK -> 98 % tal-PAK

Sors: Il-QEA, ibbażat fuq l-Artikolu 35 tar-Regolament Orizzontali.

84. Skont il-proposta, parti żgħira ħafna biss mill-infiq taħt il-PAK trid "tkun saret skont ir-regoli tal-Unjoni applikabbi" fkonformità mal-Artikolu 35(b) tar-Regolament Orizzontali. L-Artikolu 35(c) jaapplika ghall-maġgoranza tal-infiq taħt il-PAK. Jenħtieg li l-legiżlatur jirrifletti dwar jekk ir-regoli tal-Unjoni humiex rilevanti għall-finanzjament kollu li jingħata mill-UE u jekk ikun hekk, jemenda l-Artikolu 35(b) biex ikun ikopri l-infiq kollu taħt il-PAK⁽¹²²⁾. Skont il-proposta, il-legalità u r-regolarità għandhom zewġ dimensjonijiet: ir-riżpettar tar-regoli applikabbi tal-Unjoni (l-Artikolu 35(b)) u l-kisba tar-riżultati skont is-sistemi ta' governanza applikabbi (l-Artikolu 35(c)). Ahna nibżgħu li d-dispozizzjoni legali li tiddikjara li parti żgħira biss mill-infiq trid issir skont ir-regoli tal-Unjoni tista' tagħmel dawn ir-regoli insinifikanti u tista' ddghajnejf l-applikazzjoni tad-dritt tal-UE.

85. Id-definizzjoni ta' "output korrispondenti" fl-Artikolu 35(c)(i) tar-Regolament Orizzontali mhijiex cara. Pereżempju, fil-kaž ta' impenji ghall-ġestjoni ambjentali, l-output jitkejjel skont l-ettari koperti mill-impenn⁽¹²³⁾. Fil-fehma tagħna, jeħtieg li dan l-output jitqies li jkun inkiseb⁽¹²⁴⁾ meta l-impenn jiġi ssodisfat matul perjodu ddefinit u mhux semplicejment ghax jiġi impenjat certu ammont ta' ettari. Madankollu, billi l-impenn innifsu jiġi ddefinit fil-pjan strategiku tal-PAK (jew possibilment f'kuntratt bejn l-Istat Membru u l-beneficijarju finali), mhuwiex car⁽¹²⁵⁾ sa liema punt dan ikun jaqa' fi ħdan l-ambitu tar-regoli ta' eligibbiltà tal-UE. Jekk l-ambitu ma kienx jinkludi t-twettiq tal-impenn, waħda mill-konsegwenzi tal-kriterji ta' eligibbiltà proposti (ara l-**Figura 8**) tista' tkun li l-UE tista' tiffianżza pagamenti favur beneficijarju individwali anke jekk dan ma jkunx jissodisfa l-kundizzjonijiet ta' eligibbiltà stabbiliti fil-pjan strategiku tal-PAK⁽¹²⁶⁾.

⁽¹²²⁾ Minkejja li l-Artikolu 9 tar-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK jiddikjara li l-interventi għandhom jitfasslu skont il-principji ġenerali tad-dritt tal-Unjoni, jeħtieg li dan jiġi ċċarat ukoll fil-kriterji ta' eligibbiltà.

⁽¹²³⁾ Pereżempju, O.13 tal-Anness I tar-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK.
⁽¹²⁴⁾ L-Artikolu 35 tar-Regolament Orizzontali jsemmi l-outputs irrapportati, filwaqt li ahna nistennew li l-outputs miksuba jkunu l-baži għall-pagament. L-Artikolu 121(4) tar-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK jiddikjara li r-rapporti annwali dwar il-prestazzjoni jridu jinkludu informazzjoni dwar l-outputs, in-nefqa u r-riżultati mwettqa kif ukoll dwar id-distanza ghall-miri rispettivi.

⁽¹²⁵⁾ Ghall-kuntrarja tal-Artikolu 35(c)(ii), l-Artikolu 35(c)(i) tar-Regolament Orizzontali ma jeskludix b'mod espliċi l-kundizzjonijiet ta' eligibbiltà għall-beneficijarji individwali stabbiliti fil-pjanijiet strategiċi tal-PAK.

⁽¹²⁶⁾ Hlief għal operazzjonijiet iffinanzjati minn strumenti finanzjarji, billi għal dawn, l-infiq iddikjarat mill-Istati Membri ma jistax jaqbeż l-ispejjeż eligibbi tal-operazzjoni (l-Artikolu 74(4) tar-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK).

86. It-tifsira ta' "saret skont is-sistemi ta' governanza applikabqli" wkoll mhix cara⁽¹²⁷⁾. Skont l-Artikolu 2 tar-Regolament Orizzontali, is-sistemi ta' governanza jinkludu l-korpi ta' governanza u r-regoli tal-UE inkluži fir-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK u r-Regolament Orizzontali. Dawn ir-regolamenti jinkludu bosta regoli li huma applikabqli għal benefiċjarji individwali, pereżempju, id-definizzjonijiet⁽¹²⁸⁾ li l-Istati Membri jkollhom jiformulaw fil-pjanijiet strategiċi tal-PAK tagħhom. Mhuwiex ċar jekk dawn ir-regoli, iddefiniti fil-pjanijiet strategiċi tal-PAK iżda obbligatorji fir-regolamenti tal-UE, ikunux parti mis-sistemi ta' governanza.

Ġestjoni, kontroll u aċċertament

87. Il-korpi ta' governanza jibqgħu l-istess bħal fil-perjodu attwali, iżda r-rwoli tagħhom jinbidlu abbażi tal-proposta. Il-**Figura 9** tqabbel uhud mill-elementi ewlenin tas-sistema ta' ġestjoni u kontroll tal-PAK fil-perjodu attwali mal-proposta.

⁽¹²⁷⁾ Ahna nissuġġerixx li jiġi ssimplifikat l-użu tas-“sistema ta’ ġestjoni u ta’ kontroll” u tas-“sistema ta’ governanza”. L-Artikolu 1(b) tar-Regolament Orizzontali jirreferi għas-“sistemi ta’ ġestjoni u ta’ kontroll”, filwaqt li l-preamble 36 jużza t-terminu “sistemi ta’ ġestjoni u ta’ spezzjoni”. L-Artikolu 57(2) jirreferi għal “sistemi ta’ ġestjoni u ta’ kontroll”, filwaqt li l-Artikoli 2 u 40 jużaw “sistemi ta’ governanza” u l-Artikolu 53: “sistemi ta’ governanza tal-Istati Membri”.

⁽¹²⁸⁾ L-Artikolu 4 tar-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK.

Figura 9

Elementi ewlenin tas-sistema ta' ġestjoni u kontroll

	Elementi komuni tal-PAK għall-2014-2020 u tal-proposta għal wara l-2020	Elementi fil-PAK għall-2014–2020 biss	Elementi ġodda fil-proposta tal-PAK għal wara l-2020
Id-drittijiet tal-Kummissjoni li t-organizza kontrolli fl-Istati Membri	Jiġi vverifikata l-konformità tal-prattiċċi amministrattivi mar-regoli tal-Unjoni u mal-kriterji tal-akkreditazzjoni tal-PA (l-Artikolu 47 tar-Regolament (UE) Nru 1306/2013 u l-Artikolu 47 tar-Regolament Orizzontali).	Jiġu vverifikati t-termini għall-operazzjonijiet u d-dokumenti ta' sostenn għall-infiq (l-Artikolu 47 tar-Regolament (UE) Nru 1306/2013).	Jiġi vverifikat jekk l-infiq għandux output korrispondenti u jekk ix-xogħol tal-korp taċ-ċertifikazzjoni huwiex konformi mar-Regolament (l-Artikolu 47 tar-Regolament Orizzontali).
Il-proċedura ta' konformità tal-Kummissjoni	Jiġi vverifikat li l-infiq ikun sar f'konformità mad-dritt tal-Unjoni (l-Artikolu 52 tar-Regolament (UE) Nru 1306/2013 u l-Artikolu 53 tar-Regolament Orizzontali).	Jiġi vverifikat li l-infiq għall-FAEZR ikun sar f'konformità mal-liġi nazzjonali (l-Artikolu 52 tar-Regolament (UE) Nru 1306/2013).	Il-kontroll ma jkopix il-konformità mal-kundizzjonijiet ta' eligibilità għall-benefiċjarji individwali stabiliti fil-Pjanijiet Strategici nazzjonali tal-PAK u fir-regoli nazzjonali (l-Artikolu 53 tar-Regolament Orizzontali).
L-approvazzjoni finanzjarja mill-Kummissjoni	Il-kompletezza, il-preċiżjoni u l-veracità tal-kontijiet annwali (l-Artikolu 51 tar-Regolament (UE) Nru 1306/2013 u l-Artikolu 51 tar-Regolament Orizzontali).		Jiġi vverifikat jekk l-infiq għandux output korrispondenti rrappurat (l-Artikolu 52 tar-Regolament Orizzontali).
L-approvazzjoni tal-prestazzjoni mill-Kummissjoni			
Aċċertament tal-Korp taċ-ċertifikazzjoni (CB)	Opinjoni dwar: il-kontijiet, id-dikjarazzjoni ta' ġestjoni (l-Artikolu 9 tar-Regolament (UE) Nru 1306/2013 u l-Artikolu 11 tar-Regolament Orizzontali).	Opinjoni dwar: il-funzjonament tas-sistema ta' kontroll intem tal-ägeżja tal-pagamenti, dwar il-legalità u r-regolarità tal-infiq (l-Artikolu 9 tar-Regolament (UE) Nru 1306/2013)	Opinjoni dwar: is-sistemi ta' governanza tal-Istati Membri, il-korrettezza tar-rappurtar tal-prestazzjoni (l-outputs u r-riżultati) (l-Artikolu 11 tar-Regolament Orizzontali).
Rappurtar tal-Äġenċja tal-Pagamenti (PA)	Tfassil: tal-kontijiet annwali, tad-dikjarazzjoni ta' ġestjoni (l-Artikolu 7 tar-Regolament (UE) Nru 1306/2013 u l-Artikolu 8 tar-Regolament Orizzontali) Twettieq ta' kontrolli amministrattivi u fuq il-post (il-legalità u r-regolarità) u l-irkupru ta' flus mill-benefiċjarji jekk jintefqu b'mod irregolari (l-Artikoli 59 u 63 tar-Regolament (UE) Nru 1306/2013 u l-Artikoli 54, 55 u 57 tar-Regolament Orizzontali).	Tfassil: ta' sommarju annwali tar-rapporti tal-audit finali u tal-kontrolli mwettqa (l-Artikolu 7 tar-Regolament (UE) Nru 1306/2013)	Tfassil: ta' rapport annwali dwar il-prestazzjoni (l-Artikolu 8 tar-Regolament Orizzontali)

88. Fil-principju, ir-rwol tal-aġenziji tal-pagamenti ma tantx se jinbidel. Huma jwettqu kontrolli dettaljati fuq il-legalità u r-regolarità tal-operazzjonijiet⁽¹²⁹⁾, li jkopru r-regoli stabbiliti fil-pjanijiet strategiċi tal-PAK. L-aġenziji tal-pagamenti jibqghu wkoll ifasslu l-kontijiet annwali u jipprovdū dikjarazzjonijiet ta' ġestjoni kif deskritt fil-**Figura 9**.

89. Ir-rwol tal-korpi taċ-ċertifikazzjoni jinbidel b'mod sinifikanti. Fir-rapport speċjali tagħna dwar il-korpi taċ-ċertifikazzjoni⁽¹³⁰⁾, aħna lqajna l-introduzzjoni ta' opinjoni ta' korp taċ-ċertifikazzjoni dwar il-legalità u r-regolarità. Il-proposta ma titlobx direttament lill-korpi taċ-ċertifikazzjoni biex jirrappurtaw dwar il-legalità u r-regolarità⁽¹³¹⁾. Minflok, l-opinjonijiet tagħhom ikunu jkopru l-elementi stabbiliti fl-Artikolu 35 tar-Regolament Orizzontali, li fil-prattika jkunu jfissru legalità u regolarità fil-mudell il-ġidid (ara l-paragrafi 82 u 83). Ir-rwol tal-korpi taċ-ċertifikazzjoni, kif stabilit fl-Artikolu 11(1)(b)-(c) tar-Regolament Orizzontali, li jintroduċi r-rappurtar dwar l-affidabbiltà tad-data dwar il-prestazzjoni, ikun kompatibbli mal-Artikolu 63(7) tar-Regolament Finanzjarju l-ġidid⁽¹³²⁾. Ir-regoli ddettaljati dwar ir-rwol tal-korpi taċ-ċertifikazzjoni, inkluz il-principji u l-metodi tal-awditjar li għandhom jintużaw ghall-opinjonijiet tagħhom, ikunu stabbiliti fatti ta' implementazzjoni⁽¹³³⁾.

90. Il-korpi taċ-ċertifikazzjoni jipprovdū opinjonijiet dwar, fost l-oħrajn, il-funzjonament tas-sistemi ta' governanza stabbiliti mill-Istati Membri⁽¹³⁴⁾. Is-sistemi ta' governanza msemmija fid-definizzjoni tal-el-ġibbiltà proposta huma ddefiniti⁽¹³⁵⁾ bhala l-korpi ta' governanza – l-aġenziji tal-pagamenti u l-korpi ta' koordinazzjoni, l-awtorità kompetenti u l-korpi taċ-ċertifikazzjoni – u r-“rekwiżiti bažiċi tal-Unjoni”.

91. Ir-“rekwiżiti bažiċi tal-Unjoni” jkunu ddefiniti bhala r-regoli stabbiliti fir-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK u fir-Regolament Orizzontali⁽¹³⁶⁾. Dawn ir-Regolamenti jirrikjedu li l-Istati Membri jinkludu definizzjonijiet u kriterji ta' eliggibilità speċifiċi fil-pjanijiet strategiċi tal-PAK tagħhom. Dan ifisser li xi whud mill-kriterji ta' eliggibilità li jinsabu fil-pjanijiet strategiċi tal-PAK jirriżultaw minn “rekwiżiti bažiċi tal-Unjoni”, ara l-**Figura 10**. Għaldaqstant, aħna nifhmu li l-pjanijiet strategiċi tal-PAK jinkludu kemm regoli li jirriżultaw mir-Regolamenti kif ukoll kriterji nazzjonali ohra ta' eliggibilità.

⁽¹²⁹⁾ L-Artikolu 57(1)(a) tar-Regolament Orizzontali.

⁽¹³⁰⁾ Ir-Rapport Specjali Nru 7/2017: Ir-rwol il-ġidid tal-korpi taċ-ċertifikazzjoni f'dak li jirrigwarda l-infiq taht il-PAK: pass pozittiv lejn mudell ta' awdita uniku iżda hemm dghufijiet sinifikanti li jridu jiġu indirizzati.

⁽¹³¹⁾ L-Artikolu 11 tar-Regolament Orizzontali jillimita r-rappurtar dwar il-legalità u r-regolarità għall-infiq iffinanzjat taht ir-Regolament (UE) Nru 1308/2013 – l-organizzazzjoni komuni tas-swieq.

⁽¹³²⁾ Ir-Regolament (UE, Euratom) 2018/1046 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-18 ta' Lulju 2018 dwar ir-regoli finanzjarji applikabbi għall-baġit generali tal-Unjoni, li jemenda r-Regolamenti (UE) Nru 1296/2013, (UE) Nru 1301/2013, (UE) Nru 1303/2013, (UE) Nru 1304/2013, (UE) Nru 1309/2013, (UE) Nru 1316/2013, (UE) Nru 223/2014, (UE) Nru 283/2014, u d-Deciżjoni Nru 541/2014/UE u li jhassar ir-Regolament (UE, Euratom) Nru 966/2012 (GU L 193, 30.7.2018, p. 1). L-Artikolu 63(7) jirrikjedi opinjonijiet ta' korp tal-awditjar indipendenti dwar jekk il-kontijiet jipprovdux stampa čara u ġusta, jekk in-nefqa li fir-rigward tagħha ntalab rimborż mingħand il-Kummissjoni hijiex legali u regolari, u jekk is-sistemi ta' kontroll imħaddma jiffunzjonawx kif suppost.

⁽¹³³⁾ L-Artikolu 11(3) tar-Regolament Orizzontali.

⁽¹³⁴⁾ L-Artikolu 11(1) tar-Regolament Orizzontali. Il-korpi taċ-ċertifikazzjoni nfushom ikunu parti minn dawn is-sistemi ta' governanza. Matul l-intervisti, il-Kummissjoni spjegat li l-korpi taċ-ċertifikazzjoni mhumiex maħsuba biex jivverifikaw lilhom infushom, iżda dan mhuwiex rifless fil-proposta.

⁽¹³⁵⁾ L-Artikolu 2 tar-Regolament Orizzontali.

⁽¹³⁶⁾ L-Artikolu 2(c) tar-Regolament Orizzontali.

Figura 10

Trikkib tar-rekwiżiti bažiċi tal-Unjoni u r-regoli fil-pjanijiet strateġiči tal-PAK

Sors: Il-QEA.

92. Ix-xogħol tal-korpi taċ-ċertifikazzjoni li jappoġġa l-opinjonijiet⁽¹³⁷⁾ tagħhom dwar il-funzjonament xieraq tas-sistemi ta' governanza jinkludi l-kontrolli ta' testijiet imwettqa mill-agħażżej tal-pagamenti. Filwaqt li l-aġenzijsi tal-pagamenti jkollhom jivverifikaw il-konformità kemm mar-rekwiżiti bažiċi tal-Unjoni kif ukoll mar-regoli tal-elgħiġibbiltà li jinsabu fil-pjanijiet strateġiči tal-PAK, il-proposta ma tiddikjarax jekk il-kontrolli mwettqa mill-korpi taċ-ċertifikazzjoni jkoprux dawn tal-ahhar. Jekk il-leġiżlatur jistenna li l-korpi taċ-ċertifikazzjoni jridu jikkontrollaw li s-sistemi ta' governanza tal-Istati Membri jirrispettaw ir-rekwiżiti bažiċi tal-Unjoni li jinsabu fil-pjanijiet strateġiči tal-PAK, jenhtieġ li dan jiġi ċċarat fir-Regolament.

93. Jekk ix-xogħol tal-korpi taċ-ċertifikazzjoni ma jkunx ikopri l-legalità u r-regolarità, inkluż il-konformità mar-regoli tal-Unjoni u l-kundizzjonijiet stabbiliti fil-pjanijiet strateġiči tal-PAK, l-aġenzijsi tal-pagamenti biss ikunu jistgħu jivverifikaw dan. Fil-fehma tagħna, din ma tkunx sistema ta' aċċertament robusta biżżejjed biex tigi żgurata l-konformità ma' dawn ir-regoli u l-kundizzjonijiet.

94. L-approvazzjoni tal-prestazzjoni min-naha tal-Kummissjoni tkun element ġdid (ara l-paragrafu 76), u l-ambitu tal-proċedura ta' konformità⁽¹³⁸⁾ tagħha jkun limitat ghall-kriterji ta' eligibbiltà tal-UE. Dan ikun ifisser li dghufija fil-kontroll, mill-aġenzijsi tal-pagamenti, tal-konformità mar-regoli tal-elgħiġibbiltà stabbiliti fil-pjanijiet strateġiči tal-PAK ma tistax twassal għal korrezzjonijiet finanzjarji. Regoli li jkunu inqas dettaljati jnaqqus l-probabbiltà ta' żbalji, u għaldaqstant il-Kummissjoni tistenna li twettaq ammont inqas ta' proċeduri ta' konformità bbaż-żi fuq ir-riskju, b'hekk jirriżultaw inqas korrezzjonijiet finanzjarji. Il-proposta tal-Kummissjoni tantiċipa tnaqqis sinifikanti fid-dħul assenjat mill-approvazzjoni u mill-irregolaritajiet dovuti ghall-introduzzjoni tal-mudell ta' implementazzjoni ġdid⁽¹³⁹⁾ (ara l-**Figura 11**).

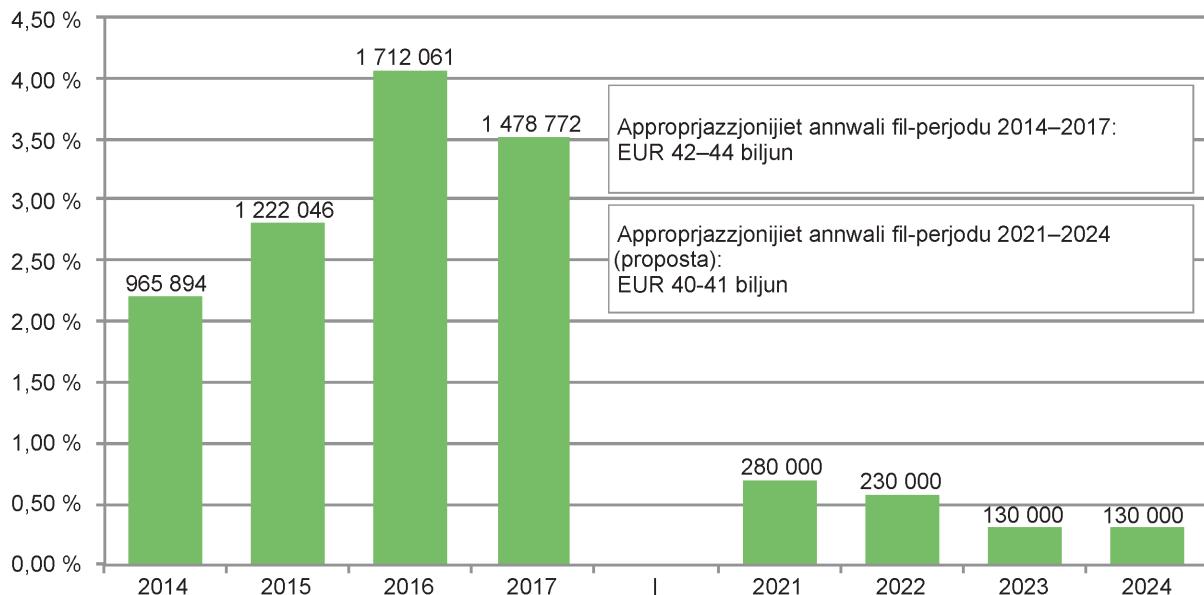
⁽¹³⁷⁾ Li jiġu mfassla skont standards tal-awdijar li huma aċċettati internazzjonally, skont l-Artikolu 11(1) tar-Regolament Orizzontali.

⁽¹³⁸⁾ L-Artikolu 53(1) tar-Regolament Orizzontali.

⁽¹³⁹⁾ L-impatt finanzjarju stmat tal-proposta.

Figura 11

Id-dħul assenjat stmat (FAEG) mill-approvazzjoni u mill-irregolaritajiet (f'eluf ta' euro u bhala % tal-appoprjazzjonijiet tal-FAEG)

Sors: Il-QEA, ibbażat fuq il-baġits generali tal-UEgħall-perjodu 2016-2019 u d-dikjarazzjoni finanzjarja legiżlattiva li takkumpanja l-proposta għal Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK.

Impenn ta' attestazzjoni tal-QEA

95. Fl-ahħarnett, it-Trattat jirrikjedi li, bhala l-awditure estern tal-UE, nagħtu dikjarazzjoni ta' assigurazzjoni dwar il-legalità u r-regolarità tat-tranżazzjonijiet sottostanti⁽¹⁴⁰⁾. Fil-fehma tal-Kummissjoni⁽¹⁴¹⁾, fuq il-baži tad-definizzjoni l-ġidha ta' eliggibbiltà tal-UE, it-tranżazzjonijiet sottostanti ma jibqgħux jikkonsistu aktar f'pagamenti lill-beneficjarji finali iżda f'pagamenti lill-Istati Membri. Minhabba li xi wħud mir-“rekwiżiti bažiċi tal-Unjoni”⁽¹⁴²⁾ japplikaw għal beneficijari individuali⁽¹⁴³⁾, dawn jistgħu jiġu vverifikati biss f'dak il-livell.

96. Il-problemi u l-inċertezzi li identifikajna fir-rigward tad-definizzjoni proposta ghall-infıq eligibbi (ara l-paragrafi 83 sa 86) u l-qafas ta' aċċertament ma jipprovdux baži għal impenn ta' attestazzjoni ghall-finijiet tad-Dikjarazzjoni ta' Assigurazzjoni⁽¹⁴⁴⁾, li attwalment qed nikkunsidraw. B'mod partikolari, minhabba n-nuqqas ta' ċarezza fir-rwol tal-korpi taċ-ċertifikazzjoni (ara l-paragrafi 89 sa 93), jista' ma jkunx possibbli li ssir aktar dipendenza fuq l-informazzjoni dwar il-legalità u r-regolarità pprovduta mill-entitajiet awditjati. Abbażi tad-definizzjoni proposta ta' eliggibbiltà tal-UE, il-pagamenti taħt il-PAK favur l-Istati Membri jsiru fuq il-baži tal-outputs miksuba. Impenn ta' attestazzjoni fil-futur jista' jiehu

⁽¹⁴⁰⁾ L-Artikolu 287(1) tat-TFUE.

⁽¹⁴¹⁾ Il-Premessa 25 tar-Regolament Orizzontali.

⁽¹⁴²⁾ Iddefiniti fl-Artikolu 2 tar-Regolament Orizzontali bhala r-regoli stabiliti fir-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK u fir-Regolament Orizzontali.

⁽¹⁴³⁾ Pereżempju, it-tnejja fuq l-pagamenti fl-Artikolu 15, il-livell limitu minimu tal-erja fl-Artikolu 16(2) u l-kunċetti ta' bidwi ġenwin fl-Artikolu 4(d) u l-art li tkun għad-dispożizzjoni tal-bidwi fl-Artikolu 4(c)(i) tar-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK.

⁽¹⁴⁴⁾ Il-QEA qed tikkunsidra li tibdel għal impenn ta' attestazzjoni għad-Dikjarazzjoni ta' Assigurazzjoni tagħha, filwaqt li tiddependi aktar fuq l-informazzjoni dwar il-legalità u r-regolarità pprovduta mill-entitajiet awditjati. Abbażi tal-ISSAI 4000, fl-impenji ta' attestazzjoni l-parti responsabbi (f'dan il-kuntest: il-Kummissjoni) tkejjel jew tevalwa s-suġġett (f'dan il-kuntest: l-infıq taħt il-PAK) mal-kriterji (f'dan il-kuntest: ir-regoli stabiliti fil-leġiżlazzjoni tal-UE u dawk il-partijiet tal-pjanijiet strategici tal-PAK li huma meħtieġa mir-regoli tal-UE) u tippreżenta l-informazzjoni dwar is-suġġett (f'dan il-kuntest: sa fejn il-pagamenti kienu bi ksur tar-regoli), li skonta mbaghad l-awditure jiġbor evidenza għall-awditjar suffiċċenti u xierqa biex jiprovdi baži rägonevoli għall-formulazzjoni ta' konklużjoni.

inkunsiderazzjoni l-qafas il-ġdid permezz ta', pereżempju, l-attestazzjoni tal-outputs miksuba. Madankollu, dan ikun jirrikjedi li l-Kummissjoni tipprovdha aċċertament li l-outputs ikunu tabilhaqq inkisbu u li aħna nivvalutaw jekk dan l-aċċertament huwiex affidabbli. Jekk l-aġenziji tal-pagamenti jkunu l-uniċi korpi li jivverifikaw il-konformità mar-regoli stabbiliti fil-pjanijiet strateġici tal-PAK, li fuqhom tkun ibbażata l-kisba ta' mill-inqas xi whud mill-outputs (ara l-paragrafu 85), x'aktarx li dan l-aċċertament ma jkunx biżżejjed għal impenn ta' attestazzjoni.

Din l-Opinjoni ġiet adottata mill-Qorti tal-Awdituri fil-Lussemburgo fil-laqgħa tagħha tal-25 ta' Ottubru 2018.

Għall-Qorti tal-Awdituri

Klaus-Heiner LEHNE

President

KUMMENTI SPECIFIċI DWAR L-INDIKATURI PROPOSTI

ANNEX I

Dan l-anness jiaprovali kummenti specifiċi dwar l-indikaturi inkluzi fil-proposta tal-Kummissioni. Il-kummenti ġenerali tagħna jinsabu fil-paragrafu 71. L-ewwel tabella tkopri l-indikaturi tal-outputs, fil-proposta marbuta mal-interventi rispettivi. It-tieni tabella tinkludi l-indikaturi tar-rizultati u tal-impatti, fil-proposta marbuta mal-objettivi rispettivi.

Indikaturi tal-output

Referenza legali	Sistemi tal-Għarfien u tal-Innovazzjoni Agriku (AKIS)	Indikatur tal-output	Kummenti tal-QEA
L-Artikolu 13 tar-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK	O.1 Ghadd ta' gruppi operattivi tal-EIP O.2 Ghadd ta' konsulenti li jistabbilixxu jew jippartecipaw fi gruppi operattivi tal-EIP Shubbiha Ewropea għall-Innovazzjoni għalli għarfen u l-innovazzjoni fil-qasam agriku (EIP)	Il-proposta tistruttura l-indikaturi tal-output fl-Annex I tar-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK, lewwel parti dwar l-AKIS u t-tieni parti dwar it-tipi ġenerali tal-interventi". Bosta interventi tal-PAK jiistgħu jappoġġaw l-AKIS. L-indikaturi O.1 u O.2 huma relatati mal-interventi "koperazzjoni" u "Skambju tal-gharfien u l-informazzjoni" jekk dawn l-indikaturi jiġu trasferiti għall-interventi rilevanti l-qafas ta' prestazzjoni jkun aktar čar. L-indikatur O.2 jidher li ikejel żewġ azzjonijiet separati, jiġifieri konsulenti "li jistabbilixxu" u "jippartecipaw fi" grupp tal-EIP (l-Artikoli 64(g) u 71). Biex jiġi evvit li jsir kontabilizzar doppiu, ahna nissūgenxxu li jew titħassar "li jistabbilixxu" jew fi dan l-indikatur jingasam fitmejn.	

Referenza legali	Sistemi tal-Għarfien u tal-Innovazzjoni Agricoli (AKIS)	Indikatur tal-output	Indikatur tal-output	Kummenti tal-QEA
	Appoġġ tal-PAK	O.3 Ghadd ta' beneficijari tal-appoġġ PAK	"L-appoġġ tal-PAK" mhuwiex tip ta' "tip generali tal-intervent", jenħtieg li "intervent" ikun ibbażat fuq tip ta' intervient, u r-relevanza tal-indikatur propost mhixx ċara. Jekk il-Kummissjoni tixieq timmonitorja l-għadd totali ta' "beneficijari", ikun aktar uti li dan isir għal kull tip ta' intervient.	Filwaqt li l-proposta ma' tippordix definizzjoni ta' "tip generali tal-intervent", jenħtieg li "intervent" ikun ibbażat fuq tip ta' intervient previst fir-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK (l-Artikolu 3). It-Titlu III tar-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK jistabbilixxi tipi ta' interventi tal-PAK, b'mod aktar speċifiku l-Artikolu 14 (interventi diretti, l-Artikoli 39, 43, 49, 52, 55, 57 u 60 (interventi settorjali) u l-Artikolu 64 (interventi ta' iż-żivillup rurali). Biex tigħi allinjata Lingwa, ahna nissuggerixx li tintuża l-intestatura "Tip ta' intervient".
L-Artikolu 14(6) tar-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK	Appoġġ direkt dizakkoppiat	O.4 Ghadd ta' ettari għall-pagamenti diretti dizakkoppiati O.5 Ghadd ta' beneficijari għall-pagamenti diretti dizakkoppiati O.6 Ghadd ta' ettari sugġett għal aktar appoġġ għall-introju għall-ħdiewa żgħaż-zaġħ O.7 Ghadd ta' beneficijari suġġett għal aktar appoġġ għall-introitu għall-ħdiewa żgħażiġ	L-Artikolu 14 jiddeffiñxi erba' tipi ta' intervient ta' pagamenti diretti dizakkoppiati. L-indikaturi O.4 u O.5 jkopru l-erba' tipi kolha (l-Artikolu 14(6)(a)-(d)) filwaqt li l-indikaturi O.6 u O.7 jiffukaw fuq il-ħdiewa żgħażagh (l-Artikolu 14(6)(e)). Il-proposta ma tinkludix monitoraġġ separat għat-tipi l-ohra ta' pagamenti diretti dizakkoppiati, eż-żekoskeni ġoddha (l-Artikolu 14(d)). Il-monitoraġġ separat tat-tipi differenti ta' pagamenti diretti dizakkoppiati jkun aktar uti. Biżeww indikaturi, simili għal kull wieħed mill-erba' tipi ta' intervient stabiliti fl-Artikolu 14(6), l-indikaturi O.6 u O.7 , għal kull wieħed mill-erba' tipi ta' intervient stabiliti fl-Artikolu 70, jigħi fu "strumenti għall-ġestjoni tar-riskju".	
L-Artikolu 64(f) tar-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK	Għodod għall-ġestjoni tar-riskju	O.8 Ghadd ta' biċċewa koperti minn strumenti appoġġati għall-ġestjoni tar-riskju	Minhabba l-fixxa ta' ghoddod għall-ġestjoni tar-riskju disponibbi, ikun utli li l-indikatur O.8 jiġi immonitorjat għal kull tip ta' għodd. L-isem tal-indikatur ikun aktar ċar jekk it-terminoloġija tigħi allinjata mat-test legali (l-Artikolu 70), jigħi fu "strumenti għall-ġestjoni tar-riskju" minn-flok "strumenti għall-ġestjoni tar-riskju".	

Referenza legali	Sistemi tal-Għarfien u tal-Innovazzjoni Agricoli (AKIS)	Indikatur tal-output	Kummenti tal-QEA
L-Artikolu 14(7) tar-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK	Appoġġ akkoppjat	O.9 Ghadd ta' ettar li jibbenefika minn appoġġ akkoppjat O.10 Ghadd ta' ettar li jibbenefika minn appoġġ akkoppjat	Bieq tigħi armonizzata t-terminoloġija u tkun żgurata l-konsistenza tal-unitajiet tal-kejl, għall-indikatur O.10 , ahna nissugerixxu li "ettar" tigħi ssostitwita b"-unitajiet ta'bnejem".
L-Artikoli 64(b)-(c), 66 u 67 tar-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK	Pagamenti għal restrizzjonijiet naturali u restrizzjonijiet specifici ohrajin tar-rejjun	O.11. Ghadd ta' ettar li jirċievu pagament supplimentari ta' zona b'restrizzjonijet naturali (3 kategorij) O.12. Ghadd ta' ettar li jirċievu appoġġ taħbi Natura 2000 jew id-Direttiva Qasas dwar il-Ilma	Indikatur tal-output separat jista' jinuża għall-monitoraġġ "tal-ghadd ta' beneficiari li jibbenifikaw minn appoġġ akkoppjat, li jkun aktar uti mill-indikatur O.3 propost hawn fuq.

Dawn l-indikatur huma relatati ma' żewġ tipi ta' intervent: "restrizzjonijiet naturali jew restrizzjonijiet specifici ohrajin taż-żona" (l-Artikolu 64(b)) u "żvantaggi specifici għaż-żona li jirrizultaw minn ġerti rekwiziti obbligatorji" (l-Artikolu 64(c)). Lekk it-tipi ta' intervent jigu elenktati wieħed wieħed u jinuża l-khem fit-test legali propost i-struttura tkun aktar cara. L-allinjament tat-terminoloġija jidċi-faċċa l-qari tal-legħażżejjoni; perzejempju, it-tip ta' intervent jireferi għal "restrizzjonijiet specifici għar-rejjun", filwaqt li l-Artikolu 64(b)-(c) juža t-termiġu "specifici għaż-żona".

Għall-indikatur **O.11**, ahna nissugġenixxu li "pagament supplimentari ta' żona b'restrizzjonijiet naturali" tħalli "appoġġ għal żona b'restrizzjonijiet naturali". Il-proposta ma scenni l-ebda "pagament supplimentari"; l-introduzzjoni ta' dan il-kuncett fl-indikatur tista' toħloq konfuzjoni. Mhuwiex ċar jekk l-indikatur huwiex mabsu bix ikkejel it-tiec kategorij flimkien, jew jekk dawn għandhomx jigu mmonniċċi b'mod separat.

L-azzjonijiet immonitorjati mill-indikatur **O.12** jikkontribu bixxu għal objettivi differenti (l-Artikolu 6(1)(e) u (f)). Biex jigu vravalutati l-kontribuzzjoni jier għal kull objettiv, ikun aktar utili li l-indikatur jinqasam fi tiejn, u bhekk kemm l-appoġġ relataż ma Natura 2000 kif ukoll dak relatati mad-Direttiva dwar il-Ilma jkunu jistgħu jiegħi mmonitorjati b'mod separat.

Ikuu xieraq ukoll li jiġu inkluzi indikatur li, minnha z-żona, jimmonitorjaw ukoll l-ġadd ta' beneficiari, kif huma inklużi għal interventi oħra.

Referenza legali	Sistemi tal-Għarfien u tal-Innovazzjoni Agrikoli (AKIS)	Indikatur tal-output	Kummenti tal-QEA
L-Artikoli 64(a) u 65 tar-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK	<p>Paganenti għall-impenji tal-ġejoni (ambjent-klima, rizorsi genetici, benessri tal-animali)</p> <p>O.13 Ghadd ta' ettar (agrikoli) koperti minn impenji tal-ambjent/klima li jmorru lil himm mir-rekwiziti mandatorji</p> <p>O.14 Ghadd ta' ettar (forestrija) koperti minn impenji tal-ambjent/klima li jmorru lil himm mir-rekwiziti mandatorji</p> <p>O.15 Ghadd ta' ettar b'appogg ghall-biedja organika</p> <p>O.16 Ghadd ta' unitajiet ta' bhejjem koperti b'appogg għal mizuri tal-benessri tal-animali, tas-sahha jew ta' bijosigurta ikbar</p> <p>O.17 Ghadd ta' progetti li jappoġġaw ir-rizorsi genetici</p>	<p>L-indikaturi O.13 u O.14 ikopru interventi li jikkontribwxu għal objettivi differenti. Fil-felma tagħna, jekk il-monitoraġġ ta' aktivitajiet relatati mal-klima, l-ambjent u l-bijodiversità jiġietaq b'mod separat ikun aktar utli.</p> <p>Mhuwiex car ghaliex l-indikatur O.16 jirreferi għas-sahha tal-animali u l-bijosigurta. Il-proposta (l-Artikolu 65) ma tirrefix b'mod spesifiku għal mizuri relatati mas-sahha tal-animali u mal-bijosigur, għalkemm l-Istatu Membri jistgħu jaġħi li jinkludu dawn l-interventi fil-pjannej stratiegici tal-PAK tagħhom. Barra minn hekk, mhuwiex car jekk l-ghadd ta' unitajiet ta' bhejjem jiġix irrapportu separatament għal kull sottotip ta' intervent (benessri, saħha u bijosigurta), li jaġħni l-indikatur aktar utli.</p>	
L-Artikoli 64(d) u 68 tar-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK	<p>Investimenti</p>	<p>O.18 Ghadd ta' investimenti produktivi fl-azjendi agrikoli appogġati</p> <p>O.19 Ghadd ta' infrastrutturi lokali appogġati</p> <p>O.20 Ghadd ta' investimenti mhux produktivi appogġati</p> <p>O.21 Ghadd ta' investimenti produktivi mhux fl-ażjendi agrikoli</p>	<p>Bieqx ir-rappurtar tal-indikaturi 0.18, 0.19 u 0.20 ikun konsistenti, jeħtieg li jkun hemm definizzjonijiet ta' "investiment" u "infrastrutturi lokali", billi dawn it-termini mhumiex iddefini fil-proposta. Perċempju, id-definizzjoni ta' "operazzjoni" fl-Artikolu 3 tista' tintuża.</p> <p>Minhabba l-varjetà ta' investimenti li jistgħu jiġu appogġati taħt dan l-intervent, dawn l-indikaturi ma tanix ijjprova feħim approfondit dwar dak li ġie prodott jew imwettaq iġġifheri fit-orientazzjoni tar-rizultati.</p> <p>Barra minn hekk, kemm l-ghotnej kif ukoll l-istrumenti finanzierji jistgħu jintużaw għall-finanzjament tal-investimenti. Jekk il-Kummissjoni bithsebha jkollha indikaturi tal-output separati għal modi differenti ta' finanzjament, ahna nissugerixxu li dawn l-indikaturi seprati jiġi speċifikati fir-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK innifsu.</p>

Referenza legali	Sistemi tal-Għarfien u tal-Innovazzjoni Agrikoli (AKIS)	Indikatur tal-output	Kummenti tal-QEA
L-Artikoli 64(e) u 69 tar-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK	Għoġijet għall-instalazzjoni O.22 Ghadd ta' bieċċa li jirċievu għoġiġet għall-instalazzjoni O.23 Ghadd ta' imprendituri rurali li jirċievu għoġiġet għall-instalazzjoni	L-intervent "Għoġiġet għall-installazzjoni" jkoperi l-ħdewwa zghażaq u l-hidu tan-negożji rurali (l-Artikolu 69). Għal raġunijiet ta' čarezza, alha nissugerixxu li fl-indikatur O.22 tħidied il-kelma "Zghażaq" u li l-klejม tal-indikatur O.23 jiġi allinjal mat-test legali propost billi "imprendituri" tigħi ssoċċitwita minn "bidu tan-negożji". Għal bieċċa zghażaq, ikun xieraq li jiġi inkluż ukoll l-ġħadd ta' ċċonċernat.	
L-Artikoli 64(g) u 71 tar-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK	Kooperazzjoni O.24 Ghadd ta' gruppj/organizzazzjonijiet tal-produtturi appogġati O.25 Ghadd ta' bieċċa li jirċievu appoġġ biex jippartecipaw fl-isķemi tal-kwalità tal-UE O.26 Ghadd ta' proġetti ta' tiġidid genezziali (bieċċa zghażaq/mħux zghaż) O.27 Ghadd ta' strategii lokali ta' żivillup (LEADER) O.28 Ghadd ta' gruppj oħrajin ta' kooperazzjoni (minbarra l-ERP rrappurati taħt O.1)	Biex l-istruttura tkun aktar ċara, l-indikaturi tal-output jistgħu jsegwu l-ordni tat-test legali (l-Artikolu 71): — EIP (O.1 u O.2) — LEADER (O.27) — Promozzjoni tal-isķemi ta' kwalità (O.25) — Organizzazzjonijiet tal-produtturi jew gruppi tal-produtturi (O.24) — Forum ohra ta' kooperazzjoni (O.28) — Successjoni tal-ażjendi agrikoli (O.26) Ara wkoll il-kummenti ta' hawn fuq dwar l-indikaturi O.1 u O.2 relatati mal-ERP. Għal raġunijiet ta' konsistenza, jenhieg li l-indikatur O.25 jiġi fformulat mill-ġdid biex iż-żifflu l-fatt li l-ġħan tal-intervent huwa li jaっぽġga l-promozzjoni tal-isķemi ta' kwalità aktar milli jaっぽġġa lill-ħidewa li jippartecipaw f'dawn l-isķeni. Minhabba li l-intervent jaっぽġġa l-promozzjoni tal-isķemi ta' kwalità, ir-rata ta' partcipazzjoni ta' dawn l-isķemi pjuttost tkun indikatur tan-riżultati. Jenħtieg li jiġi ċċarat ukoll jekk l-indikatur O.27 huwiex mabsu bieċ ġejjej l-istratgeġji kollha appoġġati jew dawk biss magħżula ghall-implementazzjoni (fid-dawl tal-approcċ attwali naqsum f'zewġ stadiji li jaっぽġga l-istratgeġji LEADER).	

Referenza legali	Sistemi tal-Għarfien u tal-Innovazzjoni Agrikoli (AKIS)	Indikatur tal-output	Kummenti tal-QEA
L-Artikoli 64(h) u 72 tar-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK	Skambju tal-ġħarfien u l-informazzjoni O.29 Ghadd ta' bdiewa li tharrġu jew ingħataw pariri O.30 Ghadd ta' persuni li mhumiex bdiewa li tharrġu jew ingħataw pariri	Biex l-indikatur O.29 u O.30 ikunu aktar utli, jenhieg li jingħaddu biss il-benefiċċari uni.	<p>Biex tigħi s-simplifikata l-istruttura tal-Annex I u jissahħħah l-element ta' prestazzjoni bl-adatament tal-indikaturi ir-relevanti għall-approvażzjoni annwal tal-prestazzjoni u r-reżżami pluriennali tal-prestazzjoni, ahna missugixxu li ma jidu inklużi indikaturi orizzontali.</p> <p>L-indikatur O.31 ma jipprovdix informazzjoni addizzjonal, billi dawn l-oqsma jigu koperti minn indikaturi oħra (li jisgħu jidiedu, jekk ikun meħtieġ); għalda qstant, dan l-indikatur jista' jiġi eliminat. L-iskemmi ta' livell ta' dhul (ELS) ma jissemmewx fit-test legali (ħlief fil-GAEP).</p> <p>O.31 Ghadd ta' ettarbi bi pratiki ambientali (l-indikatur ta' sinteżi fl-erja fizika koperia bil-kundizzjonalità, l-ELS, l-AECM, mizuri tal-forestrija, il-biedja organika)</p> <p>O.32 Ghadd ta' ettarri sugħetti għall-kundizzjonalità (imqassam skont il-prattika GAEP)</p> <p>Il-monitoraġġ tal-kundizzjonalità tħalli l-indikatur O.32 idher li huwa relat luu biss mal-Kundizzjoni agrikola u ambientali taħbi tal-art" (KAAT); dan jenħtieg li jiġi ċarat u "GAEP" tinbidel għal "KAAT". L-istati Membri jiddefinixxu l-standards KAAT fil-pjanjiet strategici tal-PAK tagħhom (sugiekk għall-approvażzjoni tal-Kummissjoni). Fil-fekha tagħna, l-oqsma suġġetti għall-KAAT jistgħu jiġu inklużi, bhala indikaturi tar-rizultati taħt it-diet objettivi relatati mal-ambjentali/it-tibdil fil-klima li għaliex huma allokkati fl-Annex III.</p>

Referenza legali	Sistemi tal-Għarfien u tal-Innovazzjoni Agrikoli (AKIS)	Indikatur tal-output	Kummenti tal-QEA
L-Artikoli 39, 44(1) u 49 tar-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK	Programmi settorjali	<p>O.33 Ghadd ta' organizzazzjonijiet tal-produkturi li waqqfu fond/programm operattiv</p> <p>O.34 Ghadd ta' azzjonijiet ta' promozzjoni u informazzjoni, u monitoragg tas-suq</p> <p>O.35 Ghadd ta' azzjonijiet għall-preservazzjoni/trijib tat-trobija tan-nahal</p>	<p>Bieq tigi allinjat Lingwa, abna nissuġġerixxu li l-isem tat-tip ta' intervent jinhidet għal-halli.</p> <p>Minhabbha li jiirrapprezentaw biss wahda mis-16-il subintervent fis-settu tal-frott u l-haxix (l-interventi settorjali).</p> <p>Minhabba li jiirrapprezentaw biss wahda mis-16-il subintervent fis-settu tal-frott u l-haxix (l-innovazzjoni għal-halli b-leħu), minhuwex car ghalfen l-azzjonijiet ta' promozzjoni u komunikazzjoni iż-ġu n-nmonitorjati għal-hom b-leħu. Subinterventi ohra, bħali-azzjonijiet fil-qasam ratibdi fil-klima fis-settu tal-frott u l-haxix (l-Artikolu 43(1)(b), jidher li għandhom l-istess relevanza. Bara minn hekk, il-monitora għażżepp tas-suq mħuwiex imsemmi bħala subintervent għas-settu tal-frott u l-haxix (l-Artikolu 43(1)) iżda għall-apika kultura (l-Artikolu 49(g)). Mħuwiex car jekk l-indikatur O.34 huwiex mabsu bieq jinnonitorja interventi f'setturi differenti.</p> <p>Bl-istess mod, mħuwiex čar dwar x'ejattam l-indikatur O.35 huwa intenzjonat li jkejjel, peress li l-“preservazzjoni/trijib tat-trobija tan-nahal” ma tissemmix fil-proposta (l-Artikolu 49).</p> <p>Abna nissuġġerixxu li l-indikaturi O.34 u O.35 jiġu sostitwi b-“Għadd ta’ prodduturi (uni) inkluu fil-fondi/programmi operattivi appogġati (maqsumin fis-sitt settu jekk ikun mənħtieg). Jekk il-Kummissjoni trid iż-żomm monitora għiġi separat permezz tal-indikatur O.35 għat-trobija tan-nahal (fid-dawl tal-attenzjoni akbar li tingħata għal dan is-settan), jenħtieg li l-formulazzjoni tal-indikatur tigħi allnjata mat-test legali propost. Jekk jidu tħalli t-termi “azzjoni”, jeħtieg li jiġi ddefinit (eż- bl-użu tad-definizzjoni ta’ “operazzjoni” fl-Artikolu 3).</p>

Sors: Il-QEA, ibbażat fuq il-proposta tal-Kummissjoni għar-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK (principally L-Annex I).

Indikaturi tar-riżultati u tal-impatti

Indikaturi tar-riżultati	Kummenti tal-QEA	Indikaturi tal-impatti	Kummenti tal-QEA
Objettiv trāżversali: Modernizzazzjoni – It-tkattir tal-gharfien, tal-innovazzjoni u tad-digitalizzazzjoni fl-agrikultura u fiz-żoni rurali u t-thiegħiġ tal-uzu tagħhom	L-Artikolu 96 tar-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK juriġi sedi li l-Istati Membri jidentifika w il-htieġijet għad-disa' objettivi specifici tal-PAK stabbiliti fl-Artikolu 6 tal-istess regolament. L-objettiv trāżversali mhux wieħed minn dawn, iż-żala jissemma separatament fl-Artikolu 5. Dan izid il-komplexità bla bżonn fil-qafas. L-inklūzjoni separata tal-objettiv trāżversali, teskludi hil-indikaturi li huma marbutin ma' dan l-objettiv mill-ambitu tal-approrazzjoni tal-prestazzjoni u tar-riežami pluriennali tal-prestazzjoni.	L-objettiv jikkonċidi parzialment mal-objettiv specifiku li "tissahħħah l-orientazzjoni l-ekonomiċi is-suq u tizidied il-kompetitività inkluż permezz ta' aktar enfasi fuq ir-ricerka, it-teknoloġija u d-digitalizzazzjoni" (l-Artikolu 6(1)(b)). Biex tigħijs simplifikata l-istruttura tal-qafas, ahna nissu ġerixxu li l-objettiv trāżversali jiġi integrat fl-objettivi specifċi.	

Indikaturi tar-rizultati	Kummenti tal-QEA	Indikaturi tal-QEA	Indikaturi tal-impatti	Kummenti tal-QEA
R.1 It-titjib tal-prestazzjoni permezz tal-gharfien u tal-innovazzjoni. Is-schem tal-bidewa li jiġiċeu appogg għal-pari, tahrig, skambju ta' għarfien, jew il-participazzjoni fi-gruppi operattivi biex iż-żeppu l-prestazzjoni ekonomika, ambientali, klimatika u tal-effiċjenza tar-rizorsi totali ta' bidewa.	Fil-formulazzjoni attwali tagħhom, l-indikaturi R.1 Biex jitkej lu r-rizultati (bidliet immedja) tal-appoġġ li jingħata għal-pari, tahrig, skambju ta' għarfien, jew il-partcipazzjoni fi gruppi operattivi, indikatur ta' eż-kemm bdiewa hadu azzjonni bbażzata fuq il-pari jew it-tahrig li rċeew jista' jkun aktar utli. Jekk l-objettiv trażversali jiġi integrat fl-objettivi specifici kif issuġġerit hawn fuq, l-indikatur R.1 , ifformulat mill-għid, jkun jaqbel bhala indikatur tar-rizultati taht l-objettiv speċifiku għid/riformulat. Alternativament, l-ghadd ta' bdiex li jirċievu appoġġ ta' dan ir-tip jista' jintuża bħala indikatur tal-output taht l-intervent "Skambju tal-gharfien u l-informazzjoni". Madankollu, jidher li hemm trikkib bejn l-indikaturi R.1 u R.24 , li jeftieg li jiġi indirizzat.	I.1 Il-kondivizzjoni tal-gharfien u tal-innovazzjoni. Is-schem mill-bagħi ta' għall-kondivizzjoni tal-gharfien u tal-innovazzjoni.	I.1 mhuxiex indikatur tal-impatti. Minhabba li jkejjel irrizorsi finanzjari, l-indikatur I.1 jiġi jitties bħala indikatur tal-input (ara I-Figura 6).	Jekk il-Kummissjoni tqis li l-indikatur huwa rilevanti għall-finijiet ta' monitoraġġ fil-formulazzjoni attwali tiegħu, ikun utli li jiġi kṣarrikat jekk hux qed jirrefi għas-sehem tal-baqi tal-PAK allokat jew ghass-hem tal-baqi li jkun intnefad sa' ceru żmien partikolari.
R.2 Kollegament tas-sistemi tal-pari u tal-gharfien: għad-dha ta' konsulenti integrati fl-AKS (imqabbel mal-ghadha totali ta' bidewa)	R.3 Id-digitalizzazzjoni tal-agrikatura: Is-schem ta' bdeċ-ċawa li jibbeniż-żikkaw minn appoġġ għal teknoloġija agricola ta' preciżjoni permezz tal-PAK	R.1 I.1 Il-kondivizzjoni tal-gharfien u tal-innovazzjoni. Is-schem mill-bagħi ta' għall-kondivizzjoni tal-gharfien u tal-innovazzjoni.		

Indikaturi tar-riżultati	Kummenti tal-QEA	Indikaturi tal-impatti	Kummenti tal-QEA
Objettiv specifiku 1: Jigu appogġiati l-introjtu vijabbi tal-azjendi agríkoli u r-reziljenza tagħhom fl-Unjoni kollha biex tissahħħah is-sigurà tal-ikel.			
R.4 Kollegament tal-appoġġ għall-introjtu mal-istār dards u l-prattika ta'ja. Is-schem tal-erja agríkola użata kopert mill-appoġġ għall-introjtu u soġġett għal-kundizzjonalità.	Ma hemm l-ebda rabta bejn l-indikatur R.4 u l-objettiv li tissahħħah is-sigurà tal-ikel. Barru minn hekk, fil-formulazzjoni attwali tiegħu, dan mhux qed ikej il-riżultati. Kif irakkomandajna fir-rapport spċċiell tagħna dwar il-kundizzjonalità, ikun utli li jkun hemm indikatur tar-riżultati li ikej il-is-seħem tal-azjendi agríkoli – minn dawk suġġetti għall-kontroll tal-OTS – li jikkonformaw mar-rekwiziti ta' kundizzjonalità. Dan l-indikatur tar-riżultati jkun jaqbel hafna taħt eż. L-objettiv specificu li jiddirizza d-domandi soċjetar (l-Artikolu 6(1)(i)).	I.2 Tnaqqis tal-inugħwaljanzi fl-introjtu: L-evoluzzjoni tal-introjtu agríkoli meta mqabbel mal-ekonomija generali I.3 Tnaqqis tal-varjabbiltà tal-introjtu tal-azjendi agríkoli: Evoluzzjoni tal-introjtu agríkoli I.4 Appoġġ għall-introju vijabbi tal-azjendi agríkoli: L-evoluzzjoni tal-livell tal-introjtu agríkoli skont is-settur (meta mqabbel mal-medja fl-agħrikatura) I.5 Kontribut għall-bilanc territorjal: L-evoluzzjoni tal-introjtu agríkolu f'zoni b'rettizzjonijiet naturali (imqabbej mal-medja)	Firrigward tal-indikatur I.2, I.3, I.4 u I.5 , it-termini "introjtu tal-azjendi agríkoli" u "introjtu agríkolu" jidher li jittużaw b'mod interkamabbli. Fil-fenma tagħna, l-introjtu tal-azjendi agríkoli huwa kejji aktar xieraq (ara l-paragrafu 27, 28 u 30). Ahha nosservaw li ma hemm l-ebda indikatur tal-impatti ghall-objettiv princiċiali, is-sigurà tal-ikel, li għalihi pjanata l-akbar parti tal-bagħit tal-PAK (il-legizazzjoni għall-2014-2020 tħinkludi eż-ż-żieġi l-kejjej l-evoluzzjoni fil-prezz tal-konsumentar tal-ikel, marbut mal-objettiv ġenerali tal-produzzjoni vijabbi tal-ikel).
R.5 Ģestjoni tar-Riskju: Is-schem tal-azjendi agríkoli b'għodd għall-għażżej tar-risku tal-PAK	Minhabba l-firxa ta' għodod għall-ġestjoni tar-risku disponibbli, ikun utli li l-indikatur R.5 jiġi mnnonitorat għal-kull tip ta' għodda.	I.6 Ridistribuzzjoni lill-azjendi agríkoli iż-żgħar. Appoġġ addizzjonal b'percentwal għal-kull ettaru għall-azjendi agríkoli eligiġibbi iż-żejt mid-das medju tal-azjendi agríkoli (imqabbla mal-medja)	Il-kejji tas-sigurà tal-ikel ġewwa l-UE billi jiġi strmat il-livell ta' awiosuffiċċenza jista' jkun wahda mill-opzjonijiet. Dan jista' jsir billi titkejjej il-produzzjoni agríkola tal-UE ta' komodrajet u ta' ikej primarju f'valazzjoni mal-hiġiġiet strmati tal-popolazzjoni tagħha fiermin ta' preferenzi alimentari għal-hajja attiva u fsahlha (ara l-paragrafu 33).
R.7 Tishħi tal-appoġġ għall-azjendi agríkoli f'zoni bi htigżejjet spċċi: Percentual tal-appoġġ addizzjonal għal-kull ettar fużzon bi htigżejjet aktor (imqabbla mal-medja)	Jekk l-indikatur R.7 huwa mahsub biex ikej il-riżultat tal-interventi taħ L-Artikoli 66-67 tar-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK, għal ragħnejiet ta' ċarezza ikun abjar li t-test jiġi allinjat (eż. restrizzjoni speċifiċi taż-żona).	R.8 Tishħi tal-appoġġ għall-azjendi agríkoli f'zoni bi htigżejjet spċċi: Percentual tal-appoġġ addizzjonal għal-kull ettar fużzon bi htigżejjet aktor (imqabbla mal-medja)	Barra minn hekk, il-kejji tal-appoġġ tal-PAK bħala sehem mill-introjtu totali tal-azjendi agríkoli jkun indikatur rilevanti tal-impatt tal-politika.

Indikaturi tar-riżultati	Kummenti tal-QEA	Indikaturi tal-impatti	Kummenti tal-QEA
Objettiv specifiku 2: Tissahħħah l-orientazzjoni lejn is-suq u tizdied il-kompetitività, inkluż permezz ta' aktar enfas fuq ir-riċerka, it-teknoloġija u d-digitalizzazzjoni			
R.8 Immirar tal-aziendi agríkoli f'setturi fid-diffiċultà: Is-schem ta' bdieva li jibnefi kaw minn appoġġ akkoppajiet għar-titħbi tal-kwafita	Ma hemm l-ebda rabta bejn l-indikatur R.8 u l-objettiv bil-bilgi generalment huwa rikonoxxut li pagamentu alk-koppjati jisgħu joholqu distorsjoni tas-suq.	1.6 Żieda fil-produktività tal-aziendi agríkoli: Produktività totali tal-fatturi	1.6 Żieda fil-produktività tal-aziendi agríkoli: Produktività totali tal-fatturi
R.9 Modernizzazzjoni tal-aziendi agríkoli: Is-schem tal-bdieva li jireċeu appoġġ ta' investimenti biex jiristrutturaw u jimmmodernizzaw, inkluż biex tittejje l-efficċenza tan-rizorsi			
R.10 Organizzazzjoni ahjar tal-katina tal-provista: Is-schem tal-bdieva li jippareċċipaw fi Gruppi tal-Produtturi, Organizzazzjoni jaqtnejet tal-Produtturi, swieq lokal, ċirkwiċi tal-katina tal-provista qasira u skemmi tal-kwalità	L-indikatur R.10 ma jkejjilx ir-riżultati (bidla immedja) tal-parcipazzjoni f'dawk il-gruppi jew organizzazzjoni jaqtnejet. Firrigward tal-indikatur R.11 mħluwex ċar kif is-sehem jiġi kkalkulat, jiġifieri ma xix għandu jiqtqabel il-valur tal-produzzjoni kkummerċjalizzata.	1.8 Tid-riżultati (bidla immedja) tal-pożiżzjoni tal-bdiewa fil-katina tal-valur: Il-valur miżjud ghall-produtturi primarji fil-katina alimentari	1.8 Tid-riżultati (bidla immedja) tal-pożiżzjoni tal-bdiewa fil-katina tal-valur: Il-valur miżjud ghall-produtturi primarji fil-katina alimentari
Objettiv specifiku 3: Tittejeb il-pożiżzjoni tal-bdiewa fil-katina tal-valur			
R.11 Konċentrazzjoni tal-provista: Is-schem tal-valur tal-produzzjoni kummerċjalizzata minn Organizzazzjoni jaqtnejet tal-Produtturi bi programmi operativi			

Indikaturi tar-rizultati	Kummenti tal-QEA	Indikaturi tal-impatti	Kummenti tal-QEA
Objetiv spċifiku 4: Jingħata kontribut lill-mitgazzjoni u l-adattament għat-tibdil fil-klima, kif ukoll lill-enerġja sostenibbi			
R.12 Adattament għat-tibdil fil-klima: Is-sehem ta' art agrikola b'impenni biex jittejeb l-adattament ghall-klima	Aħna nnirikonoxu li r-riżultati marbuta mal-mitgazzjoni tat-tibdil fil-klima u l-azzjonijiet ta' adattament mhumiex faci biex jitkejju li spiss il-bidjet ma ġkunux R.12, R.13, R.14 u R.17 jitqesu bħala indikaturi tar-riżultati, jeħtieg li jkun henn evidenza xienitika li tapoġġa r-riżultati mistenna tal-niżur li jittieħdu. Barra minn hekk, għal dawn l-indikaturi kull ettaru jiqies b'mod ugwall, irrispettivament mid-differenzi - spissi sinifikanti - fil-kontribut tal-impenji għat-tibdil fil-klima. Id-differenziar bejn dawn l-ettari skont il-kontribut tasħħom għall-objekti fuq il-lbażi ta' evidenza, ja, jistax iegħom dawn l-indikaturi aktar sinifikanti. Perzemju, dan jaśta jsir permezz ta' sistema ta' punteggi, bħall-indikaturi ta' Rio tal-OECD, fejn l-aktivitajiet jiġu skrijiati u mnmarkati billi jiġi assejat perċenwal (minn 0-100%) bhala kontribut għall-objekti.	1.9 Titjib tar-reziljenza tal-azjendi agricoli 7, 96 u 97 tar-Regolament dwar il-Pjan Strategiku tal-PAK joħbi l-interventi tal-PAK mal-leġi-lazzjoni tal-UE dwar il-klima u l-enerġija. Għalhekk, 1-qasas ta' prestazzjoni tal-PAK jeħtieg li juri l-impenn settur lejn il-minni tal-UFE dwar il-klima u l-enerġja.	L-Artikoli 7, 96 u 97 tar-Regolament dwar il-Pjan Strategiku tal-PAK joħbi l-interventi tal-PAK mal-leġi-lazzjoni tal-UE dwar il-klima u l-enerġija. Għalhekk, 1-qasas ta' prestazzjoni tal-PAK jeħtieg li juri l-impenn settur lejn il-minni tal-UFE dwar il-klima u l-enerġja.
R.13 Tnaqqis tal-emissionijiet fis-settur tal-bhejjem: Is-sehem ta' unitajiet ta' bhejjem li għandhom appogg biex inaqqsu l-emissionijiet ta' gassijiet beffett ta' sera u/jew l-ammonjaka, inkluż il-ġestioni tad-demej		1.10 Kontribut għall-mitgazzjoni tat-tibdil fil-klima: Innagħi ta' emmissionijiet ta' gassijiet beffett ta' sera mill-agrikoltura Jekk l-indikatur 1.9 huwa maha sub biex iksejel ir-reziljenza tat-tibdil fil-klima, ahna nissuggerxxu li dan jiġi spċificat fl-isem tal-indikatur. Il-kelma "reziljenza" tuntuża fl-objettiv 1 b'tfsira differenti (reziljenza ekonomika), li tista' twassal għal konfuzjoni. L-indiċċi ieħtieg li jiġi spċificat aktar: ahna nifhamu li d-DG AGRI attravalment qed iżżiv il-purpa indiċċi biex isegwi l-adattament għat-tibdil fil-klima flimkien mad-DG CLIMA.	L-Artikoli 7, 96 u 97 tar-Regolament dwar il-Pjan Strategiku tal-PAK joħbi l-interventi tal-PAK mal-leġi-lazzjoni tal-UE dwar il-klima u l-enerġija. Għalhekk, 1-qasas ta' prestazzjoni tal-PAK jeħtieg li juri l-impenn settur lejn il-minni tal-UFE dwar il-klima u l-enerġja.
R.14 Il-hażi tal-karboniu fil-hamra u l-bjonomma: Is-sehem ta' art sehem tal-art agrikola b'impenni biex tuuqas l-emissionijiet, id-differenzi u/jew ittejeb il-hażi tal-karbonju (bur permanenti, art agrikola fit-torbiea, fil-forsti, ecc.)		1.11 Titjib tas-sekwestru tal-karbonju: Zieba fil-karbonju organiku fil-karrija 1.12 Żieda tal-enerġja sostenibbi fl-agrikoltura: Produzzjoni ta' enerġja riwwabbli mill-agrikoltura u l-forestrja	
R.15 Enerġja ekologika mill-agrikoltura u l-forestrija: Investimenti fil-kapacità tal-produzzjoni tal-enerġja riwwabbli, inkluż dk h'baxi hijlogha (MW)		Mħwiex car jekk l-indikatur R.15 huwieq maha sub biex iksejel l-ghadd ta' investimenti jew il-kapacità. Filwaqt li l-kapacità mahluqa tkun aktar relevanti mill-ghadd ta' investimenti, l-enerġja riwwabbli prodotta wara' ċertu zimien tista' tkun indikatur tar-riżultati aktar xieraq. Jenħtieg li fl-indikatur R.16 jiġi kkarifikat jekk l-intenzjoni hijex li jitkejje l-iffrankar tal-enerġja li jirriżulta mill-investimenti tal-PAK, u jekk għandux jitkejje l-iffrankar tal-enerġja annwali.	
R.16 Titjib tal-effiċċjenza fl-enerġja: L-iffrankar energetiku fl-agrikoltura			
R.17 Art afforestata: L-erja appoggata ghall-afforestazzjoni u l-holqien ta' msägar, inkluz l-agrosilġi kultura			

Indikaturi tar-riżultati	Kummenti tal-QEA	Indikaturi tal-impatti	Kummenti tal-QEA
Objetiv spċifiku 5: Jitrawwem l-izvilupp sostennibbi u l-ġestjoni effiċjenti tar-riżorsi naturali bħall-ilma, il-hamrija u l-arja			
R.18 Titjib tal-hamrija: Is-sehem tal-art agrikola b'impensi ta' gestjoni bbenefċju għall-ġestjoni tal-hamrija	Aħna nnirikonoxu li r-riżulta marbuta mal-objetti ambientali mhumiex faci biex jitkejju u li spiss il-bidjet ma ġkunux immedjantament evidenzi. Maddankollu, biex l-indikaturi R.18, R.19, R.20 u R.22 jittqiesu bħala indikaturi tar-riżultati, jeftieg li iż-żunk hemm evidenza jittieħdu. Barra minn hekk, għal dawn l-indikaturi l-art tħalli b'mod ugħalli, irrispettivarett mid-differenzi – spiss sinifikanti – fil-valur ambientali tal-impjenji. Dawn ikunu aktar utli jekk iż-żunk hemm differenziar bejn id-diversi impenji (ara l-kumment dwar l-indikatur R.12 hawn fuq).	I.1.3 Tnaqqis tal-erożjoni tal-hamrija: L-indikaturi tal-impatti jidher li huma rilevanti, iżda jeftieg li iż-żu specifikati aktar.	I.1.3 Tnaqqis tal-erożjoni tal-hamrija: L-indikaturi tal-impatti jidher li huma rilevanti, iżda jeftieg li iż-żu specifikati aktar.
R.19 Titjib tal-kwalità tal-arja: Is-sehem ta' art agrikola b'impensi għat-tnejnejiet tal-ammonijaka	R.20 Protezzjoni tal-kwalità tal-ilma: Is-sehem tal-art agrikola b'impensi ta' gestjoni għall-kwalità tal-ilma	I.1.4 Titjib tal-kwalità tal-arja: Tnaqqis tal-emissjoni tal-ammonijaka mill-agrikoltura	I.1.4 Titjib tal-kwalità tal-arja: Tnaqqis tal-emissjoni tal-ammonijaka mill-agrikoltura
R.21 Ģestjoni sostennibbi tan-nutrijeni: Is-sehem ta' art agrikola b'impensi biex ittejjeb il-ġestjoni tan-nutrijeni	R.22 Użu sostennibbi tal-ilma: Is-sehem ta' art b'impensi biex jittejeb il-lilanc tal-ilma	I.1.5 Titjib tal-kwalità tal-ilma: Il-lilanč tan-nutrijeni gross fuq l-art agrikola	I.1.5 Titjib tal-kwalità tal-ilma: Il-lilanč tan-nutrijeni gross fuq l-art agrikola
R.23 Prestazzjoni marbuta mal-ambjent/il-klima permezz ta' investimenti: Is-sehem ta' bdiewa bappogġ f-investimenti relatati mal-kura tal-ambjent jew tal-klima taħrif	R.24 Prestazzjoni ambjentali/klimatika permezz tal-gharrien: Is-sehem tal-hdiewa li jirċievu appoġġ għal parit/taħrif marbuta mal-prestazzjoni ambientali/klimatika	I.1.6 Tnaqqis tat-mixxija tan-nutrijeni: In-nitrat fl-filma ta' taħbi l-art tal-statżżejjiet tal-ilma ta' taħbi l-art bkonċentrazzjoni ta' nitrogħu qgħla minn 50 mg/l skont id-Direttiva dwar in-Nitrat	I.1.6 Tnaqqis tat-mixxija tan-nutrijeni: In-nitrat fl-filma ta' taħbi l-art – Il-percentual tal-statżżejjiet tal-ilma ta' taħbi l-art bkonċentrazzjoni ta' nitrogħu qgħla minn 50 mg/l skont id-Direttiva dwar in-Nitrat
Bl-istess mod, fir-rigward tal-indikatur R.23 jeftieg li iż-żunk hemm evidenza/studji xienfici li jikkonfermaw il-kontribut ambientali tal-investimenti rispettiv.		I.1.7 Tnaqqis tal-pressjoni fuq irriżorsi tal-ilma: L-Indici Agġornat tal-Konsument tal-Ilma (Water Exploitation Index Plus, WEI+)	I.1.7 Tnaqqis tal-pressjoni fuq irriżorsi tal-ilma: L-Indici Agġornat tal-Konsument tal-Ilma (Water Exploitation Index Plus, WEI+)
L-indikatur R.24 ikun aktar orientat lejn ir-riżultati jekk jitkejju l-azzjonijiet li jittieħdu fuq il-baži tal-pari/rahrig riċċevuti.		Biex jiġi evvit li jsir kontabilizzar doppiu, l-indikaturi R.23 u R.24 jeftieg li ijspecifikaw li l-imbewwa jistgħu jingħaddu darba biss matu il-perjodu tal-qafas finanzjarju pluriennali.	Biex jiġi evvit li jsir kontabilizzar doppiu, l-indikaturi R.23 u R.24 jeftieg li ijspecifikaw li l-imbewwa jistgħu jingħaddu darba biss matu il-perjodu tal-qafas finanzjarju pluriennali.

Indikaturi tar-riżultati	Kummenti tal-QEA	Indikaturi tal-impatti	Kummenti tal-QEA
Objetiv spċifiku 6: Jingħata kontribut lill-protectzjoni tal-bijodiversità, jissahhu s-servizzi tal-ekosistema u jiġu preservati l-habitats u l-paisaggi			
R.25 Appoġġ għall-ġestjoni sostenibbi tal-foresti: Is-schem tal-art forestali b'impenni ta' gestjoni ghall-appoġġ tal-harsien u l-ġestjoni tal-foresti.	Kif imsemmi hawn fuq għalli-indikaturi tar-riżultati dwar il-klima u l-ambjent, l-indikaturi R.25, R.26, R.27, R.28 u R.29 jeftieg li jkunu appoġġati minn studji jew evidenza xjentifċi li jikkonfermaw il-kontribut tal-miżuri relatati mal-bijodiversità.	1.1.8 Żieda fil-popolazzjonijiet tal-ġħas-far tar-raba' agrikola: L-Indiči tal-ġħas-far tal-Art Agrikola	
R.26 Protectzjoni tal-ekosistema forestali: Is-schem tal-art forestali b'impenni ta' gestjoni ghall-appoġġ tal-paisaggi, tal-bijodiversità u tas-servizzi tal-ekosistema.	Mhuwiex ċar ghafsej, fir-rigward tal-indikatur R.28, qed jiġi propost li titkejel l-erja assoluta miniflok is-sehem bħal fil-kaz tal-indikaturi l-oħra.	1.1.9 Titjib tal-protectzjoni tal-bijodiversità: Il-perċenċawal ta' specijiet u habitat ta' interess Komunitarju marbuta mal-agrikoltura b'xejra stablli jew pożittiva	
R.27 Preservazzjoni tal-habitats u tal-ispecijiet: Sehem tal-art agrikola b'impenni ta' gestjoni li jappoġġav il-konservazzjoni jew ir-restawr tal-bijodiversità		1.20 Titjib fil-provvediment tas-servizzi tal-ekosistema: sehem ta' erja agrikola użata koperha b'karatteristici tal-pajsgġ	
R.28 Appoġġ ta' Natura 2000: Era fis-siti tan-Natura 2000 b'impenni ghall-protectzjoni, il-manuunżjoni u r-restavr			
R.29 Preservazzjoni tal-karatteristiki tal-paisaggi: Sehem ta' art agrikola b'impenni ghall-ġestjoni tal-karatteristici tal-paisaggi, inkluż ir-ringielu ta' sġġiet			

Indikaturi tar-riżultati	Kummenti tal-QEA	Indikaturi tal-impatti	Kummenti tal-QEA
Objetiv spċifiku 7: Jigu attirati bdiewa żgħażagh u jigi ffacilitat l-izvilupp tan-negożju fiz-żoni rurali			
R.30 Tidġid ġenerazzjoni: <i>Għadd ta' bdiewa żgħażagh li qed jistabbilxu azjenda agrikola b'appoġġ mill-PAK</i>	<p>L-indikaturi R.30 u L.21 jiffikaw fuq l-għadd ta' bdiewa żgħażagh jew ġodda, u mhux fuq ir-rata ta' tigħidwa generazzjonali bejn il-bdiewa żgħażagh/ġodda u l-bdiewa anżjani, jew bejn il-bdiewa żgħażaqgħ/ġodda u l-ġħadd torali ta' bdiewa. Il-kejji ta' dawn il-proporzjonijiet ikun indikatur aktar utti tal-prestazzjoni tal-politika.</p> <p>Fil-fehma tagħna, jenħtieg li dawn l-indikaturi iqis u biss fil-dawk il-bdiewa żgħażaqgħ li imorru tajeb fl-faċzi tal-installazzjoni (perzejempu) jimplimentaw b'success il-plan tan-negożju tagħhom.</p>	<p>L.21 Attrazżjoni ta' bdiewa żgħażagh: Ara l-kummenti dwar l-indikatur tar-riżultati R.30.</p>	
Objetiv spċifiku 8: Jigu promossi l-impiegħi, it-tkabbir, i-l-inkluzjoni soċjali u l-izvilupp lokali fiz-żoni rurali, inklu il-biċċekonomija u l-forestrija sostenibbi			
R.31 It-kabbir u l-impiegħi fiz-żoni rurali: <i>Impiegħi ġodda fi proġetti appoġġati</i>	Blex l-indikatur R.31 ikun irrifletti r-realta, jenħtieg li huwa ikejji l-ġħadd ta' "impiegħi reali" (jigifheri mhux temporanji) li jinholo fu-kompletar ta' proġetti. Jekkieg li jkun hemm definizzjoni komuni.	<p>L.22 Kontribut għall-impiegħi fiz-żoni rurali: <i>Evoluzzjoni tar-riata tal-impiegħi fiz-żoni predominantement rurali</i></p>	Dak li l-indikatur L.24 huwa mahsub li ikejel mhuwiekk car. Il-legiżlatur jista' jkun jeħtieg jikkuns idha l-kalkolu ta' bidla fil-koeffċienċi Gimi tas-susiddi tal-PAK biss.
R.32 Żvilupp tal-biċċekonomija rurali: <i>L-ġħadd ta' negozji tal-biċċekonomija žviluppati bl-appoġġ</i>	L-indikatur R.33 ikejji il-kopertura tal-“strateġiji tal-Irħxa Intelligent”. Jekk jinuża bhala indikatur tar-riżultati, jenħtieg li dan il-kunċett jiġi ddefinit regolament. Bl-eċċezzjoni tal-premessa 16 u 45, “istratxja tal-irħxa intelligenti” attrwalment ma tissemmi fil-proposta.	<p>L.23 Kontribut għal-kabbir fiz-żoni rurali: <i>Evoluzzjoni tal-PDG per capita fiz-żoni predominantement rurali</i></p>	I.24 PAK iktar ġusta: <i>Titjib tad-distribuzzjoni tal-appogġi tal-PAK</i>
R.33 Digitalizzazzjoni tal-ekonomija rurali: <i>Popolazzjoni rurali koperta minn strategija appoġġata tal-Irħxa Intelligent</i>	R.34 Nikkollegaw l-Ewropa rurali: <i>Schem tal-popolazzjoni rurali li tħibnejka minn aċċess intjejjeb għas-servizi u l-infrastruttura perməzz ta' appoġġ tal-PAK</i>	I.25 Promozzjoni tal-inkluzjoni rurali: <i>Evoluzzjoni tal-indicċi tal-faċar fiz-żoni rurali</i>	Blex l-indikatur R.35 ikun aktar utti, jenħtieg li jingħadd biss l-ġħadd ta' persuni unici (biex jiġi evitat li jisr kontabilizzar doppiu jekk l-individwi jkunu jibbenċi kaw minn aktar minn proġetti wieħed tal-inkluzjoni soċjali).
R.35 Promozzjoni tal-inkluzjoni soċjali: <i>Għadd ta' persuni minn gruppi minnontarri u/ew vulnerabli li jibbenefikaw minn proġetti appoġġati tal-inkluzjoni soċjali</i>			

Indikaturi tar-riżultati	Kummenti tal-QEA	Indikaturi tal-impatti	Kummenti tal-QEA
Objetiv spċifiku 9: Tittejeb ir-reazzjoni tal-agrikultura tal-UE għad-donandi soċjetali ghall-ikel u s-saħha, inkluz ikel sikur, nutrittiv u sostenibbli, kif ukoll il-benessri tal-animali			
R.36 Limitazzjoni tal-użu tal-antibijotici: <i>Schem mill-unitajiet ta' bhejjem iškonċernati minn azzjonijiet appoġġati biex jiġi limitat l-użu tal-antibijotici (prevenzjoni/traqqs)</i>	Bieq l-indikaturi R.36, R.37 u R.38 jitqesu bhala L-indikaturi tar-riżultati, jehtieg li jkun hemm evidenza xienfika li tappoġġa r-riżultati mistennija tal-miżuri li jitteħedtu.	I.26 Limitazzjoni tal-użu tal-antibijotici fl-agrikoltura: <i>bejgħ/uu fl-animali li jipproċċau l-ikel</i>	Ma hemm l-ebda indikatur tal-impatti għall-benessri tal-animali. Mhuxiex ċar jekk l-indikatur I.26 huwiex mahsub biex jindirizza l-bejgħ jew l-użu tal-antibijotici. L-ikel huwa wkoll kuncett wiesa' hafna. L-indikatur ikun aktar utli li kieku kelli jknejel, pereżempju, is-sehem ta-l-ikel li jiġi proddott mingħajr antibijotici matu l-iż-żmien.
R.37 Użu sostenibbli tal-pesticiċi: <i>Schem mill-unitajiet ta' bhejjem iškonċernati minn azzjonijiet appoġġati li jwassu kkonċernata minn azzjonijiet speċifiċi appoġġati li għall-użu sostenibbli tal-pesticiċi subiex jittaqqsu r-risġi u l-impatti tal-pesticiċi</i>	L-indikatur R.36 jireferi għal azzjonijiet b'impatt indirett fuq il-benessri tal-animali. Huwa ma jirrefix għar-riżultati tal-interventi f'termini ta' benessri mitnejeb tal-animali/traqqs reali fl-użu tal-antibijotici.	I.27 Użu sostenibbli tal-pesticiċi: <i>Thaqqa tar-riski u l-impatti tal-pesticiċi (iä̊ direktiwa dwar l-użu sostenibbli tal-pesticiċi)</i>	Dak li l-indikatur I.27 huwa mahsub li ikejel mhuwiex car. Jekk l-ghan tiegħu huwa li jnaqqas l-użu tal-pesticiċi, jenħtieg li dan l-indikatur jinkieb mill-għid. Ie-tnej qis tar-riksji u tal-impatti tal-pesticiċi ma jidherx li jista' jikknejel.
R.38 Tijib tal-benessri tal-animali: <i>Schem mill-unitajiet ta' bhejjem kopert minn azzjonijiet appoġġata għat-tidbira b-nekk</i>	L-indikatur R.38 ma jkejjilx ir-riżultati reali. Is-sehem tal-unitajiet ta' bhejjem koperti minn azzjonijiet għat-tidbira b-nekk fil-benessri tal-animali ma jūrappreżentax il-bidla fl-istat tal-benessri tal-animali. Mhuxiex ċar jekk dan l-indikatur huwiex marbut mal-indikatur tal-output O.16 , jiġifieri jekk dak l-indikatur jistax jintuża bħala bażi ghall-kalkolu tal-indikatur R.38. Hemm ir-riskju li l-interventi għal objettivi għajnej il-benessri tal-animali (s-saħha, il-bijosgħur) jiġu rapportati taħt dan l-indikatur, u jaġħu stampa qarrieqa tal-fixxa tal-ażżejjjen relatati mal-benessri tal-animali.	I.28 Risposta għad-donanda tal-konsumenti għal ikel ta' kwalità: <i>Valur tal-produzzjoni taħt l-is-kemm ta' kwalità tal-UE (inkluż l-ikel organiku)</i>	L-indikatur I.28 jindirizza biss il-valur tal-produzzjoni minnha ma jirelatah ma kwalunkwe fattur iehor. Dan ihalli l-indikatur vulnerabbli għall-influwenza esista bħall-bidjet fil-piċċajiet. Il-kejji tiegħu bħala percentwal tal-produzzjoni totali jista' jkun indikatur aktar utli.

Sors: Il-QFA, ibbażat fuq il-proposta tal-Kummissjoni għar-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK (principallyl I-Annex I).

L-IRBIT TAL-OBJETTIWI, L-INTERVENTI U L-INDIKATURI

ANNEX II

Bl-ġħan li nippreżentaw qafas koerenti (ibbażat biss fuq l-objettivi, l-interventi u l-indikaturi li jinsabu fil-proposta tal-Kummissjoni), f'dan l-anness, ahna nanalizzaw għal liema objettiv (i) jikkontribwi xi kull indikatur tal-output u l-intervent relatav. Ahna analizzajna wkoll l-immappja imwettaq mill-Kummissjoni, li jhaqqad l-indikaturi tar-rizultati u tal-impatti mal-objettivi specifi u, fejn kien meħtieg, għarrniha modifikazzjonijiet. F'dan l-anness ahna ma nivvaltawx il-kwalità tal-indikaturi, għal kumenti dwar indikaturi individwal, ara l-**Annex I**. Fil-sehma ta tagħna, qafas koerenti jehtieg li jkun jorbot l-objettivi specifici proposti, li jintweref fl-ewwel kolonna, mal-indikaturi tal-output u l-interventi korrispondenti (ara l-paragrafu 80). It-test b'tipa grassa jirrifletti xi whud mill-inkonstienzi u mid-diskrepanzi (iġifieri indikaturi neċsin) u fejn jeħtieg li jsir aktar xogħol.

Objettiv	Intervent	Referenza legali	Indikaturi tal-output	Indikatur tar-riżultati	Indikatur tal-impatti
Objettiv spċċifiku 1: Iġu appoġġati l-introjtu vijabbli tal-azjendi agrikoli u r-reziljenza tagħhom fl-Unioni kolha biex tissahħħah is-sigurta tal-ilek	Pagamenti diretti dizakkoppiati – appoġġi għall-introjtu ridistributiv ba-żiku u komplementarju	L-Artikoli 14(6) u (a) u (b)	O.4 Ghadd ta' ettar għall-pagamenti diretti dizakkoppiati O.5 Ghadd ta' beneficiari għall-pagamenti diretti dizakkoppiati	R.5 Ĝestjoni tar-Riskju: Is-sehem tal-azjendi agrikoli b'għodd għall-ġestjoni tar-risku tal-PAK R.6 Ridistribuzzjoni lill-azjendi agrikoli iż-żejt għar: Appoġġ uđdżżejjant hawn għal kull ettaru għall-azjendi agrikoli el-ġieħi iż-żgħar mid-daqi medju tal-azjendi agrikoli (imqabbla mal-medja)	I.2 Taqqis tal-inugwalianzi fl-introjtu: L-evoluzjoni tal-PAK I.3 Taqqis tal-varjabbiltà tal-introjtu tal-azjendi di agrikoli: Evoluzjoni tał-introjtu aġenkolu
Għodod għall-ġestjoni L-Artikoli 64(f) u 70	L-Artikoli 64(f) u 70	O.8 Ghadd ta' bdiewa koperti minn strumenti appoġġati għall-ġestjoni tar-riżķu	R.7 Tishih tal-appoġġ għall-azjendi agrikoli fżoni bi htigżejjet speċifici: Perċettwa tal-appoġġ addiżżejjanti għal kull ettaru fżoni bi htigżejjet aktar (imqabbla mal-medja)	I.4 Appoġġ għall-introjtu vijabbli tal-azjendi agrikoli: L-evoluzjoni tal-livell tal-introjtu aġrikolu skont is-settar (meta mqabbel mal-medja fl-agħrikollatura)	
Pagamenti għar-restrizzjonijiet naturali jew restrizzjonijiet speċifici oħra ja taz-żona	L-Artikoli 64(b) u 66	O.11 Ghadd ta' ettar li jincievu pagament supplimentari ta' żona b'restrizzjonijiet naturali (3 kategoriji)		I.5 Kontribut għall-bilanč territorjali: L-evoluzjoni tal-riżķi għal kull ettaru fżoni bi htigżejjet aktar (imqabbla mal-medja)	
				I.24 PAK iktar ġusta: <i>Tifjh tad-distribuzzjoni tal-appoġġ tal-PAK</i>	

Objettiv	Intervent	Referenza legali	Indikatur tal-output	Indikatur tar-rizultati	Indikatur tal-impatti
Objettiv spċċifiku 2. Tissah-hah l-orientazzjoni lejn issuq u tħidieed il-kompetitività, inkluż permezz ta' aktar enfasi fuq ir-ricerka, it-teknoloġija u d-digitalizzazzjoni	Pagamenti diretti ak-koppijati	L-Artikolu 14(7)	O.9 Ghadd ta' ettar li jibbenefika minn appoġġ akkoppijat O.10 Ghadd ta' ettar li jibbenefika minn appoġġ akkoppijat	R.8 Immirar tal-azjendi agríkoli f'setturi fid-difekk. Is-schem ta' bdiewa li jibbenefika minn appoġġ akkoppijat għat-titħiġ tal-kompetitività, tas-sostenibiltà jew tal-kwalità	I.6 Żieda fil-produktività tal-azjendi agríkoli: Produttività totalli tal-fatturi I.7 Sfruttament tal-potenzjal agroalimentari: L-importazzjonijiet u l-esportazzjoni jet tal-kummerċi
Investimenti	L-Artikoli 64(d) u 68	O.18 Ghadd ta' investimenti produktivi fl-azjendi agríkoli appoġġati O.21 Ghadd ta' investimenti produktivi mhux fl-azjendi agríkoli	R.3 Id-digitalizzazzjoni tal-agrikultura: Is-sehem ta' bdiewa li jibbenefika minn appoġġ għal teknoloġija agríkola ta' preciżjoni pernezz tal-PAK R.9 Modernizzazzjoni tal-azjendi agríkoli: Is-sehem tal-bdiewa li jirċievu appoġġ ta' investimenti biex jirristruttaraw u jimmodernizzaw, inkluz biex tittejjeb l-efċċienza tar-rizorsi		
Skambju tal-gharfien u l-informazzjoni	L-Artikoli 64(h) u 72	O.29 Ghadd ta' bdiewa li tharrgu jew ingħataww pariri O.30 Ghadd ta' persuni li mhumiex bdiewa li tharru jew ingħataww pariri	R.1 Ir-titħiġ tal-prestazzjoni pernezz tal-ghar-fien u tal-innovazzjoni: Is-seiem tal-bdiewa li jirċievu appoġġ għal pariri, taħbi, skambju ta' għarfien, jew il-parcipazzjoni f'gruppi operattivi biex iejbu l-prestazzjoni ekonomika, ambjentali, klimatika u tal-efċċienza tar-rizorsi R.2 Kollegament tas-sistemi tal-pariri u tal-gharfien: għadd ta' konsulenti integrati fl-AKIS (imqabbel mal-ġħadd totali ta' b'dieva)		

Objettiv	Intervent	Referenza legali	Indikatur tal-output	Indikatur tar-risultati	Indikatur tal-impatti
Objettiv spesifiku 3: Tittej-jeb il-pożizzjoni tal-bdewa fil-katina tal-valur	Interventi settoriali	L-Artikolu 39	O.33 Ghadd ta' organizazzjonijiet tal-produkturi li waqfu fondi/programm operattiv O.34 Ghadd ta' azzjonijiet ta' promozzjoni u informazzjoni, u monitoraġġ tas-suq	R.10 Organizzazzjoni ahjar tal-katina tal-provista: Is-schem tal-bdewa li jippartecipaw fi-Gruppi tal-Produtturi, Organizzazzjonijiet tal-Produtturi, swieq lokali, türkwiit tal-katina tal-provissa ta qasira u skemni tal-kvalità	I.8 Titjib tal-pożizzjoni tal-bdewa fil-katina valur: Il-valur mitjud għall-produtturi primarji fil-katina alimentari
Kooperazzjoni	L-Artikoli 64(g) u 71	O.24 Ghadd organizazzjonijiet tal-produtturi appogġiati		R.11 Konċentrazzjoni tal-provista: Is-schem tal-valur tal-produzzjoni kummerċjalizzata minn Organizzazzjonijiet tal-Produtturi bi programmi operativi	
Objettiv spesifiku 4: Jingħata kontribut ill-mitigazzjoni u-l-adattament għat-ħibid fil-klima, kif ukoll ill-enerġja sostenibbi	[rekwiżiti obbligatori - KAAT]	L-Artikoli 11 u 12	O.32 Ghadd ta' ettarri suġġetti ghall-kundizzjonalità (imqassam għall-KAAT 1-2-3)	R.12 Adattament għat-ħibid fil-klima: Is-schem ta' art agrikola b'impenji biex jittejeb l-adattament għall-klima	I.9 Titjib tar-reziljenza tal-azjendi agríkoli: Indi ġi
Pagamenti diretti diż-ak-koppijiet - skemi għall-klima u l-ambjent	L-Artikolu 14(6)(d)		[I-ebda indikatur tal-output]	R.13 Tnaqqis tal-emissionijiet fis-settur tal-bhejjem: Is-schem ta' unitajiet ta' bhajjem li għandhom appoġġ biex inaqqsu L-emissionijiet ta' għassijiet beffetti ta' sera u/jew l-ammoni jaka, inkluż il-ġestjoni tad-demel	I.10 Kontribut għall-mitigazzjoni ta' gasrifjet beffett ta' sera mill-agrikoltura
Pagamenti għal impenji ambientali, klimatici u ta' ġegżejoni ohra li jmorru li hinn mir-rekwiziti mandatorji	L-Artikoli 64(a) u 65	O.13 L-ghadd ta' ettarri (agrikoli) koperi minn impenji tal-ambjent/klima li jmorru li hinn mir-rekwiziti mandatorji O.14 L-ghadd ta' ettarri (forestrija) koperi minn impenji tal-ambjent/klima li jmorru li hinn mir-rekwiziti mandatorji	R.14 Il-hixx tal-karbonju fil-hamrija u l-bjomas: Is-schem tal-art agrikola bimpenni biex traqqas L-emissionijiet, iż-żonni u/jew ittejeb il-hixx tal-karbonju (bar permanenti, art agrikola fit-torbiera, fil-foresti, etc.)	R.15 Kontribut għall-enerġja sostenibbi mill-agrikoltura u l-forestrija	
				R.17 Art afforesta: L-erja appoġġetta għall-afforestazzjoni u l-holqien ta' msägar, inkluż l-agrosilvkultura	I.11 Titjib tas-sekwestru tal-karbonju: Żieda fil-karbonju organika fil-hamrija

Objettiv	Intervent	Referenza legali	Indikaturi tal-output	Indikatur tar-risultati	Indikatur tal-impatti
Investimenti	L-Artikoli 64(d) u 68	O.18 Ghadd ta' investimenti produttivi fl-azjendi agricolli appoggati O.21 Ghadd ta' investimenti produttivi mhux fl-azjendi agricolli	R.15 Energija ekologika mill-agrikoltura u l-forestria. Investimenti fil-kapacità tal-produzione tal-enerġija rinnovabbli, inkluż dik b'bazu bioloġika (MW) R.16 Tidjib tal-effiċċjenza fl-enerġija: <i>L-iffrankar energetiku fl-agrikoltura</i> R.23 Prestazzjoni marbuta mal-ambjent/il-klima permezz ta' investimenti: Is-sehem ta' bdiewa appoggj f'investimenti relativi mal-kara tal-ambjent jew tal-klima		
Skambju tal-gharfien u 1-informazzjoni	L-Artikoli 64(h) u 72	O.29 Ghadd ta' bdiewa li tharru jew ingħataw pariri O.30 Ghadd ta' persuni li mhumiex bdiewa li tharru jew ingħataw pariri	R.1 It-tidjib tal-prestazzjoni permezz tal-gharfien u tal-innovazzjoni: Is-sehem tal-bdiera li jirċevu appoggj għal pariri, taħrif, skambju ta' għarfien, jew il-parċeipazzjoni fi gruppi operattivi biex ieħbu l-prestazzjoni ekonomika, ambientali, klimatika u tal-effiċċjenza tar-riżorsi R.24 Prestazzjoni ambjentali/klimatika permezz tal-gharfien: Is-sehem tal-bdiera li jirċevu appoggj għal pariri taħrif marbuta mal-prestazzjoni ambjentali/klimatika		

Objettiv	Intervent	Referenza legali	Indikaturi tal-output	Indikatur tar-riżultati	Indikatur tal-impatti
Objettiv spċificu 5: Itraw-wen i-lizbilupp sostenibbi u l-ġestjoni effiċċienti tar-rizorsi naturali bħall-Ilma, il-hamrija u l-arja	[Irekviziti obbligatorji – KAAT]	L-Artikoli 11 u 12 O.32 Ghadd ta' ettar soġġetti għall-kundizzjonalità (imqassam għall-KAAT 4.8)	<i>Hamrija</i> R.18 Titjib tal-hamrija: Is-seħem tal-art agrikola b'impenni ta' ġestjoni b'benefiċju għall-ġestjoni tal-hamrija	<i>Hamrija</i> R.13 Traqqis tal-erozjoni tal-hamrija: Percentwal ta' art b'erozjoni moderata u gravi fuq l-art agrikola	
Pagamenti diretti dizak-koppijati – skemi għall-klima u l-ambjent	L-Artikolu 14(6)(d)	[I-ebda indikatur tal-output]	Arija R.19 Titjib tal-kwalità tal-arja: Is-seħem ta' art agrikola b'impenni għat-traqqis tal-emissjoniet tal-ammonijaka	Arija R.14 Titjib tal-kwalità tal-arja: Traqqis tal-emissjoni għall-ġestjoni tal-ambjent tal-ammonijaka	
Pagamenti għal impenji ambientali, klimatiku u ta' gestjoni ohra li jmorru li him mir-rekwiżiċċi mandatorji	L-Artikoli 64(a) u 65	O.13 L-ghadd ta' ettar (agrikoli) koperti minn impenji tal-ambjent/ klima li jmorru li him mir-rekwiżiċċi mandatorji	R.20 Protezzjoni tal-kwalità tal-ilma: Is-seħem tal-art agrikola b'impenni ta' ġestjoni għall-kwalità tal-ilma	R.15 Titjib tal-kwalità tal-ilma: Il-bilanci tan-nutrijenti: In-nit-trattu fl-ilma ta' taħbi l-art – Il-percentwal ta' istazzjonijiet tal-ilma ta' taħbi l-art b'konċentrazzjoni ta' nitrogenu oħħla minn 50 mg/l skont id-Direttiva dwar in-Nitrat	
O.14 L-ghadd ta' ettar (forestrija) koperti minn impenji tal-ambjent/ klima li jmorru li him mir-rekwiżiċċi mandatorji	O.15 Ghadd ta' ettar b'appoġġ għall-biedja organika	R.21 ġestjoni sostenibbi tan-nutrijenti: Is-seħem ta' art agrikola b'impenni biex ittejtnej il-ġestjoni tan-nutrijenti	R.22 Użu sostenibbi tal-ilma: Is-seħem ta' art irriġata b'impenni biex jittejtnej il-bilanc tal-ilma	R.16 Traqqis tat-presjoni fuq ir-riżorsi tal-ilma: L-Indiċċi Agġornat tal-Konsument tal-ilma (Water Exploitation Index Plus, WEI+)	
L-Artikoli 64(c) u 67	O.12 L-ghadd ta' ettar li jincievu appoġġ taht Natura 2000 jew id-Direttiva Qafas dwar Il-Ilma	R.23 Prestazzjoni relatata mal-ambjent/ Il-klimma pernezz ta' investimenti: Is-seħem ta' b'diewa b'appoġġ finvestimenti relatati mal-kura tal-ambjent jew tal-klima	R.24 Prestazzjoni ambientali/ klimatika pernezz tal-ġħarfien: Is-seħem tal-bidewa li jirevu appoġġ għal pariri tħarrig marbuta mal-prestazzjoni ambientali, klimatika u tal-effiċċjenza tar-riżorsi		
Skambju tal-ġħarfien u l-informazzjoni	L-Artikoli 64(h) u 72	O.29 Ghadd ta' b'diewa li tharrigu jew ingħataw pariri O.30 Ghadd ta' persuni li mhumiex bdiewa li tharru jew ingħataw pariri	R.1 It-titjib tal-prestazzjoni permezz tal-ġħarfien u tal-imbavvajjoni: Is-seħem tal-bidewa li jirċievu appoġġ għal pariri, tħarrig, skambju ta' ġħarfien, jew il-parċeċċajji fi gruppi operattivi biex ieħbu l-prestazzjoni ekonomika, ambjentali, klimatika u tal-effiċċjenza tar-riżorsi	R.24 Prestazzjoni ambientali/ klimatika pernezz tal-ġħarfien: Is-seħem tal-bidewa li jirevu appoġġ għal pariri tħarrig marbuta mal-prestazzjoni ambientali/ klimatika	

Objettiv	Intervent	Referenza legali	Indikatur tal-output	Indikatur tar-risultati	Indikatur tal-impatti
Objettiv spċifiku 6: Jingħanta kontribut ill-protezzjoni ta' klimatiku, jissahhu s-servizzi tal-ekosistema u jiġu preservati l-habitats u l-paj-saggi	[Irekviziti mandatorji – KAAT]	L-Artikoli 11 u 12	O.32 Ghadd ta' ettar soġġetti għall-kundizzjonalità (imqassam għall-KAAT 9-10)	R.25 Appogg ġħall-gestjoni sostennibbi tal-foresti. Is-sehem tal-art forestali b'imprenji ta' gestjoni għall-appogġi tal-harsien u l-ġestjoni tal-foresti.	I.18 Żieda fil-popolazzjonijiet tal-ħasafar tar-raba' agrikola. L-Indici tal-ħasafar tal-Art Agri-ka kola.
Interventi settorjali	L-Artikolu 39	O.35 Ghadd ta' azzjonijiet għall-preservazzjoni titiġib tan-nahal	R.26 Protezzjoni tal-ekosistemi forestali: Is-sehem tal-art forestali b'imprenji ta' gestjoni għall-appogġi tal-paj-saqgħ, tal-bijodiversità u tas-serpizzi tal-ekosistema.	I.19 Titjib tal-protezzjoni tal-bijodiversità: Il-perċentral ta' speċijet u habibas ta' interess Komunitarju marbta mal-agrikoltura b'xejra stab-bli jew pozitiva	
Pagamenti għal impenji ambientali, klimatiku u ta' gestjoni ohra li jmorru il-hin mir-rekwiżiċċi mandatorji	L-Artikoli 64(a) u 65	O.13 L-ghadd ta' ettar (agrikol) koperti minn impenji tal-ambjent/klima li jmorru il-hin mir-rekwiżiċċi mandatorji	R.27 Preservazzjoni tal-habitats u tal-ispecjiet: Sehem tal-art agrikola b'imprenji ta' gestjoni li jappoġġaw il-konservazzjoni jew ir-restawr tal-bijodiversità	I.20 Titjib fil-provvediment tas-servizzi tal-ekosistema: schem ta' eja agrikola użata koperta b'karatteristici tal-paj-saqgħ	
Pagamenti għal impenji ambientali, klimatiku u ta' gestjoni ohra li jmorru il-hin mir-rekwiżiċċi mandatorji	L-Artikoli 64(c) u 67	O.14 L-ghadd ta' ettar (forestria) koperti minn impenji tal-ambjent/klima li jmorru il-hin mir-rekwiżiċċi mandatorji	R.28 Appogg ta' Natura 2000: Erja fis-siti tan-Natura 2000 b'imprenji għall-protezzjoni, il-manutenżjoni u r-restawr		
Pagamenti għall-iż-va tagħżejjha li jirrizultaw minn ġerti rekwiżiċċi mandatorji	L-Artikoli 64(d) u 68	O.17 Ghadd ta' progetti li jappoġġaw ir-riżorsi ġenerici	R.29 Preservazzjoni tal-karakteristiki tal-paj-saqgħ. Sehem ta' art agrikola b'imprenji għall-gestjoni tal-karatteristici tal-paj-saqgħ li jingħid id-direttiva Qafas dwar l-Ilma		
Investimenti			O.20 Ghadd ta' investimenti mhux produktivi appogġati		

Objettiv	Intervent	Referenza legali	Indikatur tal-output	Indikatur tar-rizultati	Indikatur tal-impatti
Objettiv spċifiku 7: Jigu attinati bdewa żgħażaq u jiġi ffacilitat l-iżvilupp tan-negozi fużżiżni rurali	Għoġiġet ghall-installazzjoni	L-Artikoli 14(6)(d)	O.6 Ghadd ta' ettarri suġġiet għal aktar appogg ġħall-introjt għall-bdewa żgħażaq O.7 Ghadd ta' benefċiari suggett għal aktar appogg ġħall-introjt għall-bdewa żgħażaq	R.30 Tigħid ġenerazzjoni: Ghadd ta' bdewa żgħażaq li qed iżstablitxu azjenda aqirkola b'appogġ mill-PAK	I.21 Attrazzjoni ta' bdewa żgħażaq: Evoluzjoni tar-ġżoni tal-ġħadd ta' bdewa
	Kooperazzjoni	L-Artikoli 64(e) u 69	O.22 Ghadd ta' bdewa li jirċievu għoġiġet ghall-installazzjoni		
Objettiv spċifiku 8: Jigu promoss l-impiegji it-kabbir, l-inkluzjoni soċjali u l-izvilupp lokali fużżiżni rurali, inkluż il-bijokekonomija u l-forestrija sostenibbi	Investimenti	L-Artikoli 64(d) u 68	O.19 Ghadd ta' infrastruturi lokali appogġati	R.31 It-kabbar u l-impiegji fużżiżni rurali: Impiegji għodd fi proġetti appoġġati	I.22 Kontribut għall-impiegji fużżiżni rurali: Evoluzzjoni tar-rata tal-impiegji fużżiżni predominante rurali
	Għoġiġet ghall-installazzjoni	L-Artikoli 64(e) u 69	O.23 Ghadd ta' imprendituri rurali li jirċievu għoġiġet ghall-installazzjoni	R.32 Żvilupp ta'bijokekonomija rurali: L-ghadd ta' negozji ta'bijokekonomija zvillappati bl-appogg	I.23 Kontribut għat-kabbar fużżiżni rurali: Evoluzzjoni tal-PDG per capita fużżiżni predominante rurali
	Kooperazzjoni	L-Artikoli 64(g) u 71	O.1 Ghadd ta' gruppi operativi tal-EIP	R.33 Digitalizzazzjoni tal-ekonomja rurali: Popolazzjoni rurali koperta minn strategja appogġiata tal-ħmlha Intelligenti	I.25 Promozzjoni tal-inkluzjoni rurali: Evoluzzjoni tal-indiċċi tal-faqar fużżiżni rurali
			O.2 Ghadd ta' konsulent li jisabbi-lieuxu jew jippartcipaw fi gruppi operativi tal-EIP	R.34 Nikkollegaw l-Europa rurali: Schem tal-popolazzjoni rurali li tibbenfika minn access imtejjeb għas-servizi u l-infrastruttura permezz ta' appogg tal-PAK	I.1 Il-kondizzjoni tal-gharfien u tal-innovazzjoni: Is-sehem mill-bagħi għal-kondizzjoni tal-gharfien u tal-innovazzjoni
			O.27 Ghadd ta' strategji lokal iż-żvilupp (LEADER)	R.35 Promozzjoni tal-inkluzjoni soċjali: Ghadd ta' persuni minn gruppi minoritari u/jew vilħrabbi li jibnefikaw minn projekti appoġġati tal-inkluzjoni soċjali	
			O.28 Ghadd ta' gruppi oħrain ta' kooperazzjoni (minbarra l-EIP ripurta taht O.1)		

Objettiv	Intervent	Referenza legale	Indikatur tal-output	Indikatur tar-rizultati	Indikatur tal-impatti
Objettiv spċificu 9: Titej-jeb ir-eazzjoni tal-agrikoltura tal-UE, għad-domandi soċjetarī għall-ikel u s-sahha, inkluż-ikel sikur, nutritiv u sostenibbli, kif ukoll il-benċessi tal-animali	Pagamenti għal impenji ambientali, klimatiku u ta' gestjoni ohra li jnorru fil-him mir-rekwiżiċċi manda-torji	L-Artikoli 64(a) u 65	O.13 L-ġħadd ta' ettarri (agrikola) kopet minn imprejji tal-ambjent/klima li jnorru li him mir-rekwiżiċċi manda-torji	R.4 Kollegament tal-appoġġ għall-introjt mal-istandardi u l-prattika taħba. Is-sethem tal-erja agrikola użata kopet mill-appoġġ għall-introj u soġġett għal-kundizzjonalita'	I.26 Limitazzjoni tal-użu tal-antibiotici fl-agricoltura bejn/luu fl-annimali li jipproda fu l-kultura.
Kooperazzjoni	L-Artikoli 64(g) u 71	O.16 Ghadd ta' unitajiet ta'bhejjem koperti b'appoġġ għal mizuri tal-benċessi tal-animali, tas-sahha jew bijsigurità ikbar	R.36 Limitazzjoni tal-użu tal-antibiotici: Settem mill-unitajiet ta'bhejjem ikkonċernati minn azzjonijiet appoġġi biex jiġi limitat l-użu tal-antibiotici (prevenzjoni/nadqis)	R.27 Użu sostenibbli tal-pesticidi: Settem mill-unitajiet ta'bhejjem ikkonċernata minn azzjonijiet specifiki art agrikola kkoniċċnata minn azzjonijiet appoġġi biex iżżippartecipaw fl-iskeemi tal-kwalità tal-UE	I.27 Użu sostenibbli tal-pesticidi (id-Direttiva dwar l-użu sostenibbli tal-pesticidi)
[rekwiżiti mandatori – SMRS]	L-Artikoli 11 u 12	O.3 Ghadd ta' beneficiari tal-appoġġ tal-PAK	R.38 Trijib tal-benċessi tal-annimali: Settem mill-unitajiet ta'bhejjem kopert minn azzjoni appoġġata għat-titħib tal-benċessi tal-annimali	O.31 L-ġħadd ta' ettarri bi prattiki ambjentali (l-indikatur ta' sinteżi fl-erja fizika kopera bil-kundizzjonalita, I-ELS, I-AECM, miżuri tal-forestrija, il-biedja organika)	I.28 Risposta għad-domanda tal-konsumenti tgħal ikel ta' kwalità: Valur tal-produzzjoni taħbi l-iskemi ta' kwalità tal-UE (inkluż l-ikel organiku)

Sors: Il-QFA, ibbażat fuq il-proposta tal-Kummissjoni għal Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK. Objettivi spċifici (l-Artikolu 6), interventi tal-PAK u rekwizit obbligatorji (l-Artikoli 11-12, 14, 39, 64-72) u indikatur tal-output, tar-rizultati u tal-impatti (l-Anness I tar-Regolament dwar il-pjan strategiku tal-PAK).

ISSN 1977-0987 (edizzjoni elettronika)
ISSN 1725-5198 (edizzjoni stampata)

L-Ufficċju tal-Pubblikazzjonijiet tal-Unjoni Ewropea
2985 Il-Lussemburgu
IL-LUSSEMBURGU

